

مہزرای ٹاژہاڻ

دهزگای چاپ و بلاوکردنه‌وهی

زنجیره‌ی روشنبیری

*

خاوه‌نی ئیمتیاژ: شه‌وکه‌ت شیخ یه‌زدین

سه‌رنووسه‌ر: به‌دران ئه‌حمه‌د جه‌بیب

ناوونیشان: ده‌زگای چاپ و بلاوکردنه‌وهی ئاراس، گه‌ره‌کی خانزاد، هه‌ولێر

مەزرای ئاژەلەن

نوسەر:

جورج ئوروئل

وەرگێت:

مەنسور مروهتی

کتیب: مەزرای ئاژەلان
 نووسەر: جورج ئوروئل
 وەرگێڕ: مەنسوور مەروەتی
 بلاوکراوەی ئاراس - ژمارە: ٤٩١
 دەرھێنانی ھونەرێی ناوھو و بەرگ: ئاراس ئەکرەم
 ھەلەگری: شیرزاد فەقی ئیسماعیل
 سەرپەرشتیی چاپ: ئاوەرەحمانی حاجی مەحموود
 چاپی یەکەم، ھەولێر - ٢٠٠٦
 لە کتیبخانەی گشتیی ھەولێر ژمارە (٦٩٦) ی سالی ٢٠٠٦ ی دراوەتی
 مافی لەچاپدانەوێ پارێزراوە

لەبارەى نووسەرەو:

جۆرج ئوروئیل - کە ناوی راستەقینەى (ئریک بلیتر)ە- سالى ۱۹۰۳ى زایینی لە هیندوستان لە دایک بوو. ماوێهەک لە ولاتی برمه‌دا بوو و دوو سالی لە پاريسدا ژیاو. لە ئینگلیسدا مامۆستای قوتابخانه و لەگەڵ ئەوێدا کتیبفرۆش بوو. سالى ۱۹۳۷ى ز، لە شەڕەکانى ئیسپانیا بەشداری دەکا و بریندار دەبێ. ئوروئیل سالى ۱۹۵۰ لە ئینگلیسدا کۆچی دوایی کرد.

لەو چیرۆکانەى کە نووسیویه دەتوانین ئاماژە بەمانە بکەین: (وێل و وهیلان لە لەندەن و پاريسدا)، (رۆژەکانى برمه)، (جاده‌یه‌ک به‌رهو و یستگه‌ى گه‌میه‌ى و یگه‌ن).

بە بلاو بوونەوه‌ى (مه‌زرای ئازەلان) لە سالى ۱۹۴۵دا ئوروئیل ناوبانگى دەرکرد. تا ئیستا زیاتر لە دوو ملیۆن بەرگ لەم کتیبه‌ لە دنیا‌دا بلاو بۆته‌وه. چیرۆكى (۱۹۸۴)ه‌که‌یشى کە دواى (مه‌زرای ئازەلان) بلاو کرایه‌وه زۆر به‌فراوانى ناوبانگى دەرکرد.

بهشی یه کهم

ئاغای جوئنز^(۱) خاوهنی مه زرای مانیر^(۲)، شه و هیئنده مهست بوو، کاتی که ده رگای کولانی مریشکه کانی داخست، له بیرى چوو کونه کهى سه ره وهى بیهستى. به له تر دان له گه‌ل خولانه وهى ئالقه‌ى شه و قى فانوسه کهى ئه مپه‌ر و ئه و په‌رى حه وشه که گه‌را، که وشه کانی له پشت ده رگا له پا ده ره‌ینا و دوا یین پیکی ئاوجوی له ده‌فرى ئاودارخانه که پر کرد و لاره‌لار به‌ره و دیوی خه‌و، که خانمى جوئنز له ویدا پر خه‌ى ده‌هات، رۆشت. دوا به‌دواى کوژانه وهى چرای دیوی خه‌و، جموجو‌ل‌یک و ده‌مه‌زرا که‌وت. ئه‌و رۆژه ده‌مه‌ده‌م که‌وت بوو که، مه‌یجر^(۳) پیره‌به‌رازى نیر که خه‌لاتى پیشانگای ئازله‌له‌کانى بر دبووه، شه‌وى رابردوو خه‌ویکی سه‌رسو‌په‌ینه‌رى دیوه و ده‌یه‌وى خه‌وه‌که‌ى بو ئازله‌له‌کانى تر بگيرته‌وه. بریار درابوو دواى ئه‌وه‌ى که مه‌ترسى هه‌بوونى ئاغای جوئنز نه‌ما، هه‌مووان له‌هه‌مارى گه‌ورده‌ا کو بینه‌وه. مه‌یجرى پیر (هه‌میشه به‌و ناوه‌بانگیان ده‌کرد، ئه‌گه‌رچى به‌نیوى جوانى ولینگدون^(۴) له‌پیشانگادا به‌شداری کردبوو.) ئه‌وه‌نده له مه‌زrada ریزی هه‌بوو که گشتیان ئاماده‌بوون چه‌ند سه‌عاتیک له‌خه‌وى خویان بنینه‌ رینگای بیستنى قسه‌کانى.

مه‌یجر له‌لاییکى گه‌وره‌که‌دا له شوینیکی به‌رز وه‌ک سه‌کۆلان له‌ژیر

1- Jones. 2- manor. 3- major. 4- willington.

پروونا کایى فانوسىکا که به قهه د کۆله که یه کدا هه لۆاسر ابو له سهه ر
جیگه یی که له کا دروست کرابوو، پالى دابوویه وه. دوازه سال له
ته مه نى ده گوزه را و له م دوا یی یانه شدا برى قه له و ببوو. به و حاله شه وه
به رازى تکی به سام و هه یبه ت بوو. سهه رپای ئه وه که دوو ددانى پيشه وه ی
هه ر مابوو، رواله تى تکی میه ره بان و به ئه زموونى هه بوو.

ئه وه نده ی پى نه چوو که ئازله کانى تر ورده ورده هاتن و هه ر ده سته یی که
به شپوه ی تاي به ت به خوى له شوینى کدا جیگه ی گرت. له پيشدا سه گه کان:
بله وبل^(۱) جسى^(۲) و پینچر^(۳) هاتن و دوا یی به رازه کان له پيشه وه ی
سه کۆلانه که له سهه ر کا دانیشن. مریشکه کان له سهه ر لیواری په نه جهره که و
کۆتره کان به شه قه ی بال و به قهه داره کانى میچی هۆله که وه جیگه یان گرت.
په زه کان و مانگا کان له پشت به رازه کانه وه به کا و یتر کردن خویان را کیشا.
دوو ئه سپى گاریکیش باکسر^(۴) و کلاقر^(۵) به ئه سپایى هاتنه ژووره وه و
له ترسى ئه وه ی که نه کا ئازله لى تکی بچووک له ژیر کادا دیار نه بیته، سمه
گه وه کۆلکنه کان یان به وشیاریه وه داده نا. کلاقر ماینى تکی قه له و بوو که
نیوه ی عومرى تپه ر کردبوو. رواله تى تکی دایکانه ی هه بوو، له پاش وه دنیا
هاتنى چواره مین جوانه که ی هه رگیز قه لافه تى جارانى وه ده ست
نه هینایه وه. باکسر ئازله لى تکی فره زله که بالای هه ژده بست و هینده ی دوو
ئه سپى ئاسایى هیز و توانای هه بوو. خه تى سپى خوار پۆزه ی رواله تى تکی
گه وجانه ی پى دابوو. دیاره له ریزى زۆر ژیره کاندانه بوو، به لām له بهر هیز و
توانای له راده به ده رى له کاردا جى پى ریزى هه مووان بوو.

دوا ی ئه سپه کان موریل^(۶) بزنه که و بنجامین^(۷)، که ره که هاتنه
ژووره وه. بنجامین به سال لاچوو ترین و تووره ترین ئازله لى مه زرا بوو. که متر
قسه ی ده کرد و ئه گه ریش شتى تکی ده گوت؛ قسه که ی تال و پر له تارۆز بوو.
بۆ وینه ده یگوت: خودا کلکى به من داوه که میشه کان له خو دوور که مه وه،

1- bluebell. 2- jessie. 3- pincher. 4- Boxer. 5- Clover.
6- Muriel. 7- Benjamin.

به لām خۆزگه نه من کلکم هه با و نه میثیش دروست کرابا. ئەو له نیو
 ئازەلەکانی مه زارادا ته نیا ئازەلێ بوو که هیچ کات پێنه ده که نی و ئەگه ریش
 هۆبه که یان لی ده پرسی، ده یگوت شتیکی وا بو پێکه نین نابینم. له گه
 ئەوه شدا بی ئەوهی پیشانی بدات پێزی باکسری له دلدا بوو. ئەو دووانه
 یه کشه مه کان بی ئەوهی پێکه وه بدوین له چیمه نهکانی پشت باخی میوه دا
 ده له وه رین. دوو ئەسپه که تازه جێبه جی بوون که پۆلی جووجه له مراوی که
 دایکیان له ده ست دابوو واقه واق به شوین یه کدا هاتنه ژووره وه و له ملا بو
 ئەولا بو جیگایه که ده گه ران که پیشیل نه بن. کلاقر به دوو دهسته
 گه ورهکانی به ده وراندا حه وشه ی دا و ئەوانیش تیدا وه ک هیلانه دانیشتن
 و ههر زوو خه ویان برده وه. له ئاخیره وه مالی^(۱) مایه گه وجه سپیه
 جوانه که که دروشکه که ی ئاغای جۆنزی ده کیشا، له حالیکدا که کوله
 قه ندیکی ده جاوی به ناز و فیزه وه هاته ژووره وه. له شوینیکی نزیک
 به پیشه وه دانیش و به یاله که یه وه خه ریک بوو، به و هیوایه که سه رنج
 بده نه ئەو پارچه سووره ی که به یاله که یه وه دوورابوو. دوا ی هه مووان پشیل
 هات که وه ک هه میشه بو دۆزینه وه ی گه رمتین شوین چاویکی
 به ده وره به را گێپا و ئاخیره که ی به زۆر له نیوان باکسر و کلاقردا جی خوی
 کرده وه و به خاترجه می که وته پرخه پرخ و ته نانه ت یه ک وشه ش له وتهکانی
 مه یجری نه بیست. جگه له مه وسز^(۲) قالاوی دهسته مو که له سه ر
 لقه داریکی پشت درگا خه وی لی که وتبوو، هه موو ئازەلەکان ئاماده بوون.
 مه یجر کاتی زانی که هه موو دانیشتوون و چاوه رپتی ئەون، گه رووی پاک
 کرده وه و ئاوا دهستی پێکرد:

(هاورپیان هه مووتان سه باره ت به و خه وه سه رسورپهینه ره ی که دویشه و
 دیومه، بیستووتانه. سه باره ت به خه وه که دوا یی قسه تان بو ده که م. شتیکی
 دیکه هه یه که ده بی له پیشدا بیلیم. هاورپیان پیموایه له چهند مانگی

1- Mollie. 2- Moses.

زیاتر له نیتواندا نه میښم، وا هه ست ده کهم بهر له وهی بمرم نه رکي سهر
 شانمه نهو نه زمونانه ی که له ژيانمدا ودهستم هیټاون بوټانی بگيرمه وه.
 من عومړيکي دريټم کردووه و له گه وړدا وه ختی زوړم بو بیرکردنه وه هه بووه.
 پیموایه ده توانم بلیم که به قه د هر ناژده لیکي زیندوو له مهر چوڼیه تی ژيان
 له م دنیا به دا نا شنايیم هه یه. له م بابه ته وه دهمه وی له گه لتاندا قسه بکه م.)
 (هاوړپیان چوڼیه تی ژيان له چ قه راره و ده بی چوڼ بی؟ ده بی بگوتړی
 که ژيان و عومړی نیمه کورته، پره له چه رمه سهری و نه هامه تی. دینه دنیا
 و جگه له (مه ژي مه مر) یکمان نییه و نه وانه ی له نیوماندا توانایی
 کارمان هه یه تا دوايین هه ناسه کارمان پیډه کهن و نه گه ریش له کار
 ده که وین له نه و په ری بیټه زییدا ده بینه قوربانۍ. هیچ ناژده لیک له
 ټینگلستاندا له یه ک سالان زیاتر تامی به خته وهی و ناسووده یی
 نه چیشتووه. هیچ ناژده لیک له ټینگلستاندا نازاد و سهر به خو نیه. ژيانی
 هه موو ناژده لټی هه ژاری و کوښه تیه. نه مه راستییه کی حاشاهه لټه گره.
 به راستی ټایا بارودوخیکی وا به شیکه له سروشتی نه م دنیا به؟ ټایا نه مه
 له بهر نه وهیه که نه م ولا ته نه وهنده هه ژاره که ناتوانی ژيانیکي ناسووده و
 باش به دانیشته وکانی بیه خشی؟ نه هاوړپیان، هه زار جار نه! خاکی
 ټینگلستان پر پیت و بهر ده که ته و ټاو و هه واکه شی له باره و ته نانه ت
 توانایی ودهستم هاوردن و ناماده کردنی خوردوخوراکی بو زوړتر له و
 ناژده لانه ی که له م ولا تن، هه یه. هه ژر نه م مه زرای نیمه ده توانی دواژه
 نه سپ و بیست مانگا و سه دان په ز به خپو بکات، به جوړی که هه موویان له
 ناسایشی ته و او دا به سهر بهرن، ناسایشیکي وه ها که بیرکردنه وهی نیستاکه
 له می شکمانه وه دووره و به خه یالیشماندا نایه ت. نه دی له بهر چی نیمه ټا
 به م نه گبه تییه ده ژین؟ به و هو به که هه موو ده سکه و ته کانی زه حمه ت و
 کاری نیمه به دهستی ناده میزاد ده رفیندریت. به لټی هاوړپیان ولا می هه موو
 پرسیاره گرنگه کانی ژيانی نیمه له یه ک شتدا شاردراوه ته وه و نه و شته ش

به کورتی (مرۆڤه). مرۆڤ ته نیا دۆژمنی راسته قینهی ئیمهیه، مرۆڤ له مهیدان راو بنین رهگ و ریشهی برسیهتی و بێگاری بۆ هه تاهه تایه وشک ده بێت. مرۆڤ ته نیا بوونه وه رێکه بۆ خۆی هیچ به رهه میکی نییه و له هه موو شتیکیش که لک وهرده گریت و ده خوات.

نه شیر ده دات، نه هیلکه ده کات. لاوازتر له وه شه که گاوه سن و ده دووی خۆیدا بکیشیت. هیندهش توندوتیژ نییه که له راکردندا به که رویشک بگات. بهو حاله شه وه ئاغای بێ ئه ملا و ئه ولای ئاژده کانه. ئه وه که کاریان پیده کات و له ده ستره نجیان ته نیا ئه وندهیان پێ ده دات که نه مرن و پاشماوه که ی بۆ خۆی ده بێته خاوه نی. زهوی کیلان کاری ئیمهیه و سه نبری ئیمهیه که زه وینه که دینیته که ش. بهم حاله وه ئیمه جگه له پیتستی خۆمان نه بێ خاوه نی شتیکی نین. ئیوه ئه ی مانگاگان که له پیش مندا راوه ستاون! سالی را بردوو چهند هه زار ده فر شیرتان داوه. ئه و شیرهی که ده بوو گوێره که کانتان پێ گه و ره کردبا چی به سه ر هات؟

دلۆپ دلۆپی له گه رووی دۆژمنه کانی ئیمه دا چووه خواره وه. ئیوه ئه ی مامه رکهان هه ر له و ساله ی که را برد چهنده هیلکه تان کرد؟ و چهند دانه ی بوونه جووجه له؟ پاشماوه که ی نیرد رایه بازار تا بپیته پوول و پاره بۆ جوژن و کهس و کاره که ی. ئه تو کلاقر ئه و چوار کورپییه ی که ئه شیا له پیریدا ببوانه ئاسای ده ست و مایه ی شادیت بن له کوێن؟ هه موویان له یه ک سالاندا فرۆشران و ئه دی تو هه رگیز نایان بینیته وه. له به رانبه ر ئه و چوار کورپه و کار و په نجی به رده وام له مه زرادا، جگه له به شه پێخوړیک و گوشه ی گه وړ چیت پێ براوه.

تازه نا هیلن ئه م ژیا نه پر له نه گبه تییه به ئاسایی به سه ر به رین. بۆ خۆم سکا لایه کم نییه، بگه ره من له ریزی به خته وه ره کاندای بوومه. دوا زده سال عومرم کردووه، زیاتر له چوار سه د به چکه م هینا وه. ژیا نی ئاسایی به رازیک هه ر ئه وه یه، به لام سه ره نجام هیچ ئاژده لیک له ده ست تیخ و

سەرپرینه‌وه دەرچوونی نییه. ئێوه ئەی به‌چکه به‌رازه په‌روارییه‌کان! که له‌به‌رده‌م مندا دانیشتون، هه‌مووتان له‌ ماوه‌ی سالی‌کدا له‌سه‌ر ته‌خته‌ی قه‌سابخانه‌ زه‌ه‌تان ده‌گاته ئاسمان. ئه‌م به‌لایه به‌سه‌ر هه‌موومان، مانگا‌کان، به‌رازه‌کان، مریشکه‌کان و په‌زه‌کاندا دیت. ته‌نانه‌ت ئه‌سپه‌کان و سه‌گه‌کانیش چاره‌نووسی‌کی له‌مه‌ باشتریان نییه. ئه‌تۆ باکسر پوژی که ئه‌ندامه به‌هه‌یه‌کانته توانایی خویان له‌ده‌ست بده‌ن جو‌زه‌ ده‌تفرۆشیته قه‌سابی‌ک تا سه‌رت له‌له‌شت جیا که‌نه‌وه و بتکو‌لینی بۆ سه‌گه‌کان. سه‌گه‌کانیش کاته‌ی پیر بوون جو‌زه به‌ردی به‌ملیانه‌وه ده‌به‌ستنی و له‌ نزیکترین گۆمدا نو‌قمیان ده‌کات. که‌وابوو هاو‌پتیان، ئایا له‌روژ پوونتر نییه که هه‌موو نه‌گبه‌تییه‌کانی ژیا‌نی ئیمه له‌ زو‌لمی مرو‌قه‌وه سه‌رچاوه ده‌گریت؟ مرو‌قه له‌ ناو به‌رن و بینه خاوه‌نی ده‌سه‌رنج و ده‌سکه‌وتی خو‌تان. ته‌نیا دوا‌ی ئه‌وه‌ده‌توانین سه‌ریه‌ست و سه‌ریه‌خۆ ببین.

ده‌بی چه‌ بکه‌ین؟ زۆر ساده‌و ساکاره، ده‌بی شه‌و و پو‌ژ به‌ گیان و دل بۆ له‌ به‌نبه‌ردنی مرو‌قه هه‌ول ده‌ین.

هاو‌پتیان په‌یامی که من بو‌تانم هه‌ناوه (شو‌رش)ه! من نازانم ئه‌م شو‌رشه که‌ی به‌ئه‌نجام و ئاکام ده‌گات، په‌نگه له‌یه‌ک حه‌وتوودا و له‌وانه‌شه دوا‌ی سه‌د سا‌ل. به‌لام ئه‌وه‌نده‌ی متمانه‌م به‌دیتنی ئه‌م (کا)یه له‌ ژێر پێمدا هه‌یه، بێگومان باوه‌رم هه‌یه که دره‌نگ یا زوو عه‌داله‌ت به‌پێوه ده‌چێ. هاو‌پتیان ئه‌م قسه له‌ پاشماوه‌ی ته‌مه‌نی کورته‌ناندا له‌ بیر مه‌که‌ن و له‌وه زۆر پێوستتر ته‌مه‌یه که ئه‌م په‌یامه بگه‌یی‌نه ئه‌و که‌سانه‌ی که له‌ پاش ئێوه پێ ده‌نی‌نه دنیاوه، هه‌تا نه‌وه‌کانی دوا‌پو‌ژ تا پو‌ژی سه‌رکه‌وتن درێژه به‌تی‌کو‌شانی خویان بده‌ن.

هاو‌پتیان له‌ بیرتان به‌می‌نی که نابێ هه‌رگیز له‌کاری ئێوه‌دا دوودلی هه‌بی، هه‌یج قسه و به‌لگه‌یه‌ک نابێ به‌ لا‌پتانه‌دا ببات. هه‌یج کات پ‌روا به‌قسه‌ی ئه‌و که‌سانه مه‌که‌ن که ده‌لێن مرو‌ف و ئاژده‌ل به‌رژه‌وه‌ندی

هاوبه‌شیان هه‌یه یان سه‌رکه‌وتنی یه‌کیان به‌سراوه به‌پیشکه‌وتنی ئه‌وی تره‌وه. ئه‌م قه‌سه‌انه به‌ته‌واوی درۆیه. مرۆڤ بیر له به‌رژه‌وه‌ندی هه‌یج بوونه‌وه‌ریکی دیکه ناکاته‌وه. له‌م خه‌باته‌دا ده‌بیله نیو ئاژه‌له‌کاندا یه‌کدلی و یه‌کیه‌تی هه‌بیته. مرۆڤ به‌ته‌واوی دوژمن و ئاژه‌له‌کان هه‌موو دۆستی یه‌کترن. له‌م کاته‌دا بوو به‌هه‌را. کاتی که مه‌یجر گه‌رمی قسه‌ بوو چوار دانه مشکه کوپه‌ له‌کونه‌کانیان ها‌تبوونه ده‌ره‌وه و خه‌ریکی گوپگرته‌نی و ته‌کانی مه‌یجر بوون که له‌ناکا و سه‌گه‌کان چاویان پیکه‌وتبوون و ئه‌گه‌ر به‌سلا‌مه‌ت ده‌رباز بوون ته‌نیا له‌به‌ر را‌کردنی توندوتیژیان بوو که خزانه‌ کونه‌کانیان هه‌وه. مه‌یجر لاقی به‌نیشانه‌ی بیده‌نگی هه‌لبه‌ری و وتی: هاو‌پریان لی‌ره‌دا شتی‌ک هه‌یه که ده‌بی روون بیته‌وه، ئه‌وه‌ش ئه‌وه‌یه که ئایا ئه‌و ئاژه‌لانه‌ی که به‌ره‌لان و ده‌سته‌مۆ‌نین، وه‌ک مشک و که‌رویشک له‌ دۆستانن یا دوژمنان؟ وه‌رن با رای له‌سه‌ر ده‌ین. من پیشنیار ده‌که‌م له‌م کوپوونه‌وه‌دا باب‌ه‌تی ئه‌وه‌ی که ئایا مشکه‌کان له‌ دۆستانن یا نه‌، بخه‌ینه به‌ر باس و لی‌دوان و ده‌نگی له‌سه‌ر ده‌ین. ئازا ده‌نگیان دا و به‌زۆره‌ی ده‌نگ په‌سند کرا که مشکه‌کان به‌دۆست ده‌ژمی‌درین. ته‌نیا چوار ده‌نگی نا‌رازی هه‌بوو. سی سه‌گ و یه‌ک پشیله. دوا‌یی ده‌رکه‌وت که پشیله به‌هه‌ر دوو لا‌دا ده‌نگی داوه. مه‌یجر درێژه‌ی به‌ قسه‌ دا:

شتی‌کی زی‌اترم بۆ‌وتن نییه. ته‌نیا دوو‌پاتی ده‌که‌مه‌وه که بۆ هه‌میشه دوژمنایه‌تی به‌رانبه‌ر به‌مرۆڤ و کاروباری به‌ئه‌رکی خۆتان بزائن و له‌بیرتان بمی‌نی، هه‌ر بوونه‌وه‌ری که به‌دوو پی ده‌روات دوژمنه. هه‌ر بوونه‌وه‌ری که به‌چوار لاق ئه‌چیته‌ رپوه یان په‌روبال‌ی هه‌یه دۆسته. هه‌روه‌ها له‌ بیرتان بمی‌نی که له‌ خه‌بات دژ به‌مرۆڤ‌دا نابێ هه‌رگیز چاوی لی‌ بېرن، ته‌نانه‌ت کاتی که به‌سه‌ریاندا زāl بوون له‌ خراپه‌کانی خۆ‌په‌ریزن. هه‌یج ئاژه‌له‌ی نابێ له‌ نیو ما‌ل‌دا نیشته‌جێ بێ یان له‌سه‌ر ته‌خت بخه‌وێ یان جلو‌به‌رگ له‌به‌ر بکات یان عاره‌ق بخواته‌وه، یان جگه‌ره‌ بکی‌شیت، له‌گه‌ڵ دراودا پی‌وه‌ندی

هه‌بێ یان به‌کاری بازرگانی و کرپن و فرۆشتن خه‌ریک بێ. کاروباری مرۆڤ به‌ته‌واوی خراپه‌، گرینگتر له‌ هه‌موو شتیکی، هه‌یچ ئاژه‌لێ نابێ زوڵم له‌ هاوڕه‌گه‌زی خۆی بکات. لاواز و به‌هه‌یز، وریا و گیل هه‌موو برای به‌کترن. هه‌یچ ئاژه‌لێ نابێ ئاژه‌لێکی تر بکوژێ، هه‌مووی ئاژه‌له‌کان وه‌ک به‌که‌ به‌راه‌رن. هاوڕێیان ئیستا ئه‌چمه‌ سه‌ر باسی خه‌وه‌که‌ی دوێشه‌و.

به‌راستی که‌ ناتوانم ئه‌م خه‌وتانه‌ بۆ بگێڕمه‌وه‌، خه‌یاڵیک بوو له‌ دنیا، له‌ پۆژگاری که‌ نه‌وه‌ی مرۆڤ له‌ به‌ین چوو. هه‌لبه‌ت ئه‌م خه‌وه‌ شتیکی وه‌بیر هه‌ینامه‌وه‌ که‌ له‌ میژه‌ له‌ یادم نه‌ماوو.

سالانی پێشوو کاتی که‌ به‌چکه‌ به‌رازی زیاتر نه‌بووم، دایکم و به‌رازه‌ مییه‌کانی دیکه‌ سروودیکی کۆنیان ده‌خوێنده‌وه‌ که‌ جگه‌ له‌ هه‌واکه‌ی و سێ وشه‌ی سه‌رده‌تای نه‌بێ شتیکیان له‌ بیر نه‌ماوو. من له‌ منداڵیدا ئه‌و هه‌وایه‌م ده‌زانی، به‌لام له‌ میژه‌ له‌ یادم نه‌ماوو. شه‌وی را‌بردوو له‌نیو دنیای خه‌یاڵمدا ئه‌و هه‌وایه‌ وه‌بیرم هاته‌وه‌ و له‌وه‌ سه‌یرتر وشه‌کانی سرووده‌که‌ش وه‌بیرم هاته‌وه‌، به‌لێ وشه‌کان، پروای ته‌واوم هه‌یه‌ وشه‌گه‌لێ که‌ ئاژه‌له‌کانی پۆژگاری پێشوو ده‌یانخوێنده‌وه‌ و چه‌ند پشته‌ که‌ فه‌رامۆشیان کردبوو. هاوڕێیان ئیستا ئه‌م سرووده‌تان بۆ ده‌خوێنمه‌وه‌. من پیرم و ده‌نگیشم ناحه‌ز و گیراوه‌، به‌لام کاتی ئیوه‌ هه‌وا‌ی سرووده‌که‌ فێر بوون ده‌توان باشتر بیه‌خوێن.

ناوی ئه‌م سرووده‌ (ئاژه‌له‌کانی ئینگلیس)ه‌.

مه‌یجر گه‌رووی پاک کرده‌وه‌ و ده‌ستی کرده‌ خوێندن. هه‌روا که‌ وتبووی ده‌نگی زه‌ر و گیرا بوو، به‌و حاڵه‌شه‌وه‌ سرووده‌که‌ی به‌باشترین شیوه‌ خوێند. سروودیکی ده‌روون هه‌ژینه‌ر بوو، هه‌واکه‌ی شتیکی بوو له‌ نیوان کله‌مانتین و لاکوکراچا و ئه‌مه‌ش سرووده‌که‌:

ئه‌ی ئاژه‌له‌کانی سه‌راسه‌ر جیهان
هه‌موو گوێ بۆ قسه‌ی ئه‌من دانه‌وی

مزگیتیم پییه ، موژدهییکی خوش
 لهم باسه خوشتر دهستان ناکه وئ
 وامن به هیوای وهها رۆژتیکم
 مروقی جیهان ببن سه ره و ژیر
 ههموو سه وزایی و دهشت و زهنویره
 له بوئییمه بی چ زوو بی چ دیر
 زنجیر نه مینئ له دهوری ملدا
 ههوسار نه مینئ له لووت و دهمدای
 شانمان دانه خزی ئیمه ی گیانله بهر
 له ژیر قورساییی رهنج و ماته مدای

گهنم، کا، شه وهر چی میوه جاته
 وینجه و چۆنه ر و جو، گهنمه شامی
 ههرچی و له خاک سه ری دهر بیئئ
 بیخوین، پیشین ههر به ئارامی
 دهشت و دهر ههموو شین بیت و پروناک
 ئاوی چه مه کان زولال بیت و پاک
 شنه ی بای که ژ و کیویش ئارام بی
 شینایی پاکتر بیت ه دهر له خاک

دلنیام وهها رۆژی به پیه
 دیاره ئه و رۆژه ، رۆژی شادییه
 هۆزی که ران و مانگا و هیستر و ئه سپ
 رۆژی سه ریسته ی و ههم ئازادییه

ئەي ئازەلەكانى سەراسەر جىهان
 ھەموو گوى بۆقسەي ئەمن دانەوى
 مزگىنىم پىيە، موزدەيىكى خوش
 لەم باسە خوشتر دەستان ناکەوى^(۱)

خویندنى سروودەكە ئازەلەكانى ھىنايە جۆش. ھىشتا مەيجر تەواوى
 نەكردبوو كە ئازەلەكان بەھەڧرا دەستيان كرده وىرەویر. تەنانەت
 گىلتىرىنىشيان فىرى چەند وشەيەك و ھەواكەي ببوو. زىنگەكان، بۆ وینە
 بەراز و سەگەكان لە ماوەي چەند دەقیقەدا ھەموو سروودەكەيان لەبەر بوو.
 دواي برى خویندەنەوى سەرەتايى ھەموو ئازەلەكانى مەزرا پىكەو
 دەستيان كرده خویندنى سروودی (ئازەلەكانى ئىنگىلىس). مانگاكان
 بەقۆرەقۆر، سەگەكان بەلوولەلوول، پەزەكان بەبارەبار، ئەسپەكان
 بەحیلەحیل و مراویيەكان بەدەنگى تاييەتى خويان خویندیانەو. ئەم
 سروودە ھىندە ئازەلەكانى ھىنايە جۆش كە پەنج كەرەتيان خویندەو و
 لەوانەيە ئەگەر شتىك پرووى نەدایا، سەرانسەرى شەو درىژەيان بەخویندن
 دەدا. لە بەختى شەپ دەنگ و ھەرا ئاغای جۆزى خەبەر كردهو. لە
 تەختەكەي پەريیە خوارەو و بەخەيالى ئەوێ كە پىويەك ھاتووتە
 مەزراو، تەنگەكەي كە ھەمیشە لە سووچى دیوى خەودا بوو، ھەلگرت و
 گوللەيىكى لە تارىكى ھاویشت. ساچمەكان لە دیواری گەرەكەيان دا و
 كۆبونەووەكە زوو شىوا. ھەموو بەرەو شوینى خەو ھەلاتن. پەلەوەرەكان
 لەسەر لقى دارەكان و ئازەلەكان لەسەر كا جىيان گرت و لە يەك كاتدا
 بىدەنگى تەواو مەزراي داپۆشى.

۱- خوینەرى بەرپىز، وەرگىترانى ئەم شیعەرە كارى بەرپىز كاك (مەسعود ئیزەدى) ە كە
 سپاسى دەكەم. و.

بهشی دووهم

سې شهو دواتر مهيجری پير له ئهوپهړي ئارامی و له خهودا مرد، و تهرمه که ی له خوار باخی میوه دا به خاک ئه سپیږدرا. ئهم کاره ساته له یه که م پرژه کانی مانگی ره شه مه دا قه و ما. هه تا سې مانگ هه لسو و پانی نهیینی ده کرا. قسه کانی مه یجر روانگه یه کی تازه ی سه بارهت به ژیان وه ئازله له زرهنگه کانی مه زرا دابوو.

ئهو ان نه یانده زانی ئهو شوړشه ی که مه یجر پیشبینی کردبوو که ی به ئه نجام ده گات، هیچ به لگه یه کیشیان نه بوو که وا بیر که نه وه که ئهم شوړشه له ماوه ی ژبانی ئه واندا پروو ده دات، به لام به ته واوی ده یان زانی و پروایان هه بوو که ئه رکی ئه وانه خو یان بو پاپه رین ئاماده بکه ن. کاری فیترکردن و بهر پرسایه تی وه ئه ستوی به رازده کان که وت که وشیارتر له ئازله له کانی دیکه ناسرابوون. له گشتیان بهرچاویتر دوو یه کانه ی لاو بوون به ناوه کانی سنه و بال و ناپلئون که ئاغای جوئز بو فروشتن په رواری کردبوون. ناپلئون زه به لاح و رواله تیشی بریک ترسینه ر و درنده بوو. له مه زرا دا ته نیا ئازله لی برکشایه ری بوو. زور قسه زان نه بوو، به لام له وه ی که قسه ی خوی ده برده سهر به ناوبانگ بوو.

سنه و بال به رازیکی هارو هاجتر، قسه زانتر و لیها تو تر بوو به لام وه ک ناپلئون زور له سهر قسه ی خوی رانه ده وه ستا.

به رازدهکانی دیکه‌ی مه‌زرا به‌رازی په‌رواری بوون و له هه‌موویان ناسراوتر
 به‌رازیکی چووکه و قه‌له‌و بوو به‌ناوی سکۆئیلر که کو‌لمه‌کانی چاخ و
 چاوکه‌لیکی بریقه‌داری هه‌بوو. ده‌نگ ناسک و به‌له‌ز و چالاک بوو. له
 قسه‌کردندا لێزان و کاتی سه‌باره‌ت به‌بابه‌تییکی سه‌خت قسه‌ی ده‌کرد، وه‌ها
 له‌ملا بو‌ئه‌ولا بازی ده‌برد و کلکی ده‌سووراندوه که کابرای رازی ده‌کرد.
 له‌باره‌یه‌وه ده‌یانگوت که ده‌توانی ره‌ش به‌سپی پیشان بدات. ئه‌م سێ
 به‌رازه‌ ئه‌وه‌ی که له‌مه‌یجره‌وه فیتر ببوون، وه‌ک بیرو بو‌چوونیک په‌رده‌یان
 پێ دابوو و ناویان نابوو (ناژه‌لایه‌تی). له‌حه‌وتوودا چه‌ند شه‌وی پاش
 خه‌وتنی جو‌نز، له‌گه‌وردا کو‌بوونه‌وه‌ی نه‌یینیان ده‌کرد و بنه‌ماکانی
 ناژه‌لایه‌تییان بو‌ناژه‌له‌کانی تر شی ده‌کرده‌وه. سه‌ره‌تا له‌گه‌ل گه‌وجی و بێ
 مه‌یلی ناژه‌له‌کاندا رووبه‌روو بوون. بریکیان ده‌میان له‌ئه‌رکی وه‌فاداری
 به‌رانبه‌ر به‌جو‌نز دده‌ا که به‌ئاغا بانگیان ده‌کرد. یان قسه‌گه‌لی
 ده‌ردنه‌خواردوویان ئه‌وت وه‌کوو: جو‌نز ئالفمان پێ دده‌ات و ئه‌گه‌ر ئه‌و نه‌بێ
 له‌برسان ده‌مرین. هه‌ندیکیش پرسیارگه‌لیکیان ده‌هینایه‌ گو‌ری وه‌کوو:
 به‌ئیمه‌ چی که پاش مه‌رگ چی روو دده‌ات؟ یان ئه‌گه‌ر شو‌رش بێگومان
 روو دده‌ات ئه‌دی تیکۆشان و تینه‌کو‌شانی ئیمه‌ چ ته‌وفیریکی له‌کاره‌که‌دا
 ده‌بێ؟ به‌رازه‌کانیش بو‌ئه‌وه‌ی که حالیان بکه‌ن که ئه‌م قسه‌انه
 به‌پێچه‌وانه‌ی رو‌حی ناژه‌لایه‌تییه‌ وه‌زه‌حمه‌ت و ته‌نگ و چه‌له‌مه‌ ده‌که‌وتن.
 گه‌وه‌جانه‌ترین پرسیار مائی ماینه‌ سپییه‌که ده‌پرسی. یه‌که‌م پرسیار له‌
 سنه‌وبال ئه‌وه‌ بوو که: ئایا له‌دوای شو‌رش دیسان قه‌ند هه‌یه‌؟
 سنه‌وبال زۆر به‌راشکاوی وتی: نه‌، له‌مه‌زارادا ئام‌رازی دروست
 کردنیمان نییه‌ و جگه‌ له‌وه‌ پتوبه‌ستمان به‌قه‌ندیش نییه‌. چه‌نده‌ وێنجه‌ و
 جو‌تان گه‌ره‌ک بێ هه‌یه‌.

مائی پرسى: ئایا من ده‌توانم ئه‌م پارچه‌ سووره‌ به‌یاله‌که‌مه‌وه‌ بیه‌ستم؟

سنهوبال ولامی داوه: هاوړی ئه م په پړووه سووره که تو هینده حهزت لییه، نیشانه ی ژیردهستی و کویله تییه. قه بوول ناکه ی که نازادی له و په پړووه سووره بایه خی زورتره؟ مائی قه بوولی کرد، به لام دیار بوو نه سه لماوه.

کاری به رازه کان بو پوچه لکرده و دی دروکانی مهوسز قالاه دهسه لینه که له مهش سهختتر بوو. مهوسز که دهسپه روه رده ی تایبه تی ئاغای جونز بوو، جاسووس و زوریش قسه فره که ر بوو. دهیگوت خه بهری له ولاتیکی سهیر ههیه به ناوی شیر و ههنگوین که گشت نازه له کان دواي مهرگ دهچنه نه وی. مهوسز نه یوت نه و سه رزه مینه له ئاسمانه و توژیک بانتر له هه وره کان. له ولاتی شیر و ههنگویندا حهوت پوژی حهوت یه کشه ممهیه و دوازه مانگی سال له وی شهوهر ههیه و لقی داره کان نه باتی لی شین ده بی. نازه له کان رقیان له مهوسز بوو، چونکه جاسووسی ده کرد و کاریشی نه ده کرد، به لام هه ندیکیان باوه ریان به ولاتی شیر و ههنگوین کرد بوو. به رازه کانیش بو نه و دی که بیانسه لمین شوینیکی وانییه ناچار بوون له گه لیاندا و تووژی زور بکه و به لگه یان بو بیننه وه. باکسر و کلاقر گوپرایه لترین موریدی به رازه کان بوون. لیکدانه و دی کاره کان بو نه و دووانه ئاسته م بوو، به لام چونکه به رازه کان یان به لیزان و زانا قه بوول کرد بوو، هر شتیک که فی رده بوون، وهریان دهگرت و بی زیاد و کم به زمانیکی ساده ئه یانگه یانده نازه له کان دیکه. له کوپونه وه نه یینییه کان هیچ کات غافل نه ده بوون و له کوپونه وه کاند که هه میسه به سروودی نازه له کان یئینگلیس کو تایی پی ده هات، رابه رایه تی سرووده که یان ده کرد. زوری نه خایاند که شوړش زور زووتر و زور ساده تر له و دی که چاوه روان ده کرا به نه نجام گه یش و هاته به ره هم.

راسته که ئاغای جونز ئاغایه کی بی مروهت بوو، به لام له ساله کان ی پیشوودا به جووتیاریکی لی هاتوو ده ژمیردرا. نه مما له م دوا یانه دا وه

رۆژتیکى خراب کەوتبوو. پاش ئەوەى کە لە دادگا بەهۆى شەپتیکەوه
 بەتوانبار ناسرا، زیانیکی مالى زۆرى لى کەوت و لە کارەکەى دلسارد
 ببۆوه، زۆرزۆر عارەقى دەخواردەوه، برى جار لە بەیانىیەوه هەتا ئىتوارە لە
 چىشتخانەدا لەسەر مێزىتى دەستەدارى چىوى شانى دائەدا و رۆژنامەى
 دەخويند و شەرابى دەخواردەوه. جار بە جار تىکە تىکەى نانى بەئاوجۆ
 تەر دەکرد و بەخوردى مەوسزى ئەدا. پىاوەکانى ناراست و تەمەل بوون.
 مەزرا پر ببوو لە گىاى بى کەلک و دەردنەخواردوو. مالهەکەى پىتبستى
 بەدروستکردنەوه بوو. پەرژىنەکانىان نەدەپاراست و ئازەلەکانىش تىر
 نەدەبوون. مانگى جۆزەردان هاتە بەرەوه و وىنجەى ئامادەى درەو بوو.
 شەوێکى شەممەى ناوەراستى هاوین جۆز بەرەو ولىنگدون رۆشت و
 لەوى لە عارەق فرۆشى شىرى سووردا ئەوەندە مەست بوو کە هەتا نىوەرۆى
 يەکشەممە نەهاتەوه. کرىکارەکان بەيانى زوو مانگاگانىان دۆشى و بى
 ئەوەى لە بىرى ئالف و ئاوى ئازەلەکاندا بن، چوون بۆ راوه کەروىشک.
 جۆزىش دواى گەرانهوه يەکرەست چووه ئاودارخانە و رۆژنامەىتى
 هەوالەکانى جىهانى نايە بان دم و چاويەوه و خەوى بردهوه. ئىدى
 ئازەلەکان هەتا شەو برسى مانەوه. سەرەنجام بەتەواوى وەرەز بوون،
 يەکیک لە مانگاگان دەرگای کادىنەکەى شکاند و هەموو ئازەلەکان
 خەرىکى خواردن بوون. رىک لەم کاتەدا ئاغای جۆز لە خەو راچەنى و
 دواى چەند ساتى خۆى و چوار کەس لە پىاوەکانى شەلاخ بەدەست چوونە
 نىو کادىنەکە و دەستیان کردە لىدانى ئازەلەکان. ئىدى ئەمە بەتەواوى
 ئازەلەکانى توورە کرد. بى ئەوەى لە پىشدا نەخشەيەکیان کىشابى هەموو
 بەتیکرا رژانە سەر دۆژمنە ملهۆرەکانىان. جۆز و پىاوەکانى لەناکاو درانە
 بەر شاخ و لەقەى ئازەلەکان. دەسلالت لە دەستیاندا نەمايوو. هەرگىز
 ئاکارىکى وایان بە ئازەلەکانەوه نەدیبوو، ئەم راپەرینە ناکاوه لە لایەن ئەو
 ئازەلانەى کە هەمیشە چىيان پى خوش بوو، پىيان کردبوون، وەهايانى

ترساند که توانایی بیرکردنه‌و‌ه‌ی‌ان له می‌شکدا نه‌ما. د‌و‌ای چ‌ه‌ند ساتی له به‌ر‌گ‌ری‌ک‌رد‌ن په‌ژ‌ی‌و‌ان بو‌ونه‌وه و هه‌لا‌ت‌نی‌ان له مانه‌وه به‌چ‌اک‌تر زانی.

ده‌قیقه‌به‌ک د‌و‌ا‌تر هه‌ر پ‌ی‌ن‌ج نه‌فه‌ره‌که‌ی‌ان له جاده‌ی گ‌اری‌به‌که‌وه به‌ره‌و شه‌قامه گه‌وره‌که به‌ت‌وندی ر‌ای‌ان ده‌کرد و ئا‌ژده‌له‌کان وه‌د‌و‌وی‌ان‌دا. خانمی جو‌نزیش که ئه‌و رو‌ود‌ا‌وه‌ی له په‌ن‌جه‌ره‌ی مال‌ه‌که‌وه چ‌او پ‌ی‌که‌وت به‌په‌له بری‌ که‌لوپه‌لی هاو‌یش‌ته نی‌و بو‌خ‌چه‌که‌ی و بی‌ ئه‌وه‌ی که‌س بزانی‌ خ‌وی د‌ه‌رب‌از کرد. مه‌وس‌زیش که له‌سه‌ر ل‌قی د‌اری دان‌ی‌شت‌بوو بال‌ی گ‌رت‌ه‌وه و قاره‌قار به‌د‌و‌ای‌دا چ‌وو.

له‌م ما‌وه‌یه‌ش‌دا ئا‌ژده‌له‌کان جو‌نز و چ‌وار‌پ‌یا‌وه‌که‌ی‌ان به‌ره‌و جاده‌ گه‌وره‌که ر‌او نا و ده‌رو‌ازه په‌نج کل‌یله‌که‌ی‌ان به‌ده‌نگ و هه‌را لی‌ دا‌خ‌ست‌ن. ئا‌به‌م شی‌وه‌یه و بی‌ ئه‌وه‌ی بو‌ خ‌و‌بان بز‌ان شو‌رش سه‌ری هه‌ل‌دا و سه‌ر‌که‌وت‌و‌وانه ک‌وت‌ایی پ‌ی‌ هات. جو‌نز ده‌ر‌ک‌را و بو‌ خ‌و‌بان بو‌ونه خا‌وه‌نی مه‌زرای مان‌یر.

سه‌ره‌تا ئا‌ژده‌له‌کان با‌وه‌ریان نه‌ده‌کرد که ئه‌و به‌خته‌وه‌ری‌به به‌ن‌سی‌بی‌ان بو‌وه. یه‌که‌م کار‌ی که کرد‌یان ئه‌وه بو‌و که هه‌موو پ‌ی‌که‌وه چ‌ما بو‌ د‌ل‌ن‌یا بو‌ون له‌وه‌ی که مر‌و‌ق‌ی‌یک له شو‌ی‌تی‌یک‌دا خ‌وی نه‌شار‌د‌و‌وه‌ته‌وه به‌غار چ‌وار‌ده‌وری مه‌زرا‌که گه‌ر‌ان و پ‌اش‌ان به‌ره‌و ساخ‌تمان‌ی مه‌زرا هات‌ن، هه‌تا د‌و‌ای‌ین ئا‌سه‌وار‌ه‌کانی ده‌سه‌لا‌تی ناحه‌زی جو‌نز له‌ناو به‌رن.

ده‌ر‌گ‌ای هه‌ماره‌که‌ی‌ان که له ژ‌و‌ور گه‌ور‌ه‌که‌وه بو‌و، شک‌اند:

له‌غا‌وه‌کان، قه‌مه‌ته‌ره‌کان، زنجیری سه‌گه‌کان و ئه‌و چه‌ق‌و‌بی به‌زه‌یی‌ان‌ه‌ی که جو‌نز به‌راز و به‌رخه‌کانی پ‌ی‌سه‌که‌ن ده‌کرد، هه‌مو‌وی‌ان هاو‌یش‌ته ناو چ‌الا‌وه‌که. هه‌وس‌ار، به‌ر چ‌او‌یل‌که و سه‌وه‌ته په‌ستی ه‌ینه‌ره‌کان‌یان هاو‌یش‌ته نی‌و ئه‌و ئا‌گ‌ره‌ی که له نی‌و حه‌وشه‌که‌دا هه‌ل‌یان‌گ‌یر‌سان‌د‌بوو، شه‌لا‌خه‌کان‌ی‌شی‌ان وا لی‌ کرد.

ئا‌ژده‌له‌کان کاتی شه‌لا‌خه‌کان‌یان بی‌نی که شه‌مال‌ه‌ی‌ان به‌ست‌و‌وه له خ‌و‌شی‌یان

کهوتنه هه‌لبه‌زدابه‌ز. سنه‌وبالّ ئەو په‌رووه‌ پهن‌گاوپه‌نگانه‌ی که له‌ پوژده‌کانی
چوونه‌ بازار، کلک و یالّی ئەسپه‌کانیان پێ ده‌پازانده‌وه‌ خسته‌ نێو ئاگره‌که
و وتی: دیواخ وه‌کو جل و به‌رگه‌ و نیشانه‌ی مرۆقی پێویه‌، ئازده‌کان
ده‌بێ پرووت بن. باکسر که ئەو قسه‌یه‌ی بیست کلاوه‌ حه‌سیریه‌که‌ی که له‌
هاویندا گوێچکه‌کانی له‌ ده‌ست می‌شه‌کانه‌وه‌ ده‌پاراست هێنا و له‌ته‌ک
شته‌کانی تردا هاویشتییه‌ نێو ئاگره‌که‌وه‌.

ئازده‌کان له‌ ماوه‌یه‌کی کورتدا هه‌ر شتی که‌ جوێزی وه‌بیریان ئەخسته‌وه‌
له‌ ناو برد. دوا‌ی ئەوه‌ ناپلئۆن ئازده‌کانی گه‌پانده‌وه‌ بۆ گه‌ور و
به‌هه‌رکامیان دوو ئەوه‌نده‌ی جارێ پێخۆر و به‌ سه‌گه‌کانیش دوو کولێچه‌ی
دا. پاشان ئازده‌کان سه‌روودی ئازده‌کانی ئینگلیسیان حه‌وت که‌په‌ت له‌
ئەوه‌له‌وه‌ تا ئاخ‌ر خوێنده‌وه‌ و خۆیان بۆ شه‌و ئاماده‌ کرد و خه‌وتن، خه‌ویک
که‌ به‌ر له‌وه‌ هه‌رگیز به‌خه‌ویش نه‌یان‌دی‌بوو.

وه‌ک هه‌میشه‌ به‌یانی زوو له‌ خه‌و هه‌ستان و له‌ پر‌دا پرووداوه‌
شکو‌داره‌که‌ی دو‌یشه‌و وه‌بیریان ها‌ته‌وه‌ و هه‌موو پێکه‌وه‌ به‌ره‌و له‌وه‌رگه‌
هه‌لاتن. که‌می‌ خوارتر له‌ له‌وه‌رگه‌ گردێک هه‌بوو که‌ به‌سه‌ر مه‌زادا زالّ
بوو. ئازده‌کان چوونه‌ سه‌ر ئەو گرده‌ و له‌وێه له‌ پروونا‌کایی به‌ره‌به‌یاندا
خه‌ریکی سه‌یرکردنی ده‌ورو به‌ر ب‌بوون. هه‌مووی هی ئەوان بوو، هه‌ر
شتی‌کیان ده‌دی هی ئەوان بوو، سه‌رخۆش و شادمان که‌وتنه‌ هه‌لبه‌زدابه‌ز و
جفته‌ هه‌ل‌خستن. له‌ نێو قه‌راوه‌کانی به‌یانیدا خۆیان ئەپل‌کانه‌وه‌ و له‌
گیاخۆشه‌کان له‌وه‌رپن، کو‌لوه‌کانیان ورد کرد و بۆنه‌که‌یان هه‌لم‌ژی. دوا‌یی
بۆ پش‌کنین ئەمه‌به‌ر و ئەوه‌به‌ری مه‌زرا گه‌پان و به‌بێده‌نگیه‌کی تیکه‌لّ
به‌ره‌زامه‌ندی چاویان به‌کشتوکالّ و وینجه‌کان و باخی میوه‌ و هه‌سێله‌که‌ و
دارستانه‌ بچوکه‌که‌دا گێپا. ده‌لّیتی ئەم شتانه‌یان پێشتر نه‌دی‌بوو، ته‌نانه‌ت
به‌زۆر باوه‌ریان ده‌کرد که‌ خاوه‌نی ئەمانه‌ خۆیان. پاشان هه‌موو به‌ره‌و
ساخ‌تمانی مه‌زرا وه‌پێ که‌وتن و له‌ پشت ده‌رگا ئارام و بێده‌نگ

پاوهستان. ئەمەش هی ئەوان بوو، بەلام نەیان دەوێرا بچنە ژوورەو. دواى چەند ساتى سنەوبال و ناپلئون شانیان و دەدرگاوه نا و دەرگاکیان کردەو. ئازەلەکان یەک لە دواى یەک لە پشت سەر یەکتەرەو لە ئەوپەرى وشیاریدا کە نەکا شتیکی تیک بەن چوونە ژوورەو. بەسەر پەنجە ئەمدیو ئەودیویان ئەکرد و لە ترسان بەپچەپچ لەگەڵ یەکدا قسەیان دەکرد. بەترس و لەرزەو چاویان لەو هەموو شتە جوانانە دەکرد، چاویان بریبوو ئەو شتانە کە باوەریان نەدەکرد. جیى خەوگەلی کە دۆشەکەى لە پەر دروست کرا بوو، ئاوینەکان، میز و سەندەلییەکان، قالییە دەسکرەکانی برۆکسل و وینەى مەلەکەى ویکتۆریا کە لە دیوہاندا لەسەر زۆمپاکە بەقەد دیوارەو هەلواسرابوو. کە گەرانی خوارەو دیتیان مالى نییە، وەرگەرانی دیتیان لە دیوی خەو دایە، پارچە یەکی شینی لەسەر میزی ئاودەسخانەى خانى جۆنز هەلگرتوو و خستوو یە سەر شانی و بەشیوہ یەکی گەوجانە لە پیش ئاوینە خوێ دەنۆینى.

ئازەلەکان بری لۆمەیان کرد و چوونە دەرەو. چەند دانە لاقى بەراز کە خوی پێو کرابوو و لە چیشتخانەدا هەلواسرابوو، بۆ ناشتن هینرانە دەرەو و دەفری ئاوجۆکە لە ئاودارخانەدا بوو بە لەقەى باکسر شکا، جگە لەمە دەستیان بەشتیکی دیکەو نەدا. بەتیکرا بریار درا کە ساختمانەکە بۆ مەوزە بمیئیتەو.

هەموو لە سەرى پێککەوتن کە هیچ ئازەلێ نابێ لەویدا نیشتەجێ بێ. ناشتاییان خوارد و دیسان سنەوبال و ناپلئون ئازەلەکانیان لە شوێنیکدا کۆ کردەو.

سنەوبال وتی: هاوڕێیان سەعات شەش و نیو. پۆژیکى درێژمان لە پیشدا یە. ئەو پۆ بەدروینەى وینجەو خەریک دەبین، بەلام کاریکی تر هەبە کە دەبێ لە پیشدا ئەنجامی بدەین. لەم کاتەدا بەرازەکان دەریان خست کە لە سى مانگی رابردوودا لە پێگەى کتیبى مندالەکانى جۆنزەو

که له زبڵانداندا بووه فیږی خوښندن و نووسین بوونه. ناپلئون فرمانی دا قوتووه ږهنگه ږهش و سپییه کان بښن. ئازله کانی بهرهو دهر وازه پهنج کللییه که برد که له سهر جاده گه وره که دا بوو. پاشان سنه و بال - چونکه سنه و بال له هه موویان باشت دهنووسی - قه له میکی نایه بهین دوو کلکی لاقی و وشه کانی مه زرای مانیری پاک کرده و له جیاتی ئه وه به ږهنگ نووسی: (مه زرای ئازله لان) هه تا ئیدی له م ږوژده و بو هه میسه بښته ناوی ئه م شوینه. دواي ئه وه گه ږانه وه بو ساختمانی مه زرا و له وی سنه و بال و ناپلئون ناریدیان بو په ږه که له پال دیواری گه وره که دا بوو، دوايه وتیان که له نه نجامی خوښندن و نووسینی ئه م سی مانگه دا توانیویانه که بڼه ماکانی ئازله لایه تی له حهوت فرماندا کورت که نه وه، ئه م حهوت فرمانه له سهر دیوار دهنووسریت و ده بښته یاسایه کی نه گوږ که ئازله کانی مه زرا ده بی له مه و به دوا و بو هه میسه به ږیوه ی بهرن.

سنه و بال ږی به سه ختی - چونکه به راز ناتوانیت له سهر په یجه وه خوی رابگری - چوه سهر و دهستی به کار کرد، سکوئیلریش چن پله خوارتر قوتووه ږهنگه که ی به دهسته وه بوو. حهوت فرمانه که له سهر دیواره ږه شه که به پیتی گه وره ی سپی که له مه و دای سی میتربه وه ده خوینرایه وه نووسرا.

حهوت فرمان:

- ۱- هه رچی دوو پا هیه دوزمنه
- ۲- هه رچی چوار پی یا ئه وه ی بالی هیه دوسته
- ۳- هیچ ئازله لی جلویه رگ له بهر ناکا
- ۴- هیچ ئازله لی له سهر تهخت ناخه وی.
- ۵- هیچ ئازله لی عارهق ناخواته وه.
- ۶- هیچ ئازله لی، ئازله ل کوژی ناکات.
- ۷- هه موو ئازله له کان وه کویه ک به رابه رن.

زۆر جوان نووسرا. جگه لهوهی (دۆست) به (دوست) نووسرابوو و یهكی له واوهكان سه ره وخوار بوو، ئیدی هه مووی دروست نووسرا بوو. سنه وبال به دهنگی بهرز هه مووی بو ئاژه له كان خوینده وه و ئاژه له كانیش به ئیمای سه ره زامه ندی ته وای خویان ده رپری و زرنگه كانیش هه ر زوو ده ستیان کرده له بهر کردنی فه رمانه كان. سنه وبال پیتووسه که ی فریدا و هاواری کرد: هاوړتیان ئیستا بو پیشه وه به ره و ینجه كان! وهرن با تیکۆشین که وینجه که له ماوه ییکی که متر له جۆز و پیاوه کانی بچنین. له م کاته دا سی مانگا که بی ئۆقره دیار بوون، به دهنگی بهرز ده ستیان کرده قۆره قۆر. بیستوچوار سه عاته نه دۆشرا بوون. گوانیان شیر ی لی ده تکی. به رازه كان که می بیران کرده وه و نار دیان ته نه که ییکیان هیئا و بزانی نه زانی مانگا کانیان دۆشی. ده ستیان بو ئه م کاره ئاماده بوو. هینده ی نه خایاند پینج ته نه که شیر ی چه ور و تۆشکداریان پر کرد. زۆربه ی ئاژه له كان به تامه زرۆیییه وه چاویان لی ده کرد. یه کیک گوتی: ئه م گشته شیر ه ده بی چی لی بکری؟ مریشکی وتی: بری جار جۆز که میکی له گه ل ئاردا تیکه ل ده کرد.

ناپلۆن پیش ته نه که کانی گرت و هاواری کرد، هاوړتیان شیر به لاتانه وه گرینگ نه بی دوا یی کاریکی پی ده کری. گرینگ کوکړدنه وه ی وینجه که یه. هاوړی سنه وبال پیشه ر ه وتان ده بی و منیش چه ند ده قیقه یکی تر ده گه مه لاتان. هاوړتیان بو پیشه وه، وینجه چاوه روانه.

به م شپوه یه ئاژه له كان پیکه وه بو دره وکردن به ره و وینجه كان وه ری که وتن و شه و که هاتنه وه دیتیان شیر که هیچی نه ماوه.

به‌شی سییه‌م

چ زه‌حمه‌تیکیان کیشا و چ عاره‌قیکیان رشت هه‌تا توانییان وینجه‌که هه‌مار بکه‌ن! به‌لام به‌زه‌حمه‌ته‌که‌ی ده‌ژیان و بگره‌ئا‌کامه‌که‌ی ته‌نانه‌ت زیاتر له‌وه‌ی که چاوه‌پروان بوون سه‌رکه‌وتووتر بوو.

بری جار کارکردن دژوار بوو، چونکه ئه‌و ئامرازانه‌ی که کاریان پی ده‌کرد بو‌مرۆف دروست کرابوو، نه‌ک بو‌ئاژه‌ل. دیاره ئه‌و ئامرازانه پیویستی به‌پراوه‌ستان له‌سه‌ر دوو لاق بوو که هیچ ئاژه‌لی ئه‌وه‌ی نه‌ده‌توانی و ئه‌وه هینده‌ی تره‌کاره‌که‌ی دژوار ده‌کرده‌وه. به‌لام به‌رازه‌کان، به‌رازه‌ژیره‌کان بو‌لابردنی هه‌ر ته‌نگ و چه‌له‌مه‌یه‌ک ریگه چاره‌یه‌کیان ده‌دۆزییه‌وه. ئه‌سپه‌کان که به‌بست به‌بستی مه‌زرا شاره‌زا بوون، ئالف چنینه و دره‌وکردنی چیمه‌نه‌کانیان له‌جۆنز و پیاوه‌کانی باشت‌ئه‌نجام ده‌دا. به‌رازه‌کان خۆیان کاریان نه‌ده‌کرد، ته‌نیا به‌سه‌ر کاری ئاژه‌له‌کاندا چاودیریان ده‌کرد. دیاره له‌به‌ر زانیاری زیاتریان ئاسایی بوو که ببه‌ه‌ر و سه‌رکرده. باکسر و کلاثر که ره‌سه‌ی ئالف‌چنینه‌یان له‌خۆ ده‌به‌ست و (هه‌لبه‌ت ئه‌م رۆژانه ئیتر پیویست به‌هه‌وسار و له‌غاو نه‌بوو) به‌هه‌نگاوی قورس و قایم ده‌وراندووری مه‌زرایان ده‌پیتوا، به‌راز‌یکیش به‌دوو‌یاندایه‌ر‌و‌یشته‌ و ئه‌گه‌ر پیویست بوایه ده‌یگوت هاو‌پ‌ی وۆش یان هاو‌پ‌ی هۆوه. هه‌موو ئاژه‌له‌کان ته‌نانه‌ت بچوو‌کتربنیان، له‌کاری دروینه و کو‌کردنه‌وه‌ی وینجه‌دا به‌شدار بوون،

تهنانت سۆنهكان و مريشكهكان بهدرپژايي رۆژ بهو تاوهگهرمه زهحهمتيان
 كييشا و ورده وينجهكانيان بهدهنووک خپ دهکردهوه. سهرهنجام کاري
 خهرمان ههلگرتن دوو رۆژ زووتر له کاري جۆنز و پياوهکاني کوتايي هات.
 جگه لهوه تائهو کاته مهزرا هيئنده داهاتي زۆري بهخوبهوه نهديبوو.
 شتيک له بهين نهچووبوو، سۆنهكان و مريشكهكان بهو چاوه تيژانه ورده
 گياکانيشيان کو کردبووه. له سهراسهري مهزrada هيچ ئاژهلي نهبوو که
 توژقالي له داهاتهکي دربييت. سهرانسهری هاوين کاري مهزرا پيکوپيک
 وهک سهعات دهچووه پيشي. ئاژهلهكان هيئنده خوشحال بوون که رۆژگاري
 وا ههرگيز بهخهيايشياندا نههاتبوو. ههرقهپه ئالفيتک تام و چيژي
 تاييهتي پي دهدان. بگره ههمووی ئهم پيخورانه هي ئهوان بوو، بهزهحهمتي
 خوبان وهدهستييان هينابوو. نهوهک خوراکي که بهدهستي ئاغايهکي دهس
 وشک و بهرچاو تهنگ بويان بهش کرابي. دواي نهمانی مروقه بي کهک
 و سهربارهكان خوراکي زياتريشيان ههبوو، سههرپاي ئهوهي که له کاردا
 ليژان نهبوون زوريش دهحهسانهوه. ههلبهت تهنگ و چهلهمهي زوريشيان
 بو دههاته پيشي. بو وينه له ئاخړ سالدا بو ههلگرتني خهلهوخهرمان ناچار
 بوون که ئالفهکه هۆله بکهن و کاکهي بهفوو کردن جودا بکهنهوه، چونکه له
 مهزرا ماشيني خهرمان کوتان نهبوو، بهلام بهرازهكان بهژيري و باکسر
 بههيزي بازوو ههميشه کارهكانيان دهبرده پيشي. کاري باکسر جيي
 سهرسورمان و ئافهربي ههمووان بوو. تهنانت له دهوراني جۆنريشدا زۆر
 کاري دهکرد، بهلام ئيستا زياتر له ههميشه و کارهکي بهقهدهر سي ئهسي
 ئاسايي دههاته بهر چاو. بري رۆژان قورسايي ههموو کاروباري مهزرا
 وهسهر شانه بههيزهکاني ئهودا دهکوت. له بهيانيبهوه ههتا شهو له ههر
 جيگهيهک کاريکي دژوار بوايه تهنيا ئهوه بوو که جيبهجيي دهکرد.
 بهجووجهله کهلهشيهرهکي وتبوو که بهيانيبان نيوسهعات زووتر لهواني تر
 خهبري بکاتهوه. بهمهيلي خوي بهر لهوهي کاري رۆژانه دهستي پي کردبا

له هەر شوێنی کار زۆر بوايه خهريکی کار ده‌بوو. هه‌رکات کۆسپ و ته‌گه‌ره‌یی یان پرسپاری ده‌هاته گۆڤی ولامی ئەوه بوو که (من زۆتر کار ده‌که‌م) و ئەم ولامی کردبووه دروشمی خۆی. هەر که‌س به‌گۆڤه‌ی توانای کاری ده‌کرد. بۆ وینه مامر و سۆنه‌کان په‌نجا کیلو گه‌نمیان کۆکردبووه‌وه که له کاتی خه‌رمان هه‌لگرتندا به‌ده‌ورو به‌را پ‌ژابوو. نه‌که‌سی دزی ده‌کرد و نه‌که‌سیکیش له به‌شه خۆراکه‌ی گله‌یی هه‌بوو. ئیتر شه‌ر و قه‌پ وه‌شاندن و ئی‌ره‌یی بردن که له ژيانی رابردوو یاندا خوویان پ‌ی‌گرتبوو تا راده‌ییک نه‌ما‌بوو. هه‌یچ که‌س خۆی له کار نه‌ده‌شارده‌وه. هه‌لبه‌ت مالمی به‌یانییان پ‌ی‌ دێر له خه‌و هه‌لده‌ستا و که‌مه‌تر خه‌می ده‌کرد و به‌بیانوی ئەوه‌ی که پ‌ی‌خ‌ی له سمی دایه زووتر ده‌ستی له کار ده‌ک‌یشا. که‌سیش سه‌ری له کاروباری پ‌شيله ده‌رنه‌ده‌کرد. هەر له سه‌ره‌تاوه گشتیان زانیان که له کاتی کاردا پ‌شيله نامینی و بۆ چه‌ند سه‌عاتیک ون ده‌بی، ته‌نیا له کاتی نان خواردن یان دوا‌ی ته‌واو بوونی کار دیته‌وه و واش ده‌نوینی که شتی پ‌رووی نه‌داوه. به‌لام هه‌میشه بیانوه‌گه‌لیکی وای ده‌هینایه‌وه و ئەوه‌نده به‌مه‌حه‌به‌ته‌وه میاومیاوی ده‌کرد که که‌س له دلپاکي ئەو وه‌شک نه‌ده‌که‌وت. بنجامین که‌ره پ‌یره‌که، له پاش راپه‌رین هه‌یچ ئالوگۆڤیکی به‌سه‌ردا نه‌هاتبوو. هەر وه‌ک ده‌ورانی جۆنزه‌که‌له‌ره‌قی و له سه‌رخۆ کاری ده‌کرد. نه‌له کاروبار خۆی ده‌شارده‌وه و نه‌کاریکی له خۆبه‌وه ئەنجام ده‌دا. هه‌یچ کات سه‌باره‌ت به‌شو‌رش و ئاکامه‌که‌ی بیرو‌رای ده‌رنه‌ده‌پ‌ری، هه‌رکاتیش لی‌یان ده‌پ‌رسی: مه‌گه‌ر ئیستا له سه‌رده‌می جۆنزه‌شادمانتر نییه، ته‌نیا ئه‌یوت که‌ره‌کان ته‌مه‌نیکی درێژیان هه‌یه، هه‌یچ کام له ئیوه تا ئیستا که‌ری مردووی نه‌دیوه و ئەوانیش ناچار به‌و جوا‌به پ‌ر په‌مزورازه خۆیان رازی ده‌کرد. یه‌کشه‌مه‌کان کار نه‌بوو، ناشتایی سه‌عاتیک دێتر ده‌خورا و هەر حه‌فته‌ش به‌رده‌وام دوا‌ی ناشتایی ر‌ی‌وره‌سمیک به‌ر‌ی‌وه ده‌چوو. سه‌ره‌تا ر‌ی‌وره‌سمی هه‌لگه‌ردنی ئالا بوو. سه‌نه‌وبال له هه‌ماردا

په پروویکی سه وزی په یدا کردبوو که هی خانمی جوئز بوو. له سه ر په پرووه که به رهنکی سپی سمیک و شاخیکی کیشابوو. ئەم ئالایه رۆژانی یه کشه ممه له حه وشه دا هه لده کرا. سنه وبال ئه یوت رهنکی ئالا له بهر نه وه سه وزه که ببیته نیشانه ی مه زرا سه ر سه وزه کانی ئینگلستان و سم و شاخه که ش نیشانه ی کو ماری داهاتووی ئازده لکه انه که له پاش له بهرین چوونی مروقه کان داده مه زریته. دوا ی هه لکردنی ئالا ئازده لکه ان له گه وړدا کو ده بوونه وه، که متینگیان پی نه وت. له و کوړده دا کارو فرمانی حه وته ی داهاتوو دهاته گوړی، بریاره کان ده خرایه بهر باس و لیکولینه وه. هه میسه به رازه کان بریاریان ده دا، ئازده لکه کانی دیکه هه رگیز نه یانده توانی بریار بدهن، به لام فیتری دهنگدان بیوون. سنه وبال و ناپلئون له قسه کردندا له هه موویان ئازاتر بوون، به لام دیاربوو که ئەم دووانه هیچ کات پیکه وه ریک نه ده که وتن. هه رکامیان نه گه ر پیتش نیاریکی ده دا، ئاشکرا بوو که نه ویترا نارازییه. ته نانه ت له مه ر نه و بابه ته ی که له بنه رته جیتی هیچ شپوه نار هزایه تییه که نه بوو، نه و دووانه قسه یان به زوړاندا ده دا، بو وینه، له سه ر دانی په ل ه زه وینی بچووک له پشت باخی میوه دا بو نیشته جیبوونی نه و ئازده لکه ی که توانایی کاریان نه مابوو. متینگ به خویندنی سروودی مه زرای ئازده لان کوتایی پی ده هات و دوانیوه رۆ تاییه ت به گه شت و سه یران بوو. به رازه کان هه ماره بچووکه که یان کردبوو به بنکه ی رپیه رایه تی. شه وانه له ویدا له رپی نه و کتیبانه ی که له ماله که وه هینابوویان ئاسنگه ری و چیتو تاشی و کاره پیشه یییه کانی تر که پتوبست بوو، فیتر ده بوون. سنه وبال سه رقالی دامه زراندنی ریک خراوگه لی بوو که ناوی لی نابوو کو میته کانی ئازده لی. له م کاره دا ماندوویی نه ناسانه کاری ده کرد. بو مامره کان، کو میته ی دروست کردنی هیلکه، بو مانگا کان، یه کیه تی کلک خا وینه کان. کو میته ی بیر کردنه وه ی نو ی، بو فیتر کردن و بارهینانی ها وړپییانی به ر ه لا (ئامانجی ده سته مو کردنی ئازده لکه لی وه ک مشک و که رویشک بوو) بو

پهزه‌کان، جوولانه‌وهی خوری سپیتر و کوومیت‌ه‌گه‌لیکی تریشی دامه‌زراندبوو. جگه له‌وانه چهند کلاسیکی سه‌ره‌تاییشی بو فیرکردنی خویندن و نووسین دامه‌زراندبوو. گه‌لله‌کانی سنه‌وبال به‌گشتی شکستی هینا. بو وینه کوومیت‌ه‌ی بیرکردنه‌وهی نوو له باره‌یینانی هاوړییانی به‌ره‌لا نازا لیک هه‌لوه‌شایه‌وه. چونکه به‌ره‌لاکان له هه‌لسوکه‌وتی سه‌ره‌تایی خو‌بان نه‌ده‌ترازان و کاتی به‌چاکه له‌گه‌لیاندا ره‌فتار ده‌کرا، له‌وه‌له به خراپه که‌لکیان وهرده‌گرت. پشیله بیووه نه‌ندامی نه‌م کوومیت‌ه‌یه و چهند روژئی زور تیده‌کو‌شا. روژتیک دیتیان که له سه‌ر بانیکه‌وه دانیش‌تووه و له‌گه‌ل چوله‌که‌کاندا که له دوورتره‌وه راوه‌ستان قسه ده‌کات، ده‌یگوت: (ئیس‌تا ئیدی هه‌موو ئاژه‌له‌کان دۆستی یه‌کن و هه‌ر چوله‌که‌یه‌ک بیه‌وو ده‌توانی بال بگریته‌وه و له‌سه‌ر په‌نجه‌کانی من بنیش‌یت‌ه‌وه.) به‌لام چوله‌که‌کان مه‌ودایان له‌گه‌لدا نه‌پاراست. کلاسه‌کانی خویندن و نووسین زور سه‌رکه‌وتوو بوو. له پاییزدا لانی که‌م هه‌موو ئاژه‌له‌کان فیری سه‌واد ببوون. به‌رازه‌کان به‌ته‌واوی فیری خویندن و نووسین ببوون. سه‌گه‌کان بری باش ده‌یان‌خویند، به‌لام جگه له‌حه‌وت فه‌رمانه‌که‌ه‌زیان له‌خویندنه‌وهی شتیکی دیکه نه‌بوو. مو‌ریل بزنی سپی له سه‌گه‌کان باشتی ده‌خویند و بری جار روژنامه‌دراویتی له نیو‌زب‌ل‌دان په‌یدا ده‌کرد و بو‌ئه‌وانی تری ده‌خویند‌ه‌وه. بنجامین خویندنه‌وهی وه‌ک به‌رازه‌کان باش بوو، به‌لام که‌لکی لی وهرنه‌ده‌گرت، ده‌یگوت تا ئه‌و جیگه ئاگاداره شتیکی نییه که‌شی‌اوی خویندنه‌وه بی. کلا‌قر هه‌موو پیته‌کانی ده‌زانی، به‌لام نه‌یده‌توانی وشه‌دروست بکات. باکسر له‌پیتی (ت) زیاتر نه‌چوو په‌یشی. به‌سمه‌زله‌کانی له‌سه‌ر خاک (ئه‌لف، ب، پ، ت) ده‌کی‌شا و گو‌یچکه‌کانی شو‌ر ده‌کرده‌وه و چاوی لی ده‌بری. بری جار یاله‌که‌ی ده‌له‌راند‌ه‌وه و به‌هه‌موو هی‌زیه‌وه هه‌ول‌ی ده‌دا که پیته‌کانی دیکه وه‌بیری خو‌ی بینیت‌ه‌وه، به‌لام سه‌رنه‌ده‌که‌وت. چهند جاریش فیری (ج چ ح خ) ببوو، به‌لام هه‌ر کاتی

ئەوانى لەبەر دەکرد دەپروانى كە (ئەلفوب و پ و ت) تى لەبىر بردووتەوہ. سەرەنجام وتى كە ھەر ئەو چوار پىتە بەسە و بەردەوام پوژى يەك دووجار دەينووسى كە لە بىرى بىمىنپتەوہ. مالى جگە لە چوار پىتەكەى ناوى خوى گوپى نەدايە فير بوونى پىتەكانى تر. ئەم چوار پىتەى بەلقى ناسكى دار دروست دەکرد و بەيەك دوو گول دەپرازاندەوہ و ھەى ھەى چە جوانە بەدەوربا دەگەرا. ئازەلەكانى دىكە لە ئەلف زياتر فير نەبوون و لە ئاخريشەوہ زانييان كە ئازەلە گىلەكان وەكو پەز و مريشك و سونەكان توانايى لەبەرکردنى ھەوت فەرمانەكەشيان نيبە. سەنەبال پاش ماوہيەك بىرکردنەوہ رايگەياند كە دەكرى ھەوت فەرمان بەدروشمى (چوار پا چاك و دوو پا خراپ) كورت بكرىتەوہ و وتى كە ئەم دروشمە بنەماى سەرەكى ئازەلەتيە. ھەركەس كە بەتەواوى ئەمە تىبگات لە خراپەى مرؤف بەدووہ. بالندەكان لە پيشدا نازەزايەتييان دەرپرى، چونكە ئەوان بەروالەت دوو لاقيان ھەبوو، بەلام سەنەبال بەوانى سەلماند كە وا نيبە. وتى: (ھاوپريان بالى پەلەوہر ئەندامىكە بو رويشتن و جوولانەوہ نەك بو وەدەسھينانى شتى، كەواوو، بە پا دەژمىردريت. دەست لە تايەتمەنديەكانى مرؤفە و بەدەست ھەموو خراپەكارىيەك دەكات.) بالندەكان شتيك لە قسەكانى سەنەبال ھالى نەبوون، بەلام ليدوانەكەيان قەبوول كرد و پىكەوہ ئامادەى لەبەرکردنى دروشمە تازەكە بوون.

(چوار پا چاك و دوو پا خراپ) لەسەر ديوارى مەزرا و لە بان ھەوت فەرمان بەپىتى گەورە نووسرا. كاتى ئەوہ فير بوون پەزەكان ھىندە ھەزبان لى كرد كە لە كاتى پشووډان لە مەزراډا دوو سى سەعات بى مانډوو بوون ئەيانباراند (چوار پا چاكە و دوو پا خراپ). ناپلئون كۆمىتەكانى بى مەھەل دەكرد و ئەيوت: (بارھىنانى لاوہكان وەبەرتەر لەو كارانەيە كە بو گەورەكانى دەكەين.) لە پاش درويڤنەى وينجە، ھىندەى نەخاياند جسى و بلەوبل لەسەر يەك نۆ تووتكى بەھىز و ساغيان وەدنيا ھىنا. كە لە شىر

برانه وه ناپلئون ئهوانی له دایکه کانیان وهرگرت و وتی: بۆ خۆی پهروه ده و
 بارهینانیان وهئسته دهگری. ناپلئون تووتکه کانی برده باله خانه یه ک که
 ته نیا به په یژه پتگایه کی له هه ماره بچوو که که وه هه بوو. وه ها ته ربکی
 خسته وه که ئازا له بیرى ئازله کان چونه وه. رازی شیرده کهش به زوویی
 زانرا، هه موو رۆژی له گه له خوراکى به رازه کان تیکه له ده بوو. سیوه کان له
 گه یشتندا بوون و زه وینی باخ له سیوی گه ییشتوو داپوشرابوو. ئازله کان
 پیتیان وا بوو که بی گومان سیوه کان له نیویاندا وهک یه ک دابهش ده کری،
 به لام فه رمان درا که سیوه کان کو بکریته وه و بۆ خوراکى به رازه کان
 بنیردریته هه ماری بچووک. دواى ئه وه فه رمانه چهند ئازله کان بۆله بۆلیکیان
 کرد، به لام ئاکامی کی نه بوو، چونکه هه موو به رازه کان ته نانه ت سنه و بال و
 ناپلئون له م باره وه به ته وای هاوده نگ بوون. سکوتیلر فه رمانی پی درا که
 له م باره وه هه ر قسه یه ک که پتیوسته، به ئازله کانى بلتی. ئه ویش به دهنگی
 نیر گوتی: هیوادارم هاوړتیان وایان بیر نه کردیته وه، ئه م کاره ی ئیمه له
 بهر خۆبه زۆر زانی یان له خۆبایی بوونه. زۆربه ی ئیمه شیر و سیتومان پی
 خوش نییه و منیش بۆ خۆم حه زم لی نییه. مه به ست له خواردنی ئه وانه
 ته نیا بۆ راگرتنی له شساغییه، هاوړتیان شیر و سیو (له پتگه ی
 زانستییه وه سه لمیندراوه که) شتگه لیکی تیدایه که بۆ راگرتنی
 له شساغی به راز زۆر پتیوسته. ئیمه زیاتر به میشکمان کار ده که یین.
 هه موو کاری رتیکه ستنی مه زرا به ئیمه وه به سراوه. ئیمه شه و رۆژ له
 بیرى باشبوونی ژيانی ئیوه داین. ته نیا و ته نیا له بهر ئیوه یه که ئیمه شیر
 ده خوینه وه و سیو ده خوین. ئه ری ده زانن ئه گه ر ئیمه ئه رکه کانمان به باشی
 جیبه جی نه که یین چ ده بیت؟ جۆنز ده گه ریتته وه! به لی جۆنز ده گه ریتته وه. له
 حالیکدا که به ملا و ئه ولادا بازی ده برد و کلکی ده له رانده وه به پارانه وه
 وتی: هاوړتیان بیگومان له نیوتاندا که سی خوازباری گه رانه وه ی جۆنز
 نییه. ته نیا بابه تی که هیچ ئازله کان تیدا وه شک نه ده که وت حه ز نه کردن

به گه رانه وهی جوئز بوو. کاتی که ئەم بابەتە ئاوا باسی لیوه کرا ئیدی جیی
هیچ قسه یه ک نه مایه وه. گرینگی پاراستنی له شساغی به رازه کانیش که
روون و ئاشکرا بوو. که وابوو بی ئەملا و ئەولا له سه ری پیک که وتن که
شیر و سیوه گه یشتوو هکان (ههروه ها له سیویش چی دروست ده بی)
تایبه تی بو به رازه کان بی.ت.

بهشی چوارهم

ههتا ئاخروئۆخری تاوسان ههوالی پرووداوی مهزرای ئازهلان له نیوهیهکی دیدا بلاو کرابوویهوه. ههموو رۆژی ناپلئۆن و سنهوبال پۆل پۆل له کۆترهکانیان بهپێ دهکرد بۆ مهزراکانی دهروهه ههتا له گهڵ ئازهلهکانی ئهوه مهزرایانهدا تیکهڵ بن و چیرۆکی شۆرشیان بۆ بگێرنهوه و فیری ههواي سروودی ئازهلهکانی ئینگلیسیان بکهن. زۆریهێ ئهم رۆژانه ئاغای جۆن له عارهق فرۆشی (شیری سووردا) دادهنیشته و بۆ ههر کهسهی که تاقهتی بیستنی بویه، لهو زوڵمهی که پیتی کراوه و لهوهی که چینی ئازهلێ دهردهخواردوو ئهویان له مال و ملکهکهی وهدهر نابوو سکالای دهکرد.

جووتیارهکانی تر دیاره هاودهردییان له گهڵ دهکرد، بهلام له پێشدا کهس یارمهتیهکی ئهوتوی نهدا. ههرکامیان له ژیرهوه له بیرى ئهوهدا بوو که به چ شیوهیهک ئهتوانی له رۆژپهشی جۆن بهسوودی خۆی کهڵک وهرگرێ. بهختهوهرانه خاوهنی مهزراکانی دهوروبهر ههمیشه نیوانیان خراب بوو.

یهکیک لهو دوو مهزرایهێ دراوسێ که فاکس وودیان پێ ئهوت، مهزرایهکی پان و بهرین، بهلام چۆل و لهبیرکراوه و کۆن بوو. دار و درهختهکانی ناریک و لهوهرگهکانی بێ کهڵک و پهڕژینهکانی خراب بوون، خاوهنهکهی ئاغای پیل کینگتن جووتیاریکی کهمهترخهه بوو که وهختی خۆی بهماسی گرتن یان بهراوکردن تێپهر دهکرد.

مه‌زرای دیکه که ناوی پینجفیلد بوو، بچووکتر، به‌لام باشتَر
 خاوه‌نداری کرابوو. خاوه‌نه‌که‌ی ناغای فردریک ناوی بوو نیوچاو گرژ و
 وریا که زیاتر به‌گیره و کیش‌ه‌ی دادگاه‌ه‌ خه‌ریک بوو. له‌ کرپن و فروشتندا
 چه‌ق و به‌رژدی نیویانگی ده‌رکردبوو. ئەم دووانه‌ هیئنده‌یان رق له‌ یه‌کتر بوو
 که ته‌نانه‌ت له‌ به‌رگریکردن له‌ به‌رژه‌وه‌ندی هاوبه‌شیان ریک نه‌ده‌که‌وتن،
 به‌لام به‌و حاله‌شه‌وه‌ هه‌ردووکیان له‌ شو‌رشی مه‌زرای ئازله‌لان ترسابوون و
 به‌ته‌واوی وریابوون که نه‌هی‌لن ئازله‌له‌کانی مه‌زرای خو‌یان شتیکی لی
 تیبگه‌ن.

له‌ پیشدا وایان دهنواند که ئەو قسه‌ و باسانه‌ ته‌نیا بۆ پیکه‌نینه‌ و بیری
 ئەوه‌ی که ئازله‌له‌کان خو‌یان مه‌زرایه‌ک به‌پێوه‌به‌رن گالته‌ و تیتالییه‌. پیتان
 وابوو ئەو ئازاوه‌یه‌ له‌ یه‌ک دوو چه‌وتوودا ته‌واو ده‌بی. وایان په‌خش کرده‌وه
 که گۆیا له‌ مه‌زرای مانیردا (سوور بوون له‌وه‌ی که به‌مه‌زرای مانیر ناوی
 به‌رن، نیوی مه‌زرای ئازله‌لانیان پی گران بوو.) ئازله‌له‌کان که‌وتوونه‌ته
 گیانی یه‌کتر و به‌زوویی له‌ برسییه‌تیدا له‌ به‌ین ئە‌چن.

که‌ ماوه‌یه‌ک گوزه‌را و ده‌رکه‌وت که ئازله‌له‌کان له‌ برسییه‌تیدا له‌به‌ین
 نه‌چوون، فردریک و پیل کینگتون شیوه‌ قسه‌کردنی خو‌یان گۆرا و له‌
 خراپه‌کاری و جینایه‌تی تو‌قینه‌ری مه‌زرای ئازله‌لانه‌وه‌ قسه‌یان کرد. دیسان
 بلاویان کرده‌وه‌ که له‌ویدا ئازله‌له‌کان یه‌کتر ده‌خۆن و به‌نالی داخ یه‌کتر
 ئەشکه‌نجه‌ ده‌کن و مێینه‌کانیان هاوبه‌شه‌. فردریک و پیل کینگتن
 ئەیانوت ئەمانه‌ هه‌موو ئاکامی لادان له‌ یاساکانی سروشته‌، به‌لام ئەم
 قسانه‌ هیچ کات به‌ته‌واوی باوه‌ری پی نه‌ده‌کرا. باسی مه‌زرایه‌کی سه‌یر که
 ئازله‌له‌کان مرۆ‌قیان له‌وی ده‌رکردوو و خو‌یان به‌پێوه‌ی ده‌به‌ن به‌شیوه‌ی
 نادیار و جو‌راو جو‌ر له‌ بلاو بوونه‌ودا بوو. ئەو ساله‌ شه‌پۆلی له‌ سه‌ره‌له‌دان
 و نافرمانی ئەو ده‌ور و به‌ره‌ی گرت به‌ر: که‌له‌گاکان که هه‌میشه‌ ئارام بوون

له ناکاو سەر شیت ببوون. پەزەکان پەرژینه‌کانیان ڕووخاند و وه‌گیانی شه‌وه‌ره‌کان که‌وتن، مانگا‌کان ده‌فری شیرە‌کانیان به‌ له‌قه‌ هه‌لگه‌ ڕانده‌وه‌ و ئه‌سپه‌کان له‌سه‌ر له‌مپه‌ره‌کان بازیان نه‌ده‌برد و سواره‌کانیان دانه‌خست. له‌ هه‌موو شتی گرینگتر له‌ گشت لایه‌ک ئاهه‌نگ و ته‌نانه‌ت وشه‌کانی سروودی ئازە‌له‌کانی ئینگلیسیان ده‌زانی.

مروّقه‌کان سه‌ره‌رای ئه‌وه‌ی که‌ وایان ده‌نواند باسه‌که‌ به‌ته‌واوی گه‌مه‌ و تیتالییه‌، خۆیان پێ ڕانه‌ده‌گیرا و ئه‌یانوت چۆن ده‌کری ته‌نانه‌ت چوارپاکانیش ئه‌و سرووده‌ی بخوین. هه‌ر ئازە‌لێکیان له‌ کاتی سروود خویندندا بگرتایه‌ هه‌ر له‌وێ دارکاریان ده‌کرد، به‌و حاله‌شه‌وه‌ سروود نه‌ده‌برایه‌وه‌. زه‌ردیوه‌ره‌کان له‌سه‌ر پەرژینه‌کان به‌ فیکه‌فیک ئه‌یانژهند و کوّتره‌کان له‌سه‌ر داره‌کان به‌ گمه‌گم ده‌یانخویند. ئاهه‌نگه‌که‌ له‌ ته‌قه‌ی پتکی ئاسنگه‌ری و ده‌نگی زه‌نگی کلیساکانیش کاری کرد و کاتی که‌ مروّقه‌کان ئه‌یانیبست له‌رزه‌ وه‌گیانیان ده‌که‌وت، چونکه‌ داهاتووی نه‌گه‌ته‌ی خۆیان له‌وه‌دا ده‌دی.

له‌ یه‌که‌م مروّقه‌کانی مانگی خه‌زه‌لوهر کاتی که‌ دره‌و ته‌واو ببوو و ته‌نانه‌ت برێکی لی هۆله‌ کرابوو، پۆلی له‌ کوّتره‌کان له‌ ئاسمانه‌وه‌ خولێکیان خوارد و به‌دله‌ له‌رزه‌یه‌کی زۆره‌وه‌ له‌ حه‌وشی مه‌زrada نیشته‌وه‌: جوّز و پیاوه‌کانی له‌گه‌ل شه‌ش که‌س له‌ مه‌زرای فاکس وود و پینجفیلد له‌ ده‌روازه‌ پینج کیلییه‌که‌وه‌ هاتبوونه‌ ژووره‌وه‌ و له‌ شه‌قامه‌پێی گارییه‌که‌نه‌وه‌ به‌ره‌و مه‌زرا ده‌هاتن و جگه‌ له‌ جوّز که‌ له‌ پێشه‌وه‌ ده‌هات و تفه‌نگی که‌ به‌ده‌سته‌وه‌ بوو، گشتیان دار و تیلایان پێ بوو. دیار بوو که‌ به‌مه‌به‌ستی گرته‌وه‌ی مه‌زرا دین. له‌ میژه‌ چاوه‌پێی ئه‌و کاره‌ بوون و هه‌موو قایمکارییه‌کی پێویست کرابوو. سنه‌وبال که‌ شه‌ره‌کانی (ژوول سزار)ی له‌ ڕێگه‌ی کتیبێکی کۆن که‌ له‌ ماله‌وه‌ی په‌یدا کردبوو و خویندبوویه‌وه‌،

بهر پرسیایه تی عه مه لیاتی بهر گری له ئەستۆدا بوو. دەسبەجی فەرمانه
 پیتیسته کانی دەرکرد و له ماوهی دوو دهقیقه دا گشت ئازەله کان له شوینی
 خۆیان ئاماده بوون. هەر که مەرۆقه کان نزیککی مهزرا بوونه وه، سنهوبال
 یه کهم هێرشى دەست پى کرد. کۆتره کان که دهوړى سى دانه بوون له
 ئاسمانه وه پښینه یان به سهر ئه وه خه لکه دا ده کرد. کاتى که مەرۆقه کان
 خه ریکى خو دهر باز کردن له م گرفته بوون، سۆنه کان که له پشت
 په رژینه کانه وه حه شار درابوون، هێرشیان برد و به دهنوک له پشته وه
 قه پیان لى ده گرتن. له راستیدا ئه م به شه ته نیا مانۆر پیکى بچوک بوو که
 به مه به ستنى پشیویه کی کورت دار پترابوو، مەرۆقه کان به ئاسانى
 پاشه کشه یان به سۆنه کان کرد. پاشان سنهوبال هێرشى دووهمى دەست پى
 کرد. موریل و بنجامین و هه موو په زه کان له حالیکدا که سنهوبال له
 پیشیان وه بوو هێرشیان برد و له هه موو لاییکه وه مەرۆقه کان یان دایه بهر
 شاخ و له قه. بنجامین پشتى هه لکردبوو و جووته ی ئه خست. ئه م جار هه
 هیزى مەرۆقه کان به که وشه بزمارین و تیلاکانیان له توانایی ئازەله کان زیاتر
 بوو. له ناکاو به هاواری سنهوبال که به نیشانه و مه به ستنى پاشه کشه بوو،
 کشانه وه و له پارپه وه که وه به ره وه حه وش رایان کرد. مەرۆقه کان سه رکه وتوانه
 کردیانه هه را. به و شیویه که چاوه رپى بوون دوزمه کان یان له هه لاتندا
 ده دی و به پرژوبلاوى وه دوویان که وتن. ئه م شیویه هه ر ئه وه بوو که
 سنهوبال ده یه ویست. که هه موویان گه یشتنه ناو حه وشه که، سى ئه سپ،
 سى مانگا و به رازه کاتى تر که له مۆلگه دا مه لازیان گرتبوو له ناکاو له
 پشتیان وه سه ریان دهره پنا و رپگه یان به مەرۆقه کان به ست. سنهوبال
 فەرمانى هێرشى دا. خوى راسته وخو په لامارى جۆزى دا. جۆز که ئه وه ی
 دى به تفه نگه که ی ته قه ی کرد، ساچمه پشتى سنهوبال بریندار کرد و په زى
 کوژرا. سنهوبال پى ئه وه ی راوه ستنى خوى وه سه ر لاقیدا خست. جۆز وه
 سه ر په ینه کان که وت و تفه نگه که له ده ستنى داکه وت. له وه تر سناکتر

باکسر بوو که ههستا بووه سهر دوو لاق و بهسمه گوره نالداره که ی له سهر و که لله ی مرۆقه کانی ده دا. یه که م زهر به تی وه که لله ی لاوه مه یته ری که وت که وهک مردوو وه سهر قوردا که وت. به دیتنی ئه و دیمه نه چهند که سی تیلاکانیان داخست و هه لاتن. هه موو وه ترس و لهرز که وت بوون و ئازده له کان ده و رانده وری هه وشه که راویان ده نان. مرۆقه کان وه بهر شاخ و له قه ده که وتن، ده گه ستران و پاشیل ده بوون.

له سه رانسه ری مه زرادا ئازده لایک نه بوو که به شیوه ی تایبه تی خوی تو له ی نه سه ند بیته وه. ته نانه ت پشيله له ناکاو له بان ماله وه خوی وه سهر گاو انی کا خست و وه ها چنگی له ملی گرت که بو ره ی لیوه هه لساند. ههر ئه وه نده که پتی پاکردنی ک په یدا بوو، مرۆقه کان که چما له خودایان ده ویست رایان کرده ده ره وه و به ره و جاده گه وره که هه لاتن. به م شیوه پینج ده قیقه له هیتر شه که یان تی نه په ری بوو که له و ری گایه که ها تبوون سه رشو رانه پاشه که شه یان کرد و سو نه کانیش واقه واق وه دوویان که وتن و قه پیان لی ده گرتن. هه موو مرۆقه کان هه لاتن جگه له یه ک که س. ئه ویش لاوه مه یته ره که بوو که به ده مه وه وه ناو قوردا که وت بوو. باکسر تی ده کو شا به سمی به ملا دا هه لی گه ری تی نه وه، به لام کو ره که جمه ی نه ده کرد. باکسر به مه لوولیه وه وتی: مردوو، من نه مه ویست ئه م کاره بکه م. ههر هو شم نه بوو که ناله که م ئاسنه، کی باور ده کا من ئه م کاره م به ئانقه ست نه کردوو؟ سنه و بال که هیشتا برینه که ی خوی نی لی ده هات نه راندی، به زه یی و دل سو زی پی تو بست نییه هاو ری! شه ر شه ره ته نیا مرۆقی مردوو باشه. باکسر که فرمی سک له چاویا ئه لقه ی به ست بوو دوویاتی کرده وه: (من نامه وی هیچ که سی ته نانه ت مرۆقی کیش بکوژم.) یه کی له ئازده له کان به سه رسو رمانه وه وتی: (ئه ری مالی له کو تییه؟) له راستیدا مالی دیار نه بوو. بو چهند ساتی ترسی کی زو ر دای گرتن، ده ترسان که نه کا مرۆقه کان به جو ری به لایه کیان وه سهر هی نابی یان له ته ک خو یاندا بر دبی تیان.

سەرەنجام مالىيان له ئاخوړه كيدا پيدا كرد كه سهرى له ژيړ وینجه كانه وه
 شار د بویه وه. ههر له كاتى ته قهى تفهنگدا هه لا تبوو. كاتى ئازله كان
 مالىيان دوزيبه وه و گهړانه وه ديتيان كه لاوه مه يته ره كه كه له راستيدا
 له سهر خوى چووبوو چاك بوته وه و ئه وېش رايكرده وه. ئازله كان ديسان
 به جوش و خرؤشيكى زوره وه له دهوړ به كدا خرپوونه وه. ههر كاميان
 به دهنكى بهرز چيروكى هونه رنواندنى خوى له شهردا ده گپرايه وه.

ده سبه جى به بونه ي سهر كه وتنيان جه ژنيك سازدار. ئالا هه لكر و
 سروودى ئازله كانى ئينگليس چهندين جار خويندرايه وه. پاشان
 به شيويه كى شكودار په زه كوژراوه كه نيژرا و له سهر گوړه كى به تدركيكيان
 نا. سنه وبال له په نا گوړه كيدا و ته يه كى كورتى پيشكه ش كرد و داكوكى
 كرد له سهر، پتويستى ئاماده بوونى هه موو ئازله كان له كاتى پتويستيدا بو
 گيان به خت كردن له پيناوى مه زراى ئازله لان. ئازله كان به تيكراى دهنگ
 برپاريان دا كه نيشانه يه كى سهر بازيان هه بى، به ناوى: نيشانى (ئازايه تى
 ئازله لى پله ي يه كه م) كه ئه و نيشانه ههر له و كاته و ههر له و شوينه درايه
 سنه وبال و باكسر. سينه پزيكى برنجه بوو و له زين ئه سپه كان له هه ماردا
 وه ده ستيان هينا بوو. برپار درا نيشانه كه پوژانى يه كشه ممه و پوژانى
 پشوودان به سينگه وه ي هه لواسن. نيشانه ي (ئازايه تى ئازله لى پله ي
 دووېش) ئاماده كرا و درايه په زه كوژراوه كه. بو دانانى نيوى شهړه كه قسه
 و باسى زور كرا و سهره نجام ناويان نا شهړى مؤلگه، چونكه هيرشه كه له
 مؤلگه وه ده ستى پى كرد. تفهنگه كى جوژ كه له نيو قوړه كه دا مابوويه وه
 و گولله كانى كه ده يانزانى له مه زرادا به جى ماوه به ويينه نيشانه ي
 كه ره سه ي شهړ له په نا دارى ئالا يان دانا و برپار درا سالى دوو جار ته قهى
 پى بكن. جارېك له دوازه ي خه زه لوهر ساليادى شهړى مؤلگه و
 جارېكى تر له نيوه ي هاوين سالى پوژى شوړش.

به‌شی پینجه‌م

به‌تیپه‌ربوونی ئەو زستانه، پۆژبه‌رۆژ زەحمەت و سەرباری مائی زۆتر دهبۆوه، هەموو پۆژتیک به‌بیانوی ئەوێ که درەنگ له‌ خەو هەستاوه‌ دێر ده‌هاته‌ سەر کار. سەرەرای ئەوێ که زۆری ئەخوارد و ئەل‌های باش بوو له‌ ژان و ئیشگه‌لیکی نه‌زانراو سکا‌لای ده‌کرد و به‌بچوو‌کت‌ترین بیانک ده‌ستی له‌ کار ده‌کیشا و ئەرو‌یشتە لیواری هەسێله‌که‌ و به‌شیوه‌یه‌کی گه‌وجانه‌ بۆ وینه‌ی خۆی له‌ نیو ئاو‌ه‌که‌دا ده‌پروانی.

ده‌نگۆی تازه‌ش هەبوو. پۆژی که مائی ئارام ئارام له‌ حەوشه‌ پیا‌سه‌ی ده‌کرد و به‌کلکه‌ درێژه‌که‌یه‌وه‌ خه‌ریک بوو و وینجه‌ی ده‌جاوی، کلا‌فر بردیه‌ سوو‌چیکه‌وه‌ و وتی: مائی قسه‌ییکی گرینگ هه‌یه‌ که ده‌بی له‌گه‌لتا باسی بکه‌م. من ئەم به‌یانیه‌ی ده‌ستم که تۆ بۆ ئەوبه‌ری ئەو په‌رژینه‌ت ده‌روانی که ده‌بیته‌ سنووری مه‌زرای ئیمه‌ و فاکس وود و یه‌کیک له‌ پیاوه‌کانی پیل کینگتن له‌وبه‌ره‌وه‌ راوه‌ستا‌بوو. هه‌رچه‌ند مه‌وداتان زۆر بوو به‌لام من پیموایه‌ که تۆ له‌گه‌ڵ ئەو پیاوه‌ قسه‌ت ده‌کرد و پێگه‌ت دا که ده‌ست بکیشیت‌ه‌ سەر پۆزه‌تا. مائی بۆ ئەم کاره‌ت چ قسه‌یه‌کت بۆ وت‌ن هه‌یه‌؟ مائی که هه‌ر سمه‌ک‌پیتی ده‌کرد و به‌ملاو ئەولادا بازی ئەبرد، قی‌راندی: ده‌ستی نه‌هیناو‌ه‌ته‌ سەر پۆزه‌ی مندا! من کاریکی وام نه‌کردووه‌! شتی وا هه‌ر نه‌بووه‌!

- مالى پروانه نيو چاوانمدا، سوپند دهخوي كه نهو پياوه دهستي به پوزهى تودا نه هيناوه؟

مالي دووپاتي كرده وه: شتى وا نه بووه!

به لام نه يتواني پروانيته نيوچاواني كلاقردا و پاشان به ره و مه زرا نايه غار. فكرى به مي شكي كلاقردا هات و بي نه وهى شتى به كه سيك بلئ، چووه ناخوره كهى مالى و ناخوره كهى پشكان. له ژير كاى نيو ناخوره كه چهند كلوقه ند و چهند تيكه په روى رهنكاورپه نگ قايم كرابوو.

مالي سى روظ دوايى نه ما و هه تا چهند هه فته كه س نه يده زانى له كوئييه، تا نه وهى كه كوتره كان خه به ريان هينا كه له و به رى ولينگدون له به ر درگاي تاره قفر وشييه كدا ديويانه كه گه رده به نى گارييه كي سوور و ره شي له ملدا بووه. پياويكي قه له وي سوور كه له كه شه لوايكي چوارخانه ي له به ردا بوو و له خاوه نى ميوانخانه ده چوو، دهستي به پوزهيدا ده هينا و قه ندى له زارى دهنه. تازه پاك و خاوينيان كرد بووه وه و پارچه يه كي به نه وشيان وه يالييه وه به ستبوو. كوتره كان نه يانوت كه له روا له تيدا ديار بوو له ژيانى رازييه. دواى نه وه ئيدى ناژه له كان ناوى مالييان قهت نه هينا.

مانگى به فرانبار هه وا گه ليك سارد بوو، زه ويني مه زرا وه كو به رد سفت ببوو و هيچ كارى له مه زرادا جيبه جئ نه ده بوو. كو يونه وه گه ليكي زور له گه و ردا پي كه ات و به رازه كان سه رقالي دارشتنى گه لاله ي كارى وهرزى داهاتوو بوون.

قه بوول كرابوو كه سه بارهت به چونييه تى كاروبارى مه زرا به رازه كان بربار بدن، له به ر نه وهى كه به ئاشكرا له ناژه له كانى ديكه زيره كتر بوون، به لام برباره كان ده بوو به زوريه ي دهنگ په سند كرابا.

نه گهر مشتومري نيوان سنه وبال و ناپلئون نه بوايه نه مه شيوه كاريكي

باش بوو، بهلام ئەم دووانه له هەر کاتیځدا بۆیان دهکرا، دژ بهیه کتر راده وهستان. ئەگەر یه کیکیان پیشنیاریکی ددها، بۆ وینه ئەگەر ئەیوت: جو زیاتر بکێلن، ئەوی تر ئەیوت جو ی دهیمی زیاتر بوهشین و ئەگەر یه کییک ئەیوت: فلان پهله زهوی بۆ که له مکالی باشه، ئەوی تر ئەیوت: ئەو زهوینه ته نیا بۆ چۆنه ر چاکه.

هەر کام لهو دووانه لایه نگرانیکیان هه بوو و مشتومری زۆر دهکرا. له کۆبوونه وهکاندا، زیاتر سنهوبال زۆریه ی دهنگی دههینا، چونکه قسه زان بوو. بهلام ناپلئون له دهره وه ی کۆبوونه وهکاندا سه رکه وتووتر بوو. به تایبته له نیو په زهکاندا برهوی زۆر بوو. له م دوا ییانه دا په زهکان فی ر بیوون که وهخت و ناوهخت به باره بار ی (چوار پا باشه و دوو پا خراپ) کۆبوونه وهکانیان ئەشێواند. به تایبته ئەو کاته ی که قسه کانی سنهوبال ئەگه یشته ئاستیکی ناسک، په زهکان ئەیان کرده باره بار. سنهوبال چهند ژماره یه کی کۆنی گوڅاری (جووتیار و ئازله دار) ی به وردی خوێندبووه که پر بوو له نه خشه ی په ره پیدان و ئاوه دان کرده ی مه زرا.

سه بارهت به ئاو بردن بۆ زهوینه نزمه کان و کوودی زهوی زانایانه قسه ی ده کرد و بۆ ئەوه ی له راده ی کار کردن که م بیته وه نه خشه یه کی دانا بوو که به پیی ئەوه ئازله له کان هەر رۆژی له شوینیکی دیار بکراوی مه زرا دا سه نی ر و رێقنه که یان ده کرد.

ناپلئون بۆ خوی هیچ نه خشه و گه لاله یه کی نه بوو و ته نیا له بهر خو به وه ئەیوت نه خشه کانی سنهوبال به شتییک نابی و دیار بوو که چاوه رپی هه لیک ی له باره بۆ...

هیچ کام له کی شه کان یان به قه دهر ئەو کی شه یه نه بوو که له سه ر (ئاشی با) یی که وته نیوانیان.

له شوینیکی له وه رگه که له ساختمانی مه زرا وه فره دوور نه بوو، گردییک

هه‌بوو که ده‌بووه به‌رزترین شوینی مه‌زرا. سنه‌وبالّ پاش لی‌کدانه‌وه‌ی زۆر ڕای‌گه‌یانده‌ که ئه‌م شوینه‌ بو‌ دروست‌کردنی (ئاشی‌ با) که‌ بتوانی‌ کاره‌با‌ بو‌ مه‌زرا‌ دابین‌ بکات‌ باش‌ و له‌باره‌، به‌م‌ کاره‌ ئاخو‌ڕه‌کان‌ ڕۆش‌نایییان‌ ده‌بیت‌ و له‌ زستاندا‌ گه‌رم‌ دادی‌.

سه‌ره‌رای‌ ئه‌وه‌ هه‌ره‌ی‌ می‌کانیکی‌، ماشینی‌ خه‌رمان‌کوت‌ و چۆنه‌ر ورد‌کردن‌ و ئامرازی‌ شیردۆشی‌ کاره‌بایی‌ ده‌کری‌ بخ‌ریته‌ کار.

ئاژه‌له‌کان‌ که‌ سه‌باره‌ت‌ به‌و‌ جو‌ره‌ شتانه‌ هه‌رگیز‌ شتیکیان‌ نه‌ی‌یستبوو‌، (چونکه‌ مه‌زرا‌ قه‌دی‌می‌ و ئامرازه‌کانیش‌ سه‌ره‌تایی‌ بوون‌) به‌سه‌رسو‌رمانه‌وه‌ گو‌ییان‌ گرت‌ و سنه‌وبالّیش‌ وینه‌ی‌ ئه‌و‌ ماشینه‌نه‌ی‌ پێ‌ نیشان‌ ده‌دان‌ که‌ وه‌ختی‌ هه‌سانه‌وه‌ی‌ زۆر‌ ده‌کردنه‌وه‌ هه‌تا‌ به‌ئاسانی‌ به‌وه‌ڕن‌ یان‌ به‌خو‌یندن‌ و قسه‌ و باس‌ ڕاده‌ی‌ بیر‌ و هه‌زی‌ خو‌یان‌ به‌نه‌ سه‌ری‌. نه‌خشه‌کانی‌ سنه‌وبالّ له‌ ماوه‌ی‌ چه‌ند‌ هه‌وتوودا‌ کو‌تایی‌ پێ‌ هات‌. زانیارییه‌ مکانیکییه‌که‌ی‌ له‌ سێ‌ کتیب‌ به‌ناوه‌کانی‌ (هه‌زار‌ کاری‌ به‌که‌لک‌ بو‌ ناو‌ مالّ) (هه‌موو‌ که‌سێ‌ ده‌توانی‌ ئه‌ندازیار‌ بێ‌) و (کاره‌با‌ بو‌ تازه‌کار) که‌ هی‌ ئاغای‌ جو‌نز‌ بوو‌ وه‌ده‌ست‌ هاتبوو‌.

سنه‌وبالّ مالّیکی‌ کرده‌ دیوی‌ کار‌ که‌ پێش‌تر‌ جی‌گه‌ی‌ هه‌لا‌وردنی‌ جوو‌جه‌له‌ بوو‌. ناو‌ مالّه‌که‌ی‌ ته‌خته‌کاری‌ ساف‌ و بو‌ نه‌خشه‌ چاک‌ بوو‌. زۆر‌ کات‌ ده‌رگای‌ له‌خۆ‌ داده‌خست‌ و چوو‌که‌ به‌ردیکی‌ ده‌نایه‌ به‌ین‌ کتیبه‌کان‌ و له‌تکه‌ که‌چیکی‌ ده‌نایه‌ به‌ین‌ سمه‌کانی‌ و به‌تاو‌ له‌ لاییکه‌وه‌ بو‌ لاییکی‌ تر‌ ئه‌ڕۆش‌ت‌ و یه‌ک‌ له‌ دوا‌ی‌ یه‌ک‌ خه‌تی‌ ده‌کی‌شا‌ و له‌ شادی‌ و خو‌شیدا‌ ئه‌یلوو‌رانده‌وه‌. به‌ره‌به‌ره‌ نه‌خشه‌که‌ وه‌ک‌ خه‌ته‌کانی‌ لی‌ک‌ ئالای‌ هه‌ندلی‌ ماشین‌ و چه‌رخه‌ ده‌نده‌داره‌کان‌ نیوه‌ی‌ زیاتری‌ ناو‌ مالّه‌که‌ی‌ داده‌گرت‌. ئاژه‌له‌کان‌ له‌م‌ هی‌لانه‌ سه‌ریان‌ ده‌رنه‌ده‌کرد‌، به‌لام‌ لی‌ی‌ ڕاده‌مان‌. هه‌موو‌ بو‌ ته‌ماشای‌ نه‌خشه‌کانی‌ سنه‌وبالّ ڕۆژی‌ جاری‌ ئه‌هاتنه‌ شوینی‌ کاره‌که‌ی‌.

ته نانه ت مریشک و سۆنه کانیش ئه هاتن و زۆر بهوشیاریهوه دهڕۆشتن نهکا پێ بنینه سههر ئه و نیشانه گه لهی که به گه چ کیشرا بوو. ته نیا ناپلئۆن نه ده هات و ههر له سه ره تاوه دژ به ئه م کاره بوو. به لām رۆژی له پرا هات بۆ لی کۆلینه وهی نه خشه که، به ئارامی ده و رانده وری دیوه که گه را و له نزیکه وه به و ردی له نه خشه که ی روانی و یه ک دوو جار بۆنی پێوه کرد و پاشان را وه ستا و بری بیرمه ندانه به گوشه ی چاو لپی روانی و له پرا بی یه ک و دوو لاقی هه لێنا و پێدا هه لمیزت و بی دهنگی چووه ده ره وه.

سه باره ت به باسی ئاشی بایی دانیشته ووه کانی قه لا به دوو لایه ن دابه ش کرابوون. سه نه وبāl نه یده شارده وه که دروستکردنی ئاش کاریکی دژوا ره، چونکه پتو یستی یان به دهره ی نانی به رد بوو هه تا دیواره کان به رز ببیته وه، پاشان ده بوو با ده وان ئاماده کرابا و جگه له وه پتو یستی یان به دینام و سیم بوو. له مه ر چۆنیه تی دروستکردنی ئه مانه سه نه وبāl شتیکی نه ده وت، به لām له و با وه رده ا بوو که کاره کان له ما وه ی یه ک سا لدا ته وا و ده بی و دوا ی ئه وه کارکردن هی نه ده که م ده بیته وه که ئاژه له کان له حه وتوودا ته نیا سی رۆژ کار ده که ن. له و لا وه ناپلئۆن به لگه ی ده هی نایه وه که گه و ره ترین پێدا و یستی ئه و رۆ فره کرد نه وه ی خۆرا که و ئه گه ر ئاژه له کان وه ختی خۆیان بۆ سازکردنی ئاشی با به فی رۆ بدن هه موو له برسان ده مر ن.

ئاژه له کان به دوو ده سته و دوو دروشم دابه ش کرابوون. یه کی ی ک، به سه نه وبāl و سی رۆژ کار له هه فته دا دهن گ بدن و ئه وی تر به ناپلئۆن و خۆراکی زۆر دهن گ بدن.

ته نیا بنجامین سه ره به یچ لایه نی ی ک نه بوو. نه با وه ری ده کرد که خور د و خۆراک فرا وان ده بی، نه قه به و لیشی ده کرد که ئاشی با له را ده ی کار که م ده کاته وه. ئه یوت چ ئاشی با هه بی و چ نه بی ژیا نی ئی وه وه ک هه می شه یانی به دوا که وتووی ده می نی ته وه.

جودا له باسی ئاشی با به رگری له مه زراش با به تی کی جی لی کۆلینه وه

بوو. هەر چه‌ند مرۆڤه‌كان له شه‌ری مۆلگه‌دا شكستیان خوارد، به‌لام به‌ته‌واوی ئاشكرا بوو كه‌ جاریکی تر و ته‌یارتر له‌ پێشوو بۆ گرتنی مه‌زرا و هه‌ینانه‌وه‌ی جۆنزه‌یرش دین، به‌تایه‌ت كه‌ شكستی جۆنزه‌ل و ده‌ورو به‌رده‌دا ده‌نگی دابوویه‌وه و ئاژه‌له‌كانی ده‌ورو به‌ری زیاتر له‌ جاران لاسار كرده‌بوو، مرۆڤه‌كان ناچار بوون كه‌ دیسانه‌وه‌ هه‌یرش به‌رن. وه‌ك هه‌میشه‌ له‌م باره‌شه‌وه‌ سنه‌وبال و ناپلئۆن بیرورایان وه‌ك یه‌ك نه‌بوو.

بیرورای ناپلئۆن ئه‌مه‌ بوو كه‌ ده‌بێ چه‌ك و چۆلت هه‌بێ و شێوه‌ی كارکردنی فێر بێ و بیرورای سنه‌وبالیش ئه‌مه‌ بوو كه‌ ده‌بێ كۆتری زۆرتر به‌رێ كه‌ن بۆ ده‌روه‌ه‌ هه‌تا له‌ نێو ئاژه‌له‌كانی مه‌زراکانی دیکه‌دا شۆرش په‌ره‌ پێ بدهن.

ناپلئۆن پێی وابوو كه‌ ئه‌گه‌ر ئاژه‌له‌كان توانایی به‌رگریکردنیان له‌ خۆ نه‌بێ ده‌به‌زێن و سنه‌وبال بۆچوونی ئه‌وه‌ بوو كه‌ ئه‌گه‌ر له‌ مه‌زراکانی دیکه‌دا شۆرش بکری ئیتر پتووستییان به‌به‌رگریکردن نییه‌.

ئاژه‌له‌كان له‌ پێشدا گوتیان دایه‌ قسه‌کانی ناپلئۆن و پاشان سنه‌وبال.

به‌لام نه‌یانده‌توانی لێکی بده‌نه‌وه‌ كه‌ بیروبۆچوونی کامیان دروسته‌.

له‌ راستیدا هه‌ر جاره‌ له‌ گه‌ل ئه‌و كه‌سه‌دا بوون كه‌ قسه‌ی ده‌کرد.

سه‌ره‌نجام نه‌خشه‌کانی سنه‌وبال كۆتایی پێ هات و به‌ریار درا له‌ كۆبوونه‌وه‌ی رۆژی یه‌كشه‌ممه‌ی داها‌توودا بابه‌تی سازکردن یان ساز نه‌کردنی ئاشی با بخه‌ریته‌ به‌ر باس و لێكۆڵینه‌وه‌ بۆ ده‌نگدان. كاتێ كه‌ ئاژه‌له‌كان له‌ گه‌وردا كۆ بوونه‌وه‌ سنه‌وبال هه‌ستا و سه‌ره‌رای ئه‌وه‌ی كه‌ جابه‌جاری قسه‌کانی به‌بار به‌باری په‌زه‌كان ده‌بڕایه‌وه‌ بیرورای خۆی سه‌باره‌ت به‌ سازکردنی ئاشی با خسته‌ روو. پاشان ناپلئۆن بۆ وه‌لامدان هه‌هه‌ستایه‌ سه‌ر پێ. له‌ ئه‌و په‌ری هه‌یمنیدا وتی كه‌ ئاشی با شتیکی بێ بایه‌خه‌ و سفارشی كرد كه‌ سه‌ی بۆ دروستکردنی ده‌نگ نه‌دات و به‌په‌له‌

دانیشت. وتهكهی له نیودهقیقه زیاتری نه‌خایاند و دیار بوو كه هیئنده به‌لایه‌وه گرنه‌گ نییه كه قسه‌كانی شوین دابنئ. پاشان سنه‌وبال دیسان هه‌ستا و دواى نه‌راندنی به‌سه‌ر په‌زه‌كان كه دیسان باره‌باریان ده‌كرد به‌گوروتینه‌وه له‌سه‌ر ئاشی با قسه‌ی كرد.

تا ئهم كاته ئازله‌كان به‌دوو ده‌سته‌ی وه‌كو یه‌ك دابه‌ش كرابوون، به‌لام له یه‌ك كاتدا قسه‌ زانی سنه‌وبال ئهو هاوسه‌نگیه‌ی تیه‌ك دا.

به تام و لاهه‌وه وینه‌ی ئهو رۆژانه‌ی هیئانه‌ پێش چاو كه كاره‌ ناحه‌زه‌كان له ئه‌ستویاندا نامیئنئ. كاری له ماشینی خه‌رمان كوت و شه‌له‌م هاری برده‌ پێشه‌وه، ئه‌یوت هیئزی كاربه‌ ده‌توانئ ماشینی خه‌رمان پا‌ك‌كردن بخاته كار، زه‌وی شیف بېرئ، كو‌لو‌ه‌كان ورد بكا و زه‌وی ته‌خت و دروینه‌ش بكات. جگه‌ له‌وه له ئاخو‌ره‌كاندا رۆشنایی، ئاوی سارد و گه‌رم و زومپای كاربه‌ایی داده‌نئ.

كاتئ قسه‌كانی كو‌تایی پئ هات ئیتر گومانی تیدا نه‌ما كه ئازله‌كان به‌كام لا ده‌نگ ده‌ده‌ن، به‌لام لهم كاته‌دا ناپلئۆن هه‌ستا و به‌گۆشه‌ی چاو مو‌رپێکی له سنه‌وبال برده‌وه و ده‌نگی‌کی تایبه‌تی له‌ خو‌ی ده‌ره‌ینا كه تا ئهو رۆژه كه‌س ئهو ده‌نگه‌ی لی نه‌بیستبوو. له پاش ئهو ده‌نگه‌ وه‌رپه‌وه‌رپێکی ترسناك له ده‌ره‌وه‌ بیسرا و نو‌سه‌گی زله‌ كه‌ قه‌لا‌ده‌ی برنجه‌ له ملیاندا بوو، په‌رینه‌ نیو هه‌ماره‌كه‌ و راسته‌وخو‌ په‌لاماری سنه‌وبالیان دا. ئه‌گه‌ر سنه‌وبال زوو نه‌جو‌ولا‌با سکی درابوو.

دواى ئهو سنه‌وبال له‌و دیوی ده‌رگا و سه‌گه‌كان وه‌دوویدا، ئازله‌كان كه سه‌ریان سو‌رمابوو و له ترسان زمانیان به‌ستبوو، هه‌موو له به‌ر ده‌رگا جه‌م ببوونه‌وه و به‌سه‌رسو‌رمانه‌وه ده‌یان‌روانییه سنه‌وبال و سه‌گه‌كان. سنه‌وبال له نیو چیمه‌نه‌كه‌دا و به‌ره‌و شه‌قامه‌ گه‌وره‌كه‌ هه‌لده‌هات، هه‌لاتنئ كه ته‌نیا به‌رازئ ئه‌یتوانی وه‌ها هه‌لبئ.

به لّام سه گه کانیش پئی به پیتی رایان ده کرد. له پرا سنه و بالّ خزا و هه موو پییان وابوو که ها کا سه گه کان گرتیان، به لّام هه ستا و توندتر دهستی کرده هه لّاتن. سه گه کان خه ریک بوون دووباره پیتی بگهن، ته نانه ت یه کی یک له وانه پۆزه ی گه یانده کلکی، به لّام کلکی ده رباز کرد و به ئه و په یری هه وّ و کۆشش و کاتئ که نیوانیان هیئنده نه بوو خزایه کونیکی په رژیینه که و ئیدی نه دیترا.

ئاژه لّه کان بیده نگ و ترساو گه رانه وه بو گه وړ و دوا ی چهند ساتئ سه گه کان هه لّبه ز دابه ز گه یشتنه ئه وئ. له پیشدا که س نه یده زانی ئه م سه گانه له کوئوه هاتوون. به لّام به زوویی ده رکه وت سه گه کان هه ر ئه و توو تکانه بوون که ناپلئوّن له دایکه کان یانی وهر گرتبوو و بو خوی په روه رده ی کردبوون. هه ر چهند به ته وای پئی نه گه یشتبوون، به لّام زه به لاح و قه لّافه ت و رواله تیکی درنده وه کو گورگیان هه بوو. هه موو له په نا ناپلئوّن راوه ستان و کلکه سووته یان ده کرد و ئاژه لّه کان دیتیان که کلکه سووته ی ئه وانه وه کو کلکه سووته ی ئه و سه گانه بوو که پیشتر بوو جوّن زیان ده کرد.

ناپلئوّن له حالیکدا که سه گه کانی له گه لّ بوون رویشته سه ر ئه و سه کو لّانه ی که پیشتر مه یجر له وئ راوه ستابوو و قسه ی کردبوو. رایگه یاند له مه و به دوا کوئوونه وه کانی سه ر له به یانی یه کشه مه کان به رپوه ناچئ، چونکه بئ که لّکه و ده بیته هوئ له کیسچوونی کات، له داهاتوودا هه موو قسه و باسه کانی پیوه ندیدار به کاروباری مه زرا له کو میتیه که دا پیکهاتوو له به رازه کان و به سه رو کایه تی خوئ ئه نجام ده درئ. کوئوونه وه کان ئاشکرا نییه و ئاکامی بریاره کان دوا یی به ئاگاداری ئه وانی تر ده گات. کوئوونه وه کانی سه ر له به یانی یه کشه مه ته نیا بوو رپوره سمی رپز گرتن له ئالا و خوئندنئ سروودی ئاژه لّه کانی ئینگلیس و وهر گرتنی

فرمانه‌کانی حەوتانە درێژەى دەبێ، بە‌لام ئیدی قسە‌وباس و لی‌کۆلینە‌وه ناکریت.

ئازە‌لە‌کان کە هیشتا گێژی راوانانی سنە‌وبال بوون بە‌ئەم ئاگادار کردنە‌وه‌یه بە‌تە‌واوی ورە‌یان لە دەست دا. چە‌ند دانە‌یه‌کیان ئە‌گەر بیانتوانی‌با شی‌وه‌یه‌کی دروست بو بە‌لگە‌ هینانە‌وه‌ پە‌یدا بکە‌ن، ناپە‌زایە‌تییان دە‌رده‌پری. تە‌نانت باکسر بە‌شی‌وه‌یه‌کی نادیار قە‌لس بوو، گوێ‌چکە‌کانی خە‌واند و یالە‌کە‌ی چە‌ند جار لە‌رانده‌وه‌ و زۆری تە‌قالا کرد کە فکرە‌کانی رێ‌کوپێ‌ک بکات، بە‌لام هیچ شتێ بە‌زە‌ینی نە‌گە‌یشت. لە‌ نی‌و بە‌رازە‌کانیشدا چە‌ند دانە‌ییکیان دە‌نگیان بە‌رز کردە‌وه‌. چوار بە‌چکە‌ بە‌رازی پە‌رواری کە لە‌ ریزی پیشە‌وه‌ بوون پێ‌کە‌وه‌ بە‌نیشانە‌ی ناپە‌زایە‌تی هە‌ستان و دە‌ستیان کردە‌ قسە‌ کردن. بە‌لام ئە‌و سە‌گە‌نە‌ی کە لە‌ دە‌ورو‌به‌ری ناپلئۆ‌ندا بوون مۆ‌ریان لێ‌ بردنە‌وه‌ و بە‌رازە‌کانیان بێ‌دە‌نگ نایە‌ سەر جی‌گە‌یان. پاشان پە‌زە‌کان بە‌دە‌نگی بە‌رز کردیانە‌ بارە‌باری چوار پا باش و دوو پا خراپ و نزیکە‌ی چارە‌کە‌ سە‌عاتی‌کی خایاند و کۆ‌تایی بە‌هەر چە‌شنە‌ قسە‌ و باسی‌ک هینا. دوا‌یی سکۆئیلر فەرمانی پێ‌درا بە‌دە‌ورو‌به‌را بگە‌پری و نە‌زمی نوێیان بو‌و روون کاتە‌وه‌.

سکۆئیلر وتی: هاو‌رپی‌یان مە‌ن بە‌تە‌واوی لە‌و با‌وه‌رە‌دام کە هە‌موو ئە‌و ئازە‌لانە‌ی کە لێ‌رە‌ن بو‌و لە‌خۆ‌بردوویی هاو‌ری ناپلئۆ‌ن کە ئێ‌ستا بە‌رپرسایە‌تی زۆری لە‌ ئە‌ستۆ‌دایە‌ رێ‌ز دادە‌نین. هاو‌رپی‌یان پێ‌تان وانە‌بێ کە راپە‌رایە‌تی خۆ‌شه‌ و لە‌زە‌تی هە‌یه‌، راست بە‌پێ‌چە‌وانە‌ کاری‌کی زۆر هە‌ستی‌ار و گرینگە‌ و بە‌رپرسایە‌تی زۆری لە‌ ئە‌ستۆ‌دایە‌. هیچ کە‌س هیندە‌ی هاو‌ری ناپلئۆ‌ن با‌وه‌ری بە‌به‌رانە‌ریتی ئازە‌لە‌کان نی‌یه‌. ئە‌و بە‌تایبە‌تی زۆ‌ریش خۆ‌ش‌حال دە‌بێ کە کاروباری ئێ‌وه‌ بداتە‌ دە‌ستی خۆ‌تان، بە‌لام پە‌نگە‌ ئێ‌وه‌ بە‌هە‌لە‌ بریارێ‌ک بدە‌ن.

واى دانتيين ئىيۈە بربار بدن، له خەوۋە رەنگينەكانى سەنەوبال، ئەو سەنەوبالەى كە ئىيمە ئىستە دەزانين چەپپىكى له جىنايەتكارى كەم نىيە لەمەر ئاشى با پەپرەوى بكن. ئەو كاتە چى پروو دەدات.

يەكپىك وتى: ئەو لە شەرى مۆلگەدا ئازايانە شەرى كرد.

سكۆئىلر جوابى داو: تەنيا ئازايەتى بەس نىيە، گرینگ ئەركناسى و فەرمانبەرييە و سەبارەت بەشەرى مۆلگەش، مەن پىم وايە رۆژى دادى كە بۆمان دەرەكەوى سەبارەت بەدەورى سەنەوبال لەم شەردا زىادەپرەوى كراو. ھاوړتيان رېكويپىكى، رېكويپىكىيەكى ئاسنين دروشمى ئەورۆمانە و ھەنگاويكى ھەلە و بى كەلك دەبىتە ھوى زالبوونى دوزمەن. ھاوړتيان بېگومان ئىيۈە خوازيارى گەرانهوۋەى جۆنز نين.

جاريكى تر ئەم پرسىيارە وەلامىكى نەبوو، چونكە بەراستى ئازەلەكان خوازيارى گەرانهوۋەى جۆنز نەبوون. ئەگەر ئاكامى لىدوان و لىكۆلئىنەوۋەكانى يەكشەمەكان گەرانهوۋەى جۆنز بوايە، كۆيۈنەوۋە دەبوو بېرايەوۋە. باكسر كە تا ئەم كاتە دەرفەت ھەبوو كە بىر و ھزرى كۆكاتەوۋە بەنۆپنەرايەتى لە ئازەلەكان و ھەستى گشتى جەماوەر، وتى: ئەگەر ھاوړى ناپلئون واى وتوۋە بېگومان راست و دروستە.

لەم پۆژەوۋە باكسر، (دروشمى ھەمىشە ھەق بە ناپلئونەى زىاد كرده سەر دروشمى تاييەتى (مەن زۆرتر كار دەكەم.)

سۆزى سەرما شكا بوو. بەھارەكىلى دەستى پى كەردبوو. درگاي ئەو ديوەيان كە سەنەوبال لەوى نەخشەى ئاشى باكەى كىشابوو داخستبوو و پىيان وابوو كە نەخشەكان لەسەر زەوى پاك بۆتەوۋە.

يەكشەمەكان بەيانى سەعاتى دە ئازەلەكان بۆ وەرگرتنى فەرمانەكانى ھەفتانە كۆ دەبوونەوۋە.

كەللەسەرى مەيجرى پىريان لە گۆرى پەنا باخى ميوە دەرھينا و لەسەر

مۆره دارىك له په نای دارى ئالا له پال تفهنگه كه يان دانابوو و بربار درابوو
كه دواى هه لكردنې ئالا و بهر له وهى بچنه نيو هه ماره كه، بۆرېز لېنان له
به رانبهر كه لالهى مهيجر به مه شقى سه ربازى بچنه ژووره وه.

له م ماوه يه شدا شيوه دانىشتنى ئازله كه كان وهك پيشوو كه له دهو ريه كدا
داده نىشتن، نه بوو. ناپلئون و سكوئيلر و به رازىكى تر به ناوى ميني ماس
كه له ئاههنگ دانان و شيعر وتندا توانايى هه بوو، له سه ر سه كو لان
داده نىشتن و نو سه گ به دهو رياندا نيوه دايه ريه كيان پىك دهيتنا و
به رازه كاني ديكه له پشت سه ر ئه وانه وه داده نىشتن.

ئازله كه كاني تريش له به رانبه ريانه وه له ناوه راست هه ماره كه دا
داده نىشتن. ناپلئون فه رمانه كاني هه فتانهى به دهنكى نير و سه ربازانه
ده خوئند و ئازله كه كان دواى يه كجار خوئندنه وهى سه روودى ئازله كه كاني
ئىنگليس بلاوه يان ده كرد.

له سيبه مين يه كشه مهى پاش وه دهر ناني سه نه وبال ئازله كه كان له ئه وه پهرى
سه سه رو رماندا بى ستيان كه ناپلئون را يگه ياند، ئاشى با دروست ده كرى.
ناوبراو سه بارهت به گو رپى بى رو راي هيج به لگه يه كى نه خسته روو، و
ته نيا به گو تى ئازله كه كانيدا هيتا كه ئه م كاره پى بو ستى به تى كو شانى له
را ده به دهر هيه و له وانه شه بى ته هوى كه مبو ونه وهى خو را كيان و وتى
نه خشهى كاره كه به هه موو ور ده كار بيه كانيه وه له ماوهى سى حه فتهى
را بردو دا به ده ستى كو ميت هيه كى تا بيه تى پى كه اتو له به رازه كان ئاماده
كه راوه و بهو هيو ايه كه بى ناي ئاشى با و هه وله كاني ئاوه دان كر دنه وه له
ماوهى دوو سال دا كو تا بى پى بى ت. هه ر ئه و رو ژه دو انيو هرو سكوئيلر له
دانىشتنى كى تا بيه تيدا به ئازله كه كاني وت: له را ستيدا ناپلئون هيج كات
دژ به ئاشى با نه بوو، و به پى چه وانه ش هه ر له سه ره تا وه لايه نگرى بوو.

ئه وه نه خشه يه كه سه نه وبال له ناوه راستى ئه وه مالهى كى شابوو له

نووسراوه‌کانی ناپلئون دزیبوو. له راستیدا ئاشی بایی له داهینانه‌کانی خودی ناپلئون بووه. کاتێ یه‌کێ له به‌شداران پرسى، ئه‌دى بۆ ناپلئون ئاوه‌ها به‌توندى دژایه‌تیى له‌گه‌ڵدا کرد، سکوئیلر شیره‌ بزه‌یه‌کی برده‌وه و وتی، زیره‌کی ناپلئون بوو. ته‌نیا به‌رواڵه‌ت دژایه‌تیى له‌گه‌ڵ ئاشی با ده‌کرد، بۆ ئه‌وه‌ی خۆی له‌ ده‌ستی سنه‌وبال که‌ بوونه‌وه‌ریکی مه‌ترسیدار بوو، ده‌رباز بکات. ئیستا که‌ سنه‌وبال له‌سه‌ر ڕی لا‌براه‌ نه‌خشه‌که‌ ده‌کری به‌بێ ده‌ستی‌وه‌ردانی ئه‌و به‌ئه‌نجام بگات.

هه‌روه‌ها وتی: ئه‌مه‌ هه‌ر ئه‌و شته‌یه‌ که‌ پیتی ده‌لین تاکتیک. له‌ حاله‌یکدا که‌ ده‌سووپرایه‌وه و کلکی ئه‌له‌رانده‌وه، چه‌ند جار دووپاتی کرده‌وه (تاکتیک) هاو‌پێیان (تاکتیک).

ئاژه‌له‌کان باش مانای ئه‌و وشه‌یان نه‌ده‌فامی، به‌لام هینده‌ قورس و قایم قسه‌ی کرد و سه‌گه‌کان که‌ به‌هه‌لکه‌وت له‌گه‌ڵیا بوون وه‌ها به‌هه‌ره‌شه‌وه‌ مو‌ریان برده‌وه و وه‌رین که‌ هه‌مووان روونکردنه‌وه‌کانی ئه‌ویان بێ ئه‌ملا و ئه‌ولا قه‌بوول کرد.

به‌شی شه‌شهم

سه‌رانسه‌ری ئه‌و ساله‌ ئازده‌له‌ کان وه‌کو کۆبله‌ کاربان کرد، به‌لام پیتیان خوش بوو و له‌ هیج چه‌شنه‌ ته‌قه‌للا و له‌خۆبوردنیک درێخییان نه‌ده‌کرد. چونکه‌ باش ده‌یانزانی، هه‌ر هه‌ولیک که‌ ده‌یدهن به‌سوودی خۆیان و بۆ وه‌چه‌ی دواڕۆژیانه‌، نه‌ک به‌سوودی چینی مروّقی دز و ته‌مه‌ل.

به‌ درێژایی به‌هار و هاوین له‌حه‌وتوودا شه‌ست سه‌عات کاربان کرد و له‌ مانگی خه‌رماناندا ناپلئون رایگه‌یاند که‌ یه‌کشه‌مه‌کانیش دوانیوه‌ڕۆ کار هه‌یه‌، هه‌لبه‌ت ئه‌م کاره‌ مه‌یلییه‌، به‌لام ئه‌گه‌ر ئازده‌لیک نه‌ییت نیوه‌ی پێخۆره‌که‌ی که‌م ده‌بیته‌وه‌. به‌لام به‌م حاله‌شه‌وه‌ بری له‌ کاره‌کان ئه‌نجام نه‌درا. هینده‌ی سالی پار خه‌رمان کۆ نه‌کرایه‌وه‌ و دوو په‌له‌ زه‌وی که‌ بۆ چۆنه‌ر ته‌رخان کرابوو له‌ به‌ر ئه‌وه‌ی که‌ شیف وه‌رده‌که‌ی له‌ کاتی خۆیدا ئاماده‌ نه‌بوو، نه‌چاندرا. وا چاوه‌روان ده‌کرا که‌ زستانی داهاتوو زستانیکی تۆف بێ.

ئاشی با له‌گه‌ڵ گیر و گرفتگه‌لیکی چاوه‌روانه‌کراو ڕووبه‌ڕوو بوویه‌وه‌. مه‌زرا بۆ خۆی به‌ردی ئاهه‌کی لی بوو و برێکیش خیز و چیمه‌نتۆی پێشوو له‌حه‌ساردا مابوو، یانی هه‌موو پێداویستییه‌کانی دروستکردنی ساختمان له‌ به‌ر ده‌ستدا بوو، به‌لام گرفتێ که‌ له‌ پێشدا نه‌یان توانی

چاره‌سهری بکه‌ن شکاندنی به‌رد به‌ئەندازەگەلیکی پتویست بوو. وا دیار بوو که تەنیا رینگە‌ی شکاندنی بە‌رده‌کان قوڵە‌نگە و دەیلە‌مە و ئەو کارە‌ش بۆ‌هیچ ئازە‌لێ نە‌دە‌کرا، چونکە نە‌ی‌دە‌توانی لە‌سەر دوو لاق راوە‌ستی.

پاش چە‌ند هە‌فته تە‌قالای بێ سوود، ئازە‌لێک بیریکی باشی کردە‌وه. بریار درا لە‌ هیزی راکیشانی زە‌وی کە‌لک وەرگرن. گوریسیان خستە‌ دە‌ور ئە‌و گاشە‌به‌ردانە‌ی کە‌ لە‌ بە‌ر زە‌ی‌ی بێ کە‌لک مابوونە‌وه.

هە‌موو ئازە‌لە‌کان، مانگا‌کان، ئە‌سپە‌کان، پە‌زە‌کان و هەر ئازە‌لێ کە‌ توانایی هە‌با کە‌ تە‌نافە‌کە‌ رابگری، تە‌نانە‌ت بە‌رازە‌کانیش لە‌ کاتی تە‌نگانە‌دا هی‌ور‌ه‌ی‌تور نا‌هومی‌دانه لە‌ خوارە‌وه ئە‌یانکی‌شا سەر گ‌ردە‌کە و لە‌و‌تۆ تلیان ئە‌کرده‌وه هە‌تا ورد بی‌ت. لە‌ پاش ورد بوون را‌گواستنی زۆر دژ‌وار نە‌بوو. ئە‌سپە‌کان بە‌گاری لە‌ تە‌ بە‌رده‌کانیان ئە‌کی‌شا و پە‌زە‌کانیش ورده‌ بە‌رده‌کانیان دانە‌دانه هە‌ل‌دە‌گرت، تە‌نانە‌ت موری‌ل و بنجامین گاریبە‌کی بچ‌ووکیان لە‌خۆ بە‌ستبوو و کاریان دە‌کرد.

لە‌ کۆ‌تایی هاویندا بە‌را‌ده‌ی پتویست بە‌رد کۆ‌ کرایە‌وه و سازکردنی بینای ساختمانە‌کە لە‌ ژێ‌ر چاوە‌دی‌ری بە‌رازە‌کاندا دە‌ستی پێ‌کرد، بە‌لام کار دژ‌وار بوو و بە‌ئاستە‌م دە‌چوو پێ‌شی. بری جار پو‌ژتیکی تە‌واوی ئە‌خایاند هە‌تا گاشە‌به‌ردی بکی‌شنە‌ بان و کە‌چی بری جاریش کە‌ بە‌ردی‌کیان تل ئە‌کرده‌وه نە‌دە‌شکا.

هیچ کاری بە‌بی باکسر کە‌ بە‌تە‌نی بە‌قە‌د هە‌موو ئازە‌لە‌کان هی‌زو‌توانای هە‌بوو بە‌ئاکام نە‌دە‌گە‌یشت. کاتی کە‌ بە‌ردی‌ک دە‌خزا و ئازە‌لە‌کان دە‌یان‌دی کە‌ ها‌کا خۆ‌یانیش فری‌ بدرێ‌نە‌ خوارە‌وه و نا‌هومی‌دانه ها‌واریان ئە‌چوو هە‌واوه، ئە‌وه باکسر بوو کە‌ خۆ‌ی دە‌دایە‌ بە‌ر تە‌نافە‌کە و بە‌رده‌کە‌ی را‌دە‌گرت. روالە‌تی ئە‌و، کاتی کە‌ بست بە‌بستی داو‌ینی گ‌ردە‌کە‌ی بە‌زە‌حمە‌ت دە‌پێ‌وا و بە‌هە‌ناسە‌برکی دە‌کە‌وت و بە‌سمی پە‌نجە‌ی بە‌عە‌رزا

ده‌کیشا و ئەملا و ئەولای خووسی عارەق دەبوو، دیمەنی بوو کە هەموو
 کەسێ بەتەواوی سەری لێ سوڕ دەما و ئافەرینی دەکرد. کلاڤر جارێ جارێ
 بەگوێیدا دەهینا کە هێندە زۆر بۆ خۆی نەهینی، بەلام ئەو گوێی نەدەدا.
 بەپرای ئەو دوو دروشمی (من زۆرتر کار دەکەم) و (هەمیشە حەق
 بەناپلۆنە) و ئەلامدەری هەموو قسە و پرسیارێک بوو. لەگەڵ جووجەڵە
 کەڵەشێرە کەدا قەراری دانابوو کە بەیانییان لەجیاتنی نیوسەعات سێ
 چارە کە سەعات زووتر خەبەری کاتەو. هەرچەندە لەم پۆژانەدا کاتی
 حەسانە وەیان نەبوو، بەلام هەر کات هەلی بۆ دەپەخسا بەتەنی ئەچوو پال
 گەردە کە و بێ یارمەتی کەسێ باری وردەبەردی ئەبردە نەزدیک ساختمانە کە.
 سەرەپای دژواری کار، بارودۆخی ئازەڵەکان لە هاویندا هێندەش خراب
 نەبوو. ئەگەر لە دەورانی جۆز خۆراکی زۆرتریان نەبوو، کەمتریشیان
 نەبوو. جیاوازی ئەمە کە دەبێ تەنیا بۆ خۆیان خۆراک ئامادە بکەن و
 ناچار نەبەون کە پەنج نەفەر مەروڤی لەچەریش تێر بکەن ئەوەندە گرینگ
 بوو کە قەرەبووی هەموو کەم و کورپیەکانی دیکە دەکردەو. لە زۆربە
 کارەکاندا شێوەکاری ئازەڵەکان لە مەروڤەکان تەواوتر و باشتر بوو و لە
 پادە کەرکردنی کەم دەکردەو. بۆ وێنە دروینە ئالف هێندە بەباشی
 ئەنجام درا کە بەراستی بۆ مەروڤ نەدەکرا. یا چونکە هیچ ئازەڵێ دزی
 نەدەکرد ئیدی دیوارکیشان و جوداکردنەوی لەوەرگە لە کێلگە پێوست
 نەبوو. هەروەها پاراستن و راگرتنی پەرژینەکانیش پێوست نەبوو. بەو
 حالەشەو پاش تێپەرپوونی هاوین زۆر کەموکۆری چاوەروان نەکراو
 وەدەرکەوت. نەوت، بزمەر، گوربەس، کولیچە سەگ و ئاسن بۆ نالی
 ئەسپەکان پێوست بوو و هیچ کام لەوانەش لە مەزرادا و دەدەس نەدەهات.
 هەروەها پێوستییان بەکوودی شیمیایی و تۆو بۆ کشتوکال و کەرەسە
 جۆرەجۆر و سەرەنجام کەرەسە و ماشینگەلی هەبوو بۆ ئاشە بایبێ کە.
 کەسێش نەیدەزانی ئەمانە دەبێ چلۆن ئامادە بکری. سەرلەبەیانیی

یه کشه مه یه ک که ئازله کان بۆ وەرگرتنی فه رمانه کانی هه فتانه کۆ بپوونه وه، ناپلئون رایگه یاند که سیاسه تیکی تازه ی گرتوته پیتش. له ئه ورپوه مه زرای ئازله لان له گه ل مه زراکانی دراوسیدا ئالوگۆری ده بیست. هه لبه ت نه به مه به ستی بازرگانیکردن، به لکو ته نیا له بهر وه دهسته تینانی شتومه کی پیتوبست. وتی که ناشی با ده بی وه بهرتر له هه موو شتیک بی. جاری بری وینجه و گه نم ده فروشری و دوایی ئه گه ر دراوی زۆرتریان پیتوبست بی به فروشتنی هیلکه که له (ولینگدون) دا هه میشه بازاری هه یه، ئه و دراوه دابین ده کری. ناپلئون هه روه ها وتی که، ده بی مامره کان له م فیداکارییه که به مه به ستی یارمه تی و به شداری له کاری ناشی باکه دایه پیشوازی بکه ن.

جاریکی دیکه ئازله کان به شیوه یه کی نادیار هه ستیان به تووڕه یی کرد. نه بوونی پتوهندی له گه ل مروّف، بازرگانی نه کردن، به کار نه هیتانی دراو،... مه گه ر ئه مانه له بریاره کانی یه که مین کۆبوونه وه ی دوای سه رکه وتن یان پاش وه ده رنانی جۆنز نه بوو؟

ئازله کان گشت ئه م بریارانه یان له بیر بوو یان لانی که م پیتیان وابوو که له بیربانه، ئه و چوار به رازه لاوه ی که له کاتی داخرانی کۆبوونه وه راوێژکارییه کانی یه کشه مه کان به ده ستی ناپلئون، ناڕه زایه تیان ده بریبوو، به ترسه وه وه ده نگ هاتن، به لام هه ر زوو به وه ڕه وه ڕی سامناکی سه گه کان ده میان به ست. پاشان وه ک هه میشه په زه کان به (چوار پا باش و دوو پا خراپ) کردیانه باره بار و تووڕه یی کاتی ئازله کان که م بوویه وه. سه ره نجام ناپلئون لاقی به نیشانه ی بیده نگی هه لیتا و رایگه یاند که بیرى بۆ هه موو کاره کان کردووته وه و پیتوبست ناکا ئازله کان له گه ل مروّفدا پتوهندیان هه بی، که ئه وه بێگومان کاریکی خراپه و بۆ خوێ هه موو ئه رکه کان وه ئه ستۆ ده گری. ویمپر ناوی که راوێژکاری ماف و دانیشتووی ولینگدون

قه‌بوولی کردووه که بیټه پتوهندیدهری مه‌زرای ئازهلان و دنیای دهره‌وه و سه‌رله‌به‌یانی هه‌موو دووشه‌مه‌یه‌ک بۆ وه‌رگرتنی فه‌رمانه‌کان دټه‌ قه‌لا. ناپلئون وه‌ک هه‌میشه‌ به‌هاواری (بژی مه‌زرای ئازهلان) کۆتایی به‌قسه‌کانی هیتا و ئازهلان‌کان پاش خویندنی سروودی ئازهلان‌کانی ئینگلیس بلاوه‌یان کرد.

پاشان سکۆئیلر گه‌شتیکی له‌ مه‌زرادا کرد و ئازهلان‌کانی دلتیا کرد که تووشی خه‌یال بوونه و هه‌تا ئیستا سه‌باره‌ت به‌بازرگانی نه‌کردن و به‌کار نه‌هیتانی دراو هه‌یج برپاری نه‌دراوه و ته‌نانه‌ت هه‌یج پیشنیاری‌کیش نه‌دراوه، رهنکه له‌ درۆکانی سنه‌وبال بیت. هه‌ندی له‌ ئازهلان‌کان هیتا بری گومانیان هه‌بوو، به‌لام سکۆئیلر زیره‌کانه‌ پرساری کرد، هاوڕێیان ئایا دلتیان که خه‌وتان نه‌دیوه؟ ئایا له‌م باره‌وه به‌لگه‌یه‌کتان له‌ ده‌ست دایه؟ ئایا ئه‌م باب‌ه‌ته له‌ شوێنیکدا نووسراوه؟ چونکه له‌م باره‌وه نووسراوه‌یه‌ک به‌دهسته‌وه نه‌بوو ئازهلان‌کان سه‌له‌میان که خۆیان هه‌له‌یان کردووه. هه‌موو دووشه‌مه‌یه‌ک ئاغای ویمپر به‌پیتی برپار ئه‌هاته مه‌زرا. پیاویکی چکۆله و فیلباز بوو که راوێژکاری ماف بوو له‌ ورده‌ کاره‌کاندا، به‌لام دیاره‌ زۆر وشیاره و کات به‌فیرۆ نادات، چونکه به‌ر له‌ هه‌موو که‌سێ زانی که مه‌زرای ئازهلان پتوبستی به‌که‌سێ هه‌یه بۆ پتوهندی نیتوان ئه‌وان و دنیای دهره‌وه و مزیککی به‌رچاوی هه‌یه. ئازهلان‌کان ها‌توچۆی ویمپریان به‌ترس و دل‌ه‌له‌رزوه‌ چاوی لێ ده‌کرد و تا ئه‌و جیگه‌یه‌ی بۆیان ده‌کرا دوو‌رییان لێ ده‌گرت. به‌لام کاتێ ده‌یاندی که ناپلئونی چوارپا به‌ویمپری دوو پا فه‌رمان ده‌دا فیز ده‌یگرتن و تا راده‌یه‌ک دل‌ه‌له‌رزویه‌کیانی قه‌ره‌بوو ده‌کرده‌وه. پتوهندی ئازهلان له‌گه‌ڵ مرۆڤ وه‌ک جارێ نه‌ما‌بوو. به‌لام رق و قینی مرۆڤ به‌رانبه‌ر به‌ئازهلان وه‌ک جارێ ما‌بووه. مرۆڤ هیتا باوه‌ری وابوو که دره‌نگ یا زوو مه‌زرا تیک‌ده‌شکێ. سه‌باره‌ت به‌ئاشی با‌که پت‌یان وابوو که ئاکامیکی نابێ. مرۆڤه‌کان له‌ عاره‌قفرو‌شییه‌کاندا کۆ ده‌بوونه‌وه و

به به لگه هیئانه وه وهیه کترین دهسه لماند که ئاشی با دهرووخی و ئه گهریش
 نهرووخی هیچ که لکیتی نابی، به لام به پتچه وانهی ویستی دهروونیان
 ریزبان بو ئاژه له کان داده نا، له بهر ئه وهی که توانیبوویان کاروباری خو بان
 به رپتوه بهرن. یه کتی له نیشانه کانی ئه و رپتزه ئه وه بوو که ئه وان مه زرایان
 به نیوی مه زرای ئاژه لان ناو ده برد و ئیدی مه زرای مانریان پی نه دهوت.
 ههروه ها له جو نزیش که ئیتر هیوای به گه رانه وه بو مه زرا نه بوو و
 رویشتبوه شوینیکی تر پشتیوانیان نه ده کرد. جگه له ویمپر له نیوان
 مه زرا و دنیای دهروه دا پتوه ندیه ک نه بوو، به لام بوو به دهنگۆ که ناپلئون
 دهیه وی په یمانامه یه کی پته و له گه ل ئاغای پیل کینگتن خاوه نی فاکس
 وود یان له گه ل ئاغای فردریک خاوه نی پینجفیلدا به ستی. به لام هیچ
 کات باسی مامه له کردن به جاری له گه ل ههردووکیاندا له ئارادا نه بوو. هه
 له م کاتانه دا بوو که به رازه کان له پرا شوینی خو بان گواسته وه بو ساختمانی
 مه زرا و ئه و بیان کرده نشیمه نگای خو بان. دیسان وه بییری ئاژه له کاند
 هاته وه که رۆژانی ئه و له بریاریکی جودا له مه درابوو و دیسانیش سکویلر
 توانی که بیانسه لمینی که وانه بووه. وتی: به رازه کان که رۆشنگیری
 مه زران، شوینیکی ئارام و ته ریکیان پتویه سته. ههروه ها که سایه تی رپیه
 شیای ئه وه یه که له مالدان نیشته جی بی نه له گه وری به رازه کاند. (له م
 دوا بییانه دا ناپلئونیان به رپیه ر ناو ده برد) سه ره پای گشت ئه مانه هه ندی له
 ئاژه له کان له بیستنی ئه وهی که به رازه کان نه ک هه ر خو راکیان له
 چیشته خانه دا ده خو ن و دیواخانه که یان ته رخان کردوه بو رابواردنی خو بان
 که چی له سه ر ته ختیش ده خه ون، مه لوول و په ریشان ببوون. باکسره ک
 هه میشه به دروشمی (هه میشه حق به ناپلئون) باسه که ی پینه ده کرد.
 به لام کلاقر که پتی وا بوو له بییری ماوه ته ختی خه و به راشکاوی
 به ناپه سه ند زانراوه رویشته هه مار و هه ولی دا که به رازی هه وت
 فه رمانه که که له سه ر دیوار نووسرابوو بزانی. به لام چونکه ته نیا دهیتوانی

پیته کان جوداجودا بخوینیتته وه، بۆ لای موریل رۆیشت و وتی: موریل بهندی چواره می فه رمانه که م بۆ بخوینه وه، ئه رۆ له م فه رمانه دا نه وتراوه که نابێ له سه ر ته خت به خه وی؟

موریل تۆزی به هه له وه خویندییه وه و سه ره نجام وتی: (ئه م به نده ده لێ، هه یچ ئازده لێ به مه لافه وه له سه ر ته خت ناخه ویت.) کلافر به لایه وه سه یر بوو که نه یتوانی وه بییری خۆی بپینیتته وه که له به ندی چواره می فه رمانه که دا ناوی مه لافه برابیت، به لام چونکه ئه م وشه یه له سه ر دیواره که نوو سرابوو، ناچار وابوو. سکۆئیلریش که به هه لکه وت له گه ل سۆ سه گ به ویدا تیپه ر ده بوو، توانی که با سه کان روون بکاته وه، وتی: (هاوړتیان دیاره بیستووتانه که ئیمه به رازه کان ئیستا له سه ر ته ختی خه و ده نووین و بۆچی وانه بێ؟) بێگومان ئیوه وابیر ناکه نه وه که یاسایه ک سه باره ت به ناپه سند بوونی ته خت هه بێ؟ ئاساییه ته ختی خه و، به ئه و جیگه یه ده لێن که له سه ری ده خه ون و ئه گه ر باش سه ره نج به دن بۆتان ده رده که وێ که ئه و چکه کای گه وره ش هه ر ته ختی خه وه. یاسا که لک وه رگرتن له مه لافه ی به خراپ زانیوه که داهینانی مرۆقه و ئیمه مه لافه کانمان وه لاناوه و په توو به خۆماندا ده ده ین. دیاره خه وتن له سه ر ته خته کان به ته واوی راحه ته، به لام نه به و راده یه که ئیمه له پاش راوێژکاری و کاری فکری پتوبستمانه. هاوړتیان دیاره ئیوه ناتانه وێ ئه و ئاسایشه له ئیمه بستین؟ بێگومان ناتانه وێ ئیمه هینده ماندوو بیهن که نه توانین ئه رکه کانمان به رپوه به رین؟ بێ شک هه یچکام له ئیوه خوازیاری گه رانه وه ی جۆز نین؟

دیسان ئازده له کان له م باره وه دلیایان کرد و ئیدی سه باره ت به خه وتنی به رازه کان له سه ر ته خت که س قسه ی نه کرد و ته نانه ت کاتی که پاش ماوه یه ک راگه ییندرا که له مه و به دوا به رازه کان سه عاتی دره نگتر له ئازده له کانی دیکه له خه و هه لده ستن هه یچ که سێ نا په زایه تی ده رنه بری.

له پاییزدا ئازەلەکان ماندوو، بەلام خۆشحال بوون. سالیکی دژاریان
تیپەر کردبوو و دواى فرۆشتنى بری وینجه و گەنم ئەگەرچی پاشەکەوتی
خۆراکیان بۆ زستان هێندە زۆر نەبوو، بەلام بیرى ناشی با هەمووی
قەرەبوو دەکردهوه. دواى هەلگرتنى خەرمان ماوهیهک هەوا خۆش و
ئاسمان ساو بوو و ئازەلەکان که پێیان وابوو تەنانهت بستی بردنە سەری
دیوارهکانی ئاشەکه بەهەموو رهنج و زەحمەتی دەژیت، زۆرتر له پێشوو
زەحمەتیان دەکیشا. باکسر تەنانهت مانگەشەوان ئەهاته دەرەوه و یەک
دوو سەعات له کاتی خۆی کاری دەکرد. ئازەلەکان له کاتی هەسانەوهدا
دەوراندەوری ئاشە نیوەکارەکه دەگەران و بۆ پتەوی و قایمبونی دیوارهکان
ئافەرینیان دەکرد و لەوهی که توانیویانە بینایهکی وەها شکۆدار ساز بکەن
سەریان سوڕ دەما. تەنیا بنجامین شەوق و سۆزیکى له خۆبهوه پیشان
نەدەدا، وەک هەمیشە بەشیوهیهکی پر رەمز و راز، ئەیوت کەرەکان
عومریکی درێژیان هەیه. مانگی سەرماوه بەزریانیکى توندهوه گەشت و
کاری ساختمان له بەر باران پهکی کهوت، چونکه سیمان دروست نەدەکرا.
سەرەنجام شەویک وەها بایهکی توند هات که دیوارهکانی مەزرا له
بەرپەتەوه وەلەرزه کهوت و له سەربانی هەمارەکهوه خشتی کهوتە خوارهوه.
مامرەکان بەترسەوه له خەو راپلەکین، چونکه هەموو له خەودا دەنگی
تەقەتەفەنگیان بیستبوو. بهیانی که ئازەلەکان له گەور هاتنە دەرەوه دیتیان
که ئالا هەلگەرپاوهتەوه و بناویکی زله وەکو ترپ له بیخهوه دەرھاتوو.
کاتی که چاویان کهوتە ئاشەکه بەناھومیدییهوه پر بەگەروو هاواریان کرد.

ئاسیاوهکه پرووخابوو، هەموو بەرەو شوینی کارەساتەکه هروژمیان برد و
ناپلۆن که هەمیشە ئارام ئارام بەرپیدا دەڕۆشت، له پیش گشتیانەوه
هەلدەهات. بەرھەمی هەموو زەحمەتەکانیان بەتەواوی پرووخابوو، ئەو
بەردانەى که بەزەحمەت شکاندبوویان و رایانگوێزابوو، لەو دەورووبەرە
پریش و بلاو ببوونەوه. هەموو بەپەژارەوه دیانروانییه ئەو بەردانەى که بلاو

بیوونهوه. ناپلئون بیدهنگ دهگهرا و جاريه جاري زهوينی بۆن دهکرد. کلکی بهنیشانهی بیرکردنهوهی زۆر رهق ببوو و بهتوندی دهخولایهوه. له پێدا چما بهئاکامی گه‌شتی پراوه‌ستا. وتی: (هاوړتیاڼ دهزانن تاوانی ئهم کاره‌ساته وه‌ئ‌ه‌ستوی کییه؟ ئایا ئه‌و دوزمنه‌ی که به‌شه‌ودا هاتووه و ئاشه‌که‌ی ئیمه‌ی خاپوور کردووه ده‌ناسن؟ (سنه‌وبال!) به‌توندی بۆراندی و وتی: (سنه‌وبال ئهم کاره‌ی کردووه. ئه‌و خو‌فرۆشه‌ ته‌نیا له بی‌ری ئه‌وه دایه که نه‌خشه‌که‌ی ئیمه نه‌گاته ئاکام و بۆ تۆ‌له کردنه‌وه‌ی ده‌رکردنی سه‌رشۆراڼه‌ی، له تاریکه شه‌ودا هاتووته ئیره و زه‌حمه‌ته‌کانی یه‌ک ساله‌ی ئیمه‌ی به با داوه.

هاوړتیاڼ هه‌ر ئیستا و هه‌ر لی‌رده‌دا من فه‌رمانی کوشتنی سنه‌وبال ده‌رده‌که‌م و راده‌گه‌ییتم: نیشانه‌ی پله‌ی دووهمی ئازله‌لی و نیو کیلو سیو خه‌لاتی ئه‌و ئازله‌یه که ئه‌و عه‌داله‌ته‌ی جیبه‌جی بکات و یه‌ک کیلو سیویش خه‌لاتی ئه‌و که‌سه‌یه که به‌زیندوویی بیگرێ.

ئازله‌له‌کان له‌وه‌ی که ئازله‌لیک ته‌نانه‌ت سنه‌وبال ده‌توانی تا ئه‌و راده‌یه خراپ‌کار بیت زۆر نیگه‌ران بوون و به‌توور په‌ییسه‌وه هاواریان کرد و هه‌موو بی‌ریان له‌وه ده‌کرده‌وه که ئه‌گه‌ر گه‌رايه‌وه به چ شیوه‌یه‌ک ده‌سگیری بکه‌ن. ئه‌وه‌نده‌ی نه‌خایاند شو‌پن پای به‌رازی له نیو چیمه‌نه‌که‌دا دۆزرايه‌وه. شو‌پن پێ چهند متری ده‌رۆشت و ئه‌گه‌یشه‌ کونی له په‌رژینه‌که. ناپلئون بۆنی به‌شو‌پن پاکه‌وه کرد و وتی که شو‌پن پای سنه‌وباله و وتی: له‌وانه‌یه له لای مه‌زرای فاکس ووده‌وه هاتووه.

ناپلئون دوا‌ی تا‌قی‌کردنه‌وه هاواری کرد: (هاوړتیاڼ ئیتر نابێ پراوه‌ستین ده‌بێ کۆشش بکړی. ئیمه هه‌ر له ئیم‌پرووه سازکردنی دووباره‌ی ئاشی بایی ده‌ست پیده‌که‌ین و سه‌راسه‌ری زستان چ خو‌ره‌تاو بی یان باران کار ده‌که‌ین هه‌تا به‌و خو‌فرۆشه‌ دل پیسه‌ بل‌یین که ناکړی به‌ئاسانی کاری

ئىمە پوچەل بکرىتەوہ. ھاورپيان له بىرتان نہ چى کہ نابى له نہ خشەى
ئىمەدا ھىچ ئالوگورپى بدریت و بہرنامہ کہ دەبى له کاتى دیارىکراودا تەواو
بى.

ھاورپيان! بۆ پيشەوہ، بڑى ئاشى بايى! بڑى مەزراى ئازەلان!

بهشی ههوتهم

زستانیکی سهخت بوو. زریانی که بهفر و بۆرانی بهدواوه بوو و پاشان سههۆلبه ندانیکی قورس که ههتا رهشهمه مایه وه.

ئاژهله کان ههتا ئه و جیگه یه بۆیان دهکرا بۆ دروستکردنی سههرله نوێی ناشی با تیدهکۆشان، چونکه بهتهواوی له سههرنجی دنیای دهره وه سه بهارهت به ئاشه که ئاگادار بوون و دهیانزانی که سههرنه کهوتن و دواکه وتنیان له سازدانی ئاشه که ده بیته هۆی خوشحالی و پهزامه ندی مرۆقی ئیره ییبه ر.

مرۆقه کان به قینه وه ئه یانوت که هۆی رووخانی ئاسیا وه که سنه وبال نییه، به لکو هۆکاره که ی ناسکبوونی دیواره کان. ئاژهله کان ههر چهنده باوهریان به و قسه نه بوو، بریاریان دا که دیواره کان له جیاتی نیومیتر، یهک میتر و نیو دروست بکه ن.

دیاره بهردی زۆریان پیویست بوو. ماوه یه کی زۆر بهرده کان له ژیر بهفره وه بوون و کار نه ده چوه پیشی! له ههوا ی سارد، به لام خۆره تاوی پاش بهفر چونه وه که مێ پیشکه وتن و ده دهس هات، به لام کار زۆر دژوار بوو و ئاژهله کان وهک جاران ههست و هیوایان نه ما بوو. هه میشه سه رمایان بوو و زۆر جاریش برسی بوون. ته نیا باکسر و کلاقر تووشی دل ساردی و نا هومییدی نه بیرون.

سکوئیلر و ته گه لیکی به هییزی له مه پر خوشی خزمه تکردن و به شان و باهویدا نه چوو، به لام نازه له کان له هییزی باکسر و هاواری له بران نه هاتووی نهو که (زۆرتر کار ده کهم) زیاتر دلگه رم ده بوون.

له جوژه رداندا تفاق هاته که می. خوراکي خه له به راده یه کی زۆر کهم ببووه و راگه ییتندرا، بو قهره بوو کردنه وهی که موکو پرییه کانی خه له به هه ر نازه لی یه که په تاته ده درئ. دوایی ده رکه وت که به شی زۆری نهو په تاته گه له که له ژیر خاکه وه هه مار کرابوو، له بهر نه وهی که باش دانه پوشرابوو، گه نیون.

بری جار نازه له کان چهند پوژان له په ستا جگه له پووش و په لاش و چونه رشتیکیان نه ده خوارد. قات و قری نزیك بوو.

شاردنه وهی نهو بارودوخه له دنیای دهروه زۆر گرینگ بوو. پرووخانی ئاسیا وه که مروقه کانی زیاتر ده مشر کردبوو و دروگه لیکی تازه یان سه باره ت به مه زرای نازه لان بلاو ده کرده وه.

دیسان وه سه ر زاران که وتبوو که نازه له کان له قات و قری و نا کوکیدا خه ریکن ده مرن و هه میشه له گه ل یه کدا شه پر ده کهن و که وتوونه ته به چکه خواردن و خواردنی یه کتر.

ناپلئون که به چاکی له ئاکامی ئاشکرا بوونی که می تفاق ئاگادار بوو، که وته بیرى نه وهی که له ئاغای ویمپر که لک وه ریکرئ و بو پووچه لکردنه وهی ده نگوی مروقه کان هه والگه لی بلاو کاته وه.

نازه له کان تا نهو پوژه له گه ل ئاغای ویمپر که حه فته ی جارئ نه هاته مه زرا پیوه ندیییه کی نهو توپان نه بوو، به لام ئیستا چهند که سی که زۆر به یان په ز بوون، هه لبرتیر درابوون که به هه لکه وت وه گوپی ویمپر دا بیتن که راده ی زۆری خوراک چووده ته سه رئ.

هه روه ها ناپلئون فه رمانی دا که ته نه که کانی خالی له تفاق هه تا لیواره که ی له خاک پر کهن و بانه که ی به تفاق داپوشن.

له هه‌لیکی باشد و یمپریان برده هه‌مار و ته‌نه‌که‌کانی تفاقیان پی
نیشان دا. و یمپر خه‌له‌تا و په‌یتا په‌یتا راپۆرتی ده‌دایه‌ دنیای ده‌ره‌وه که له
مه‌زرای ئاز‌ه‌لاند که موکۆری تفاق نییه.

به‌و حال‌ه‌وه له ئاخروئۆخری مانگی جوژه‌رداندا ده‌رکه‌وت که ده‌بی
بیگومان بری خۆراک له شوینیکه‌وه وه‌ده‌س بیت.

ئه‌م رۆژانه ناپلۆن که‌متر خۆی نیشان ده‌دا و هه‌موو کات و ساتی خۆی
له ساختمانی مه‌زrada ده‌گوزهران که ده‌رگا‌کانی له‌چهند سه‌گی زله و
ترسینه‌ر پیک هاتوو له شه‌ش سه‌گ که له په‌نایه‌وه ده‌رۆیشتن
ده‌یانپاراست و ئه‌گه‌ر که‌سی لێی نزیک ببوایه‌وه لێی ده‌وه‌ران. به‌یانپانی
یه‌کشه‌مه‌ش ئیتر نه‌ده‌هات و فه‌رمانه‌کانی له رینگه‌ی یه‌کی له
به‌رازه‌کانه‌وه -زۆرت‌ر سکۆیلر- را‌ده‌گه‌یاند.

یه‌کشه‌مه‌یه‌ک سکۆیلر رایگه‌یاند: مامه‌رکه‌کان که دیسان ئاماده‌ی
هیلکه‌کردن، ده‌بی هیلکه‌کانیان بپن بۆ فرۆشتن.

ناپلۆن له رینگه‌ی و یمپه‌ره‌وه په‌یماننامه‌یه‌کی قه‌بوول کردوه سه‌بارت
به‌فرۆشتنی چوار سه‌د هیلکه‌ له حه‌فته‌دا. پاره‌ی هیلکه‌کان خه‌له و خۆراکی
پتۆستی مه‌زرای هه‌تا هاوین و گه‌یشتن به‌بارودۆخیکی باشتر دا‌بین
ده‌کرد.

کاتی مریشه‌که‌کان ئه‌وه‌یان بیست حه‌له‌لایه‌کی تۆقینه‌ر وه‌رپی که‌وت.
ئه‌گه‌ری پتۆستی به‌ئاوه‌ها له‌خۆبۆردنی پتۆستر را‌گه‌یی‌ندرابوو، به‌لام
ئه‌وان باوه‌ریان نه‌ده‌کرد که په‌نگه‌ رۆژی به‌کرده‌وه ئه‌نجامی بدن.

مریشه‌که‌کان خۆیان ئاماده‌کردبوو تا له به‌هاردان بنیشه‌که‌وه و
وه‌رگرتنی هیلکه‌کان له‌م وه‌خته‌دا بۆ ئه‌وان جینایه‌تیکی ته‌واو بوو.

له کاتی ده‌رکردنی جوژه‌وه‌وه بۆ یه‌که‌م جار بوو که سه‌ره‌له‌دانێ پووی دا.
مریشه‌که‌کان به‌پاره‌ری سی مامری ئیسپانیولی سوور بوون له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی که

ویستی ناپلئون پووجهل که نه وه، بۆ ئهم مه بهسته له لیژایی سه ر بانان هیلکه یان ده کرد و له ئه نجامدا هیلکه کان ئه که وتنه خواره وه و دهشکان.

ناپلئون کرژ و بی به زهییانه دهستبه کار بوو و فه رمانی دا دانی مریشکه کان بپر نه وه و وتی هه ر ئاژه لئی که ته نیا دانی به وان بگه یینی سزای مه رگه . سه گه کان چاودیری فه رمانه کان بوون که جیبه جی بکری . مریشکه کان پینج رۆژ به رگه یان گرت، به لام دوایی خویان به دهسته وه دا و بۆ هیلکه کردن گه رانه وه کولینه کانیان.

له م ماوه یه دا نو مامر له دهست چوون و لاشه کانیان له باخی میوه دا نیژرا و قاویان داخست که مامره کان به هوئی نه خووشی قوربه به شه وه مردوون.

ویمپر له م پرووداوه شتیکی نه بیست و هیلکه کان له کاتی دیاریکراودا به دهسته وه دران و ماشینی دووکانداره که حه فته یه ک جاری بۆ بردنی هیلکه کان ئه هاته مه زرا.

له م ماوه یه دا سنه وبال شوتینیکی نه بوو . وتیان که له یه کی له و دوو مه زرای دراوسییدا خوی شاردۆته وه .

پیوه ندی ناپلئون له گه ل جووتیاره کانی دراوسییدا، له جاران بری باستر بوو .

هه ندی دار، له ده سالی له وه به ره وه که داره کانیان بریپۆوه ، له حه وشدا کوکراپۆوه و ئیستا به ته واوی وشک و له بار بوو . ویمپر به ناپلئون پیشنیاری کرد که داره کان بفروشی . ئاغای پیل کینگتن و ئاغای فردریک هه ردووکیان خوازیاری کرینی بوون .

ناپلئون دوودل بوو که کامه یان هه لبریت . هه رکات که وا دیار بوو ده یه وئ له گه ل فردریکدا مامه له بکات راده گه ییندرا که سنه وبال له فاکس ووددا خوی شاردۆته وه و هه ر کاتیش که حه زی له مامه له له گه ل پیل کینگتن بوایه ده و ترا که سنه وبال له پینجفیلد دایه .

له ناکاو له یه کهم پوژده کانی به هاردا بابه تیکی توقینەر وه درکهوت،
سنهوبال شهوانه به دزیکه وه هاتوچوی مه زرای ده کرد! ئەم قسه وه ها
ناژله کانی وه دلّه له رزی خست که شهوانه خهویان لی نه ده کهوت. وتیان
که تاریکه شهوان دیته وه مه زرا و دهست ده داته هه موو خراپه کارییه ک.

خه له ده دزی، ده فری شیر هه لده گهرینیته وه، هیلکه کان ده شکینی
تووه کان پاشیل ده کا و چرووی دارمیوه کان ده جاوی.

ببۆوه باو هه ر گه نه کارییه ک پرووی ده دا پیتوهندیان ده دایه سنهوباله وه.
ئه گه ر شیشه ی په نجه ره یه ک ده شکا. یان پیتی ئاوی ده به ستر، ده یانگوت
که سنهوبال به شهو هاتوو و ئه و کاره ی کردوو.

کاتی کلیلی هه ماری تفاق ون بوو، گشت ناژله کانی مه زرا پیتیان وابوو
که سنهوبال له چالاره که ی هاویشتوو. ته نانه ت له پاش ئه وه ی که
کلیله که یان پهیدا کرد - که به هه له له ژیر ته لیسی تفاقدا دایانابوو -
دیسان له سه ر باوه ری خو یان مابوونه وه.

گشت مانگا کان ئه یانوت که سنهوبال شهوانه به دزیکه وه ئه چیته سه ر
جیگه که یان و له خه ودا ده یاندوشتی. ده بیژرا مشکه کویره کانیش که ئه و
زستانه ببوونه هو ی ده ردیسه ر و زه حمه ت ها وده ستی سنهوبال.

ناپلئۆن بریاری دا که سه باره ت به هه ل سوو رانه کانی سنهوبال به وردی
بکوئنه وه. له حالیکدا که سه گه کان چاودیریان ده کرد و ناژله کانی دیکه
به نیشانه ی ریز دانان که می به مه وداوه وه دوویدا ده رویشتن هاته ده ره وه و
هه موو شوینیکی به ته واوی پشکنی. چه ند هه نگاو جار ی را ده وه ستا و بو
دوژینه وه ی شوین پیتی سنهوبال بونی به زه وینه وه ده کرد. هه موو قوژبنیکی
گه ور، مو لگه، کولینی مریشکه کان و باخچه ی بۆن کرد و لانی که م له
هه موو جیگه یه ک شوین پای سنهوبالی پهیدا کرد.

پوژه ی به خا کا ده مائی، چه ند هه ناسه یه کی قوولی هه لده کی شا و
به ده نگییکی ترسناک ئه یبو راند: (سنهوبال! لی ره بووه، بونی ده ناسم!)

به ناوی سنهوبالّ سه‌گه‌کان ددانیان ریچ نه‌کرده‌وه و وه‌ها نه‌وه‌پان که خوین له له‌شدا نه‌رچیا. تازه‌له‌کان به‌ته‌واوی له وره که‌وتیون. ده‌لیتی سنهوبالّ بوونه‌وه‌ریکی نادیاره که هه‌موو شوینیکی داگرتووه و هه‌ره‌شه‌ی هه‌موو مه‌ترسییه‌کی لی ده‌کردن.

شه‌و سکوئیلر هه‌موویانی کو‌کرده‌وه و له حالیکدا ترس له سه‌ر و پرویدا ده‌باری، وتی: قسه‌یه‌کی گرینگ هه‌یه که ده‌بی بیلی. له حالیکدا له به‌ر تووره‌یی هه‌ل‌ده‌به‌زیه‌وه هاواری کرد: (هاورپیان باب‌ه‌تیک‌ی له راده‌به‌ده‌ر ترسناک ده‌رکه‌وتووه. سنهوبالّ خو‌ی فروشتوته فردریک خاوه‌نی پینجفیلد که ده‌یه‌وی هی‌رشم‌ان بو‌بینی و مه‌زراکه‌مان داگیر بکات. بریار وایه له کاتی هی‌رشه‌که‌دا سنهوبالّ ری پیتانده‌ری بی.

قسه‌که له‌مه‌ش خراپ‌تره. هاورپیان ئیمه‌ پیمان وابوو که هو‌ی نافه‌رمانی سنهوبالّ خو‌به‌زۆرزان‌ی و پله‌وپایه‌خوازییه، به‌لام هاورپیان ئیمه‌ به‌هه‌له‌دا چووین. هو‌ی سه‌ره‌کی نافه‌رمانییه‌که‌ی ده‌زانن؟ نه‌و هه‌ر له سه‌ره‌تاوه له‌گه‌ل جۆن‌زدا هاوپه‌یمان بوو و ته‌واوی نه‌م ماوه‌یه دارده‌ستی نه‌ینی جۆن‌ز بوو.

گشت نه‌م قسه‌ و باسانه له‌ ریگه‌ی به‌لگه‌یه‌کی نووسراو که لی‌ی به‌جیم‌اوه و ئیمه‌ له‌م دوا‌ییانه‌دا وه‌ده‌رمان خستووه سه‌لمین‌دراوه.

به‌ رای من نه‌م باب‌ه‌ته‌ زۆر شتی دیکه‌ش پروون ده‌کاته‌وه. هاورپیان مه‌گه‌ر ئیمه‌ خو‌مان نه‌ماندی که له شه‌ری مو‌لگه‌دا چه‌نده هه‌ولی دا - به‌خته‌وه‌رانه بی‌ ئاکام - که ئیمه‌ سه‌ر نه‌که‌وین.

تازه‌له‌کان گی‌ژ ببوون. واقیان و‌ر مابوو. نه‌مه ئیدی بان‌تر و خراپ‌تر له باسی پرووخانی ئاسیاوه‌که‌ بوو. چه‌ن ده‌قیقه‌یه‌کی خایاند هه‌تا له قسه‌کانی سکوئیلر تیگه‌یشتن. له بیربان بوو، یان پیتیان وابوو که له بیربانه که له شه‌ری مو‌لگه‌دا سنهوبالّ له پیش هه‌موو تازه‌له‌کانه‌وه هی‌رشی برد و تازه‌له

لیک هه لبراهه کانی کو کرده وه و هانی دان بو هیتشبردن و ته نانهت کاتی که ساچمه ی تفه ننگه که ی جونز پشتی بریندار کردبوو بو ساتیکیش رانه وه ستا.

سه رها تا بری دژوار بوو ئه و کارانه به لایه نگری له جونز پیشان بدهن. ته نانهت باکسر که پرسپاری نه ده کرد، سه ری سورما بوو. دانیشته و دهسته کانی وه ژیری خو ی دا، چاوه کانی به ست و به ته قه لای زور بیر و هزری پیکوپیک کرد و وتی:

من باوه ر ناکهم. من خوم دیتم که سنه و بال له شه ری مو لگه دا ئازایانه شه ری کرد. مه گهر ههر خومان ده سبه جی دوا ی شه ره که نیشانی ئازایه تی ئازهلای پله یه که ممان پی نه دا؟

سکوئیلر له ولا مدا وتی هاو ری هه له مان کرد، ئیستا له ری ئه و به لگه نه یینیانه ی که به ده ستمان هیناوه، ئه زانین که ئه و گهره کی بوو به لاریتماندا به ری.

باکسر وتی: به لام ئه و بریندار بوو و هه موومان دیتمان که برینه که ی خوینی لی ده هات.

سکوئیلر هاواری کرد ئه مه ش به شی له نه خشه که ی بوو! گولله ی جونز ته نیا تو زقالتی پشتی رووشاند. ئه گهر ئیوه خویندنتان زانیبا من ئه م قسه یه م له رووی نوو سراو ده کی خو به وه به ئیوه م نیشان ده دا. نه خشه که یان ئه مه بوو که سنه و بال له کاتیکی هه ستیاردا فه رمانی پاشه کشه بدات و مه زرا بداته دهستی دوژمنه وه و له م کاره دا بریکیش سه رکه وت. یانی هاو ری بیان ده توانم بلیم که ئه گهر ئازایه تی ری به ری ئیمه هاو ری ناپلئون نه بوایه ئه و له پیلانه که یدا به ته واوی سه رده که وت. مه گهر له بیرتان نییه راست ئه و کاته ی جونز و پیاوه کانی هاتنه نیو حه ساره وه چلون سنه و بال پشتی هه لکرد و هه لات و کو مه لیکیش له ئازهله کان وه دووی که وتن، ئایا

ديسان له بירתان نيسه كه راست ؤه و كاته ي كه همووان ترسيان لي
نيسشتبو و واديوار بوو كه هموو شتې له دهست چوو، هاوړې ناپلئون
به هاواري مهرگ بو مړوځه كان چوو پيشه وه و قه پي له پتي جونز گرت.

سكوئيلر له ملا بو ؤه ولا بازي برد و به دهنگي بهرز وتي: هاوړپيان خو بي
گومان ؤه مه تان له بيره؟

كاتي سكوئيلر هينده به وړدي رووداوه كاني گيړايه وه، نازله كان پتيان
وابوو كه همموويان له بيره. به هر حال هلا تني سنه و باليان له كاتي
قه يرانوي شهردا هينايه بير، به لام باكر هيشتا نه سه لمابوو.

سهره نجام وتي: من باوهر ناكم كه سنه و بال هر له سهره تاوه خو فروش
بووييت. ؤه وي كه دوايي كردوويه باسيكي ديكيه، به لام من له و باوهر
دام كه له شهري مولگه دا هاوړپيه كي باش بوو.

سكوئيلر كه به كاوه خو به لام قورس و قايم قسه ي ده كرد وتي: هاوړې،
ريبهري ئيمه هاوړې ناپلئون به راشكاوي، به لي به راشكاوي پايگه ياندووه
كه سنه و بال له سهره تاوه، ته نانه ت، پيش ؤه وي كه بيري شوړش له
سهرماندا بي، داردهستي نه پني جونز بووه.

باكرس وتي: چاكه، كه وابوو باسه كه به بارتيكي تر دا كه وت. هه لبت
نه گهر هاوړې ناپلئون وا ده لي بيگومان راست و دروسته.

سكوئيلر قيړاندي هاوړې ئيست باهروانگه يه كي دروسته وه چاو له
رووداوه كان ده كي! به لام به چاو به چووكه بريقه داره كاني ناحه زانه موري له
باكرس برده وه. گه رايه وه كه پروات، به لام راووستا و به شيويه كي كاريگه
وتي: هموو نازله كان ؤه م مزرابه ناگدار ده كه موه كه به ته واوي
چاوتان بكه نه وه. چونكه به پتي ؤه به لگانه ي كه له به رده ست دايه
درده كه وي كه هر ئيست و له نيوماندا چهند كه سي داردهستي نه پني
سنه و بالن.

له پاش چوار پوژان، دوانیوه پوځیهک ناپلئون فرمانی دا که نازله کان له
حه ساردا کوښنه وه. کاتې گشتیان ناماده بوون، ناپلئون که هر دوو
نیشانه کې- له م دواییانده نیشانی نازیه تی پله یی که م و پله یی
دووه می نازله لایه تیبی به خوځی دابوو- به سینگییه وه هلواسیوو، له گهل نو
سه که زه به لاهه کې که له دهوړو به ریدا هلبه زده زیان بوو و به وده وده پریان
موغره یی پشتی نازله کانیان وه له رزه ده خست، سهر و که لله یی
وه دهر که وت.

گشت نازله کان له ترسان بیده نگ له جیی خویاندا سهریان داخستبوو.
چما دهیانزانی که کاره ساتیکی ترسناک خه ریکه پروو ده دات.

ناپلئون راوه ستا و به گزړی چاویکی به ناماده بووندا گیرا. پاشان
به دهنکی به رز لوورانندییه وه. بهو دهنکه سه که کان بازیان برد و گوځی چوار
به رازیان گرت و به رازه کانیان که له بهر ترس و ژان دهیاننالا ند، خسته بهر
پیی ناپلئون. گوځچکه یی به رازه کان خوښیان لی ده تکا و سه که کانیش له
بوځی خوښ هار بیوون.

نازله کان که له م پروو داوه سهریان سوپماوو، دیتیان که له پرا سی دانه
له سه که کان له باکسر به ربوون.

باکسر که نه وه یی دیت جوو ته یه کی هه لخت، سمه گه وره کې له حه واوه
به یه کیکیان که وت و به عه رزیدا کوتا و سه که که که وت نه نووزه نووز. نه و
دوانه کې تر کلکیان و ه ناو گهلان دا و هه لاتن.

باکسر چاوی له ناپلئون کرد که بزانی سه که که بهر بدا یان له ژیر پییدا
ورد و خاشی بکات. ناپلئون نیو چاوی تیک دا و ده سبه جی فرمانی دایه
باکسر که سه که که بهر بدات. هر که باکسر سمی هه لپری سه گی بریندار
نووزه نووز به دزییه وه هه لات.

زله نه ما. چوار به رازه که له ترسان ده له رزان و شوینه واری تاوانباری

به‌روالّه تياندا ديار بوو. چاوه‌روانی فه‌رمان بوون.

ناپلئۆن پیتی گوتن که دان به‌جنايه‌ته‌کانی خو‌ياندا بنین.

به‌رازه‌کان هر ئه‌و چوار به‌رازه‌ بوون که ئه‌و کاته‌ی وا ناپلئۆن کو‌بوونه‌وه‌کانی یه‌کشه‌ممه‌ی به‌تالّ کرده‌وه ناره‌زایه‌تییان ده‌رپرېوو.

هر چوار به‌رازه‌که پی هاتن که له‌ کاتی ده‌رکردنی سنه‌وبالّه‌وه به‌نه‌یتنی له‌گه‌لېا پی‌وه‌ندیان هه‌بووه، له‌ پروو‌خاندنی ئاشی بادا یارمه‌تییان داوه و پی‌که‌وه ریتک که‌وتوون که مه‌زرا بده‌نه ده‌ستی فردریکه‌وه، هه‌روه‌ها وتیان که سنه‌وبالّ په‌نامه‌کی به‌لایانه‌وه وتوویه که له‌ سالانی پی‌شوو‌وه‌وه دارده‌ستی نه‌یتنی جو‌نز بووه.

کاتی پی‌هاتنه‌کانیان کو‌تایی هات، سه‌گه‌کان ده‌سبه‌جی گه‌رووی به‌رازه‌کانیان هه‌لدی و ناپلئۆن به‌ده‌نگی‌کی ترسناک پرسیری کرد، ئایا ئاژه‌لّی‌کی دیکه هه‌یه که قسه‌یه‌کی بو‌وتن هه‌بی؟

سّ مریشکی ئیسپانیوولی که به‌رپرسیاری سه‌ره‌ه‌لدانی مریشکه‌کان سه‌باره‌ت به‌هیلکه‌کان بوون، هاتنه پی‌شه‌وه و وتیان که سنه‌وبالّ له‌ خه‌ودا خو‌ی پی‌ نیشان داو و هه‌لی‌خه‌له‌تاندوون که له‌ فه‌رمانه‌کانی ناپلئۆن لاده‌ن. ئه‌وانیش کو‌ژران.

پاشان قازیک هاته پی‌شه‌وه و دانی به‌وه دانا که له‌ کاتی خه‌رمان هه‌لگرتنی پاره‌که‌دا شه‌ش لق گه‌نمی به‌دزییه‌وه هه‌لگرتوو و شه‌وانه خو‌اردوو‌یه.

پاشان په‌زیک پی‌هات که میزی کردوو‌ته نیو ئاوی هه‌سیلّه‌که. ئه‌یوت سنه‌وبالّ به‌زو‌ر ئه‌م کاره‌ی پی‌ کردوو‌ه. دیسان دوو په‌زی دیکه وتیان که به‌رانی له‌ گیانه‌خته‌که‌رانی ناپلئۆنیان، کاتی که کو‌خه‌ی ده‌کرد هی‌نده ره‌تاندوو‌ه، هه‌تا مردوو‌ه. هه‌مووان له‌ویدا کو‌ژران.

پی‌هاتن و سزادان هی‌نده‌ی خایاند که گردیک له‌ کو‌ژراوان له‌به‌ر پیتی

ناپلئوڼدا دروست بوو و بونی خوین هه‌وای داگرت.

له زه‌مانی جو‌نزه‌وه ئاوه‌ها دۆخی نه‌دیترا‌بوو. کاتی کار کو‌تایی پی‌هات، پاشما‌وه‌ی ئاژه‌له‌کان، جگه‌ له به‌راز و سه‌گه‌کان پی‌که‌وه خرا‌نه ده‌ره‌وه.

هه‌مو‌وان تو‌قاو و په‌ریشان بوون و نه‌یان‌ده‌زانی که تا‌وانی ئاژه‌له‌کان سه‌بار‌هت به‌هاوک‌اری له‌گه‌ل سه‌نه‌وبا‌لدا هه‌ژینه‌رت‌ره یان ئه‌و سه‌زادانه بی‌به‌زه‌ییانه‌ی که ئه‌ورۆ چا‌ویان لی بوو.

پی‌شتر له‌م دی‌مه‌نه خو‌ینا‌وییانه و به‌م را‌ده‌یه نا‌حه‌زیان زۆر دی‌بوو، به‌لام هه‌مو‌وان پی‌یان وا‌بوو، ئه‌م روودا‌وه که له نی‌و خو‌یاندا رووی دا‌بوو له روودا‌وه‌کانی پی‌شو تر‌سناک‌تره.

له‌و روژه‌وه که جو‌نز مه‌زرای به‌جی هی‌ش‌ت‌بوو تا ئه‌ورۆ هی‌چ ئاژه‌لی ئاژه‌لیکی تری نه‌کو‌شت‌بوو. ته‌نانه‌ت مشک‌یک‌یش نه‌کو‌ژرا‌بوو.

ئاژه‌له‌کان به‌ره‌و لای ئاشه‌ نی‌وه‌کار‌که وه‌ر‌ی که‌وتن و کلا‌ثر و مو‌ریل، بن‌جامین، مان‌گا‌کان، په‌زه‌کان، قازه‌کان، مریش‌که‌کان، یانی به‌کو‌رتی گشتیان جگه‌ له‌ پشیله‌ که‌ راست به‌ر له‌ ده‌ر‌کردنی فه‌رمانی ناپلئو‌ن سه‌بار‌هت به‌کو‌بو‌نه‌وه‌ی ئاژه‌له‌کان، خو‌ی ون کر‌د‌بوو له‌ په‌نای یه‌ک‌تر دانیش‌تن. ده‌لینی پی‌وی‌ستی‌یان به‌گه‌رمای له‌شی یه‌ک‌تری هه‌بوو.

ما‌وه‌یه‌ک بی‌ده‌نگ بوون. ته‌نیا با‌ک‌سر را‌وه‌ستا‌بوو، به‌نی‌گه‌را‌نی‌یه‌وه ئه‌مه‌سر و ئه‌وسه‌ری ده‌کرد و کل‌که‌ره‌شه‌ در‌یژه‌که‌ی به‌ملا و ئه‌ولا‌یدا ده‌دا و جا‌ربه‌جاری له‌ سه‌رسو‌رماندا حیل‌یه‌کی ده‌کرد. سه‌ره‌ن‌جام وتی: تی‌نا‌گه‌م.

هه‌ر‌گیز با‌وه‌رم نه‌ده‌کرد که ئاوه‌ها روودا‌وی‌ک له‌ مه‌زرای ئی‌مه‌دا روو بدات.

بی‌گومان که‌مه‌ته‌رخه‌می له‌ خو‌مانه‌وه‌یه. ته‌نیا ری‌گه‌ چاره‌یه‌ک که به‌بیر‌مدا دی ئه‌مه‌یه که‌ ده‌بی زۆ‌تر کار بک‌ریت. له‌ ئه‌ورۆ‌وه من به‌یان‌ییان سه‌عاتی ته‌واو زو‌وتر له‌ خه‌و هه‌ل‌ده‌ستم. به‌هه‌نگا‌وه‌ قو‌رسه‌کانی به‌ره‌و لای

به‌رده‌کان رۆښشت و دیسان بری به‌ردی خړ کرده‌وه و به‌ره و شوپنی ناشه‌که‌ی برد، پاشان وچانیکی گرت.

ناژه‌له‌کان بچ نه‌وه‌ی شتی‌ک بلین له ده‌وری کلاڅردا خړ بوونه‌وه و خوځان پیوه لکاند. له‌سه‌ر گرده‌که‌وه به‌شی زوری له‌وه‌رگه که هه‌تا شه‌قامه گه‌وره‌که‌ی داده‌گرت، مه‌زرای وینجه، لیږه‌واره بچوکه‌که، هه‌سیلی ئاو خواردنه‌وه، مه‌زرا کیل‌دراوه‌کانی گه‌نمی سالی نوی که تازه لیویان به‌خاکه‌وه نابوو، سه‌ر بانه سووره‌کانی مه‌زرا که دووکه‌لی زومپای لیوه هه‌لده‌ستا، هه‌موویان دده‌ی، رۆژتیکی رۆشنی به‌هار بوو.

گیاکان و په‌رژینه‌کان که تیشکی خور لیی دابوون، دده‌ره‌وشانه‌وه. ناژه‌له‌کان به‌سه‌رسورمانی‌کی تاییه‌ته‌وه وه‌بیری خوځان هینایه‌وه که بست به‌بستی ئه‌م مه‌زرایه که هه‌تا ئیستا هه‌رگیز ئاوه‌ها خوش و به‌بون و به‌رامه نه‌هاتوته به‌ر چاویان، هی خوځانه.

کلاڅر چاوی به‌ده‌ورو به‌ری گرده‌که‌دا گیرا و چاوه‌کانی پر بوونه فرمی‌سک. ئه‌گه‌ر بیتوانی‌با نه‌وه‌ی که به‌خه‌یالیدا ده‌هات به‌زمان بیللی، بینگومان نه‌یوت که ئامانج له تیک‌کۆشان بو ده‌رکردنی مرۆقه‌کان ئه‌مه نه‌بوو.

مه‌به‌ست له‌و شوږشه‌ی که مه‌یجری پیر بیروکه‌که‌ی له می‌شکماندا دانا تو‌قاندن و کوشت و کوشتار نه‌بوو.

ئه‌گه‌ر بو‌خوی دیمه‌نیکی له دوا‌رۆژ ئه‌هینایه پیش چاو، دیمه‌نی‌ک بوو له کومه‌لی ناژه‌له‌کان له ئاسووده‌ییدا دوور له برسیه‌تی و شه‌لاخ، هه‌موو وه‌ک یه‌ک و هه‌ر که‌س به‌گویره‌ی توانای کاری ده‌کرد و به‌هیز پشتیوانی لاواز بوو، هه‌ر وه‌ک ئه‌و کاته‌ی که خوی له شه‌وی قسه‌کردنی مه‌یجردا جووجه‌له‌ مراوییه‌کانی پاراستبوو. له به‌ران به‌ردا نه‌یده‌زانی بوچی به‌رۆژتی‌ک که‌وتوون که که‌س له ترسی سه‌گه درنده‌کاندا ناویری بیروبو‌چوونی بخاته پروو و چاویان له له‌تله‌ت بوونی هه‌قاله‌کانیان و دان پی‌دانیانی ئه‌وان

به جينا به ته كانيان بوو. بيري سهره له دان له كه للهيدا نه بوو. دهيزاني كه سهره راي ته وه لومه رجه ي ئيستا بارودوخيان له زه مانى جو نر با شتره و گرن گترين كار به رگر بگردن له گه رانه وه ي مر و قه. دهيزاني كه ده بي وه فادار بمي ني ته وه، زو رتر كار بكات، فه رمانه كان جي به جي بكات و سهر و كايه تي ناپلئو ن قه بوول بكات. به لام مه به ست له و چه رمه سهر ييانه كه ته و تازه له كانى تر كي شابوويان ته مه نه بوو. ئا مان جيان له دروست كردنى ئاشى بايى و خو وه بهر گولله ي جو نر دان ته مه نه بوو.

بيرو خه يالى كلاقر ته مانه بوو، هه رچه ند كه نه يده توانى به زمان بيل ني ته وه. سهره نجام هه ستي كرد كه خو يندنى سروودى تازه له كانى ئينگليس تا راده يه ك ده توانى جيى ته و وشانه بگري ته وه كه نه يده توانى به زمان بيل ني، بويه ده ستي كرده خو يندنى سرووده كه.

تازه له كانى تر كه له ده ورو به ريدا دان يشتبوون له گه ليا ها وده نگ بوون و سى جار له په سته به ها وئا هه نكي ته واو، به لام ئارام و به دده نكي كي پر سوز خو ينديان، هه رگيز ته م سروود ديان ئا به و شي وه يه نه خو يند بوو. ده وري سي يه ميان تازه ته واو كرد بوو كه سكو ئيلر له گه ل دوو سه گدا گه يشتنه ته وى و ديار بوو كه بو و تنى قسه يه كي گر ينگ ها توون.

سكو ئيلر راي گه ياند كه به پيى فه رمانى ها وري ناپلئو ن سروودى تازه له كانى ئينگليس به تال بو ته وه. له ري كه وتى ته ورو وه خو يندنى قه ده غه يه.

تازه له كان راپل هه كين. موريل ها وارى كرد بو؟ سكو ئيلر فه رمانده رانه وتى، ها وري له بهر ته وه ي كه چيدى پيويست به و سرووده نييه. سروودى تازه له كانى ئينگليس سروودى زه مانى شو ريش بوو.

ئيستا شو ريش به ئا كام گه يشتو وه و سزادانى خو فرو شه كان دوايين به شى بوو. دوژمن چ ناو خو بى و چ ده ره كي شك ستي خوار دو وه.

لهو سرووده دا ئیمه ویست و هزی خۆمان سه بارهت به دواپۆژی باشترو
ژیانی چاکتر دهوتهوه و ئیستا که پۆژگاری باشترو ژیانی باشرمان
ههیه، ئیدی ئەم سرووده مانایهکی نییه.

ههچهند ئازهلەکان ترسابوون، بهلام چهند کهسی ویستیان نارهزایهتی
دهربهرن، کهچی پهزەکان بارهباری چوار پا باش و دوو پا خراپیان دهس
پیکرد و پیشیان بهههه چهشنه قسه و باسیک گرت. بهم شیوهیه ئیتر
سروودی ئازهلەکانی ئینگلیس نه بیسرا و له جیاتی ئهوه (مینیماس) ی
شاعیر شیعرێکی دانا که سه ره بنده که ی ئه مه بوو.

مه زرای ئازهلان، مه زرای ئازهلان هه رگیز له منه وه زیانی به تو ناگات
ئه م سرووده یه کسه مه کان دوا ی هه لکردنی ئالا ده خویندرایه وه، به لام له
چاوی ئازهلەکاندا نه وشه کان و نه ئاههنگه که ی نه ده بووه هاوتای سروودی
ئازهلەکانی ئینگلیس.

ایده‌اشی هشتدهم

له پاش چهند روژان که ترسی کوشت و کوشتاره کان نیشته وه، چهند ناژه لئی وه بیربان هینایه وه یان خه یالیان کرد که له بیربانه بهندی شهشی فهرمانه که وتوویه: هیچ ناژه لئی، ناژه لکوژی ناکات.

هه‌رچه‌ند که‌س نه‌یده‌ویست له‌ پێش‌ چاوی‌ سه‌گ و به‌رازه‌کاندا باسی‌ پێوه‌ بکات، به‌لام هه‌موو هه‌ستی‌ان ده‌کرد که‌ کوشتنی‌ ئازله‌کان له‌گه‌ڵ نه‌و باسا و فه‌رمانگه‌ له‌ که‌ دا‌باننا‌بو به‌که‌ ناگرتیه‌وه‌.

کلاثر داوای له بنجامین کرد که به نندی شه شه می فرمانه که ی بۆ بخوینیتوه و کاتی بنجامین وهک هه می شه وتی: له وهها کارگه لی دهس وهرنادات به ره ولای موریل رویش.

موریل فرمانه که ی بۆ خویندهوه، ئەوەش ئەوه بوو که (هیچ ئازەلی له خۆرا ئازەلکۆژی ناکات).

له بهر هەر هۆیه ک بووبێ وشه‌ی (له‌خۆرا)یان له بیر نه‌مابوو. هەر چۆنیک بوو تیگه‌یین که کارێ به‌پێچه‌وانه‌ی فه‌رمانه‌که نه‌کراوه و ئاشکرا بوو که کوشتنی ئه‌و خایینه‌ی که له ته‌ک سنه‌وبالدا هاوده‌ست بوون به‌ته‌واوی ره‌وايه.

ئەو سائە ئازەلەكان تەنانهت لە سائی پار زۆرتر کاریان کرد.

دروستکردنه و هی دووباره ی بینای ئاشه که ، به تایبته دوو هیئنده بوونی پانی دیواره کان و ته و اوکردنی له کاتی دیاریکراودا و ههروه ها کاری پوژانه ی مه زرا کاریکی تاقه ت پرووکیڼ بوو . بری پوژان ئاژه له کان به خه یالیا ندا دهات که له به راورد له گه ل زهمانی جوژندا چهند سه عاتیش زوړتر کاریان کردووه که چی خوړاکی باشتریان پی نه دراوه .

به یانیانی یه کسه ممه سکوئیلر لاپه ره کاغه زیکی دریتی به دهسته وه دهگرت و بوی ده خویندنه وه که به رهه می خورد و خوړاک له سه دا دوو سه د و له سه دا سیسه د و ته نانه ت له سه دا پینجسه د زیادی کردووه .

ئاژه له کان هوپه کیان نه ده دی که باوهر به قسه کانی نه کهن ، به تایبته که نییدی به پروونی بارودوخی ژیا نی بهر له شوړشیان له بیر نه مابوو . به لام بری پوژان حه زبان ده کرد که بریا ژماره و دهرسه دی که متریان به خورد بدن و له بهرانبه ردا خوړاکی زیاتریان پی بدن .

ئه م پوژانه فه رمانه کان له ریگی سکوئیلر یان به رازیکی دیکه راده گه ییندرا .

ناپلئون دوو حه فته جاریکیش نه ده بینرا . کاتیکیش وده درده که وت نه ته نیا سه گه کان پاریزگارییان ده کرد که چی جووجه له که له شیتریکی ره شیش وه ک جارچی له پیشه وه ی درویش ت و بهر له قسه کردنی ناپلئون قوو قوولی قوو قووی ده کرد .

دهیانگوت ناپلئون ته نانه ت له ساختمانی مه زراشدا جودا له وانی تر ده ژیت و به ته نیا و له نیوقاپ و دهوری چینی که له جامخانه ی نه هارخورییه که دا بووه ، نان ده خوات و دوو سه گ بو پیشخزمه تی له خزمه تی دان .

ههروه ها بریار درا که له شهوی له دایکبوونی ناپلئوندا وه کوئه و دوو سالیاده ی تر گولله به قیڼن .

ناپلئون ئىدى وەھا سادە و ساكار بەناپلئون بانگیان نەدەکرد، بەلکو بەناوی رەسمى (رېبەرى ئىمە ھاوپى ناپلئون) ناویان دەبرد و بەرازەکان زۆریان هیئا بوو که ناوگەلیکی وەک: باوکی ئازەلەکان، دوزمنى مروڤ و پشت و پەناى پەزەکان و پزگارکەرى پەلەوەرەکان و زۆر ناوی دیکەى بو دابنن.

سکوئیلر له کاتى قسەکردندا فرمیسكى بو هەلده وەراند و باسى له ژبرى و لیزانى ناپلئون و دلنەرمى و ئەوین و خوشەویستی له راده بە دەرى ئەو بو ئازەلەکان و بەتایبەت ئازەلە بەشخوراوەکانى مەزراکانى دیکەى دەکرد. خوویان گرتبوو که له هەر کارێکدا که سەرکەوتنیان وەدەست دەهیئا یا هەر پووداویکی باش دەهاته پێش، له سایەى سەرى ناپلئونیان دەزانى.

زۆر دەبیسرا که مریشکى بە مریشکى دیکەى دەگوت، له سایەى سەرى رېبەرى ئىمە ھاوپى ناپلئون من له شەش رۆژدا پینج هیلکەم کردوو.

یان دوو مانگا که له هەسێلە کەدا ئاویان دەخواردوو، دەیانگوت لەبەر رېبەرایەتى ژیرانەى ھاوپى ناپلئون ئاوەکە خوش تام بوو. هەستى گشتى دانیشتونى مەزرا له شیعریکدا که (مینیماس) دایناوو و ناوی نابوو، ھاوپى ناپلئون، بەچاکى پەنگى دەدایەو.

چاوى بازت که وەکو خۆرى ئاسمانە
گزینگ و گەرمى ئەدا بەم جیهانە
که وجوودم کەوتە بەر ئەو چاوە جوانە
بە دەنگى بەرز ئەلیم بەم زمانە
تۆ مایەى بەختەوهرى و یارى بى کەسانى
خەمخۆرى هەتیوان و بوژنان پشتیوانى

هاوړې ناپلئون

نه گهر ئيمه خه وتووين به سهر کادا
تير و ته سهر ورگي خومان بادا
له سايه سهری جه نابته وهايه
وهره بيبينه جه نابت وهختی ته ماشايه
کي داويه به ئيمه نه وه موو نه عه ماته
کي بو ئيمه له خه م هوې نه جاته

هاوړې ناپلئون

گهر خودا بيدا به من توو تکه به رازي
به ر له وهی به ده ست و پيدا بنازي
به ر له وهی بالا بکا بستی
مه رجه له دوعا خيرت نه وه ستی
ده لئ نه مديوه پادشايه کی ودها
سهر و مالم ده کم له ريتا به فيدا

هاوړې ناپلئون^(۱)

ناپلئون نه شيعره دی په سند کرد و فرمانی دا له بهرانبه ر هوت
فرمانه که دا له سهر ديواره گوره که بنو سري و له سهر وويه وه وينه ی نيوه
له ش و لارو و مه تي که سکوتيلر به رهنگی سپی کيشابووی، هه لواسرا.
له م ماوويه دا ناپلئون به ده لالی ویمپر سهرقالي سه ودايه کی په سوپيچ
له گه ل فردريک و پيل کينگتندا بوو. داره کان هيشتا نه فروشرا بوو.
زياتر فردريک خوازياری کريني بوو، به لام نرخيکی باش و له باری
نه ده دا.

۱- ودرگيراني نهو شيعره ش هه ر کاری هاوړيم کاک مه سعووده. و.

دیسان وەسەر زاران کەوتبوو کە فردریک و پیاوەکانی خەریکی پیلان
دارشتن بۆ ھێرشبردن بۆ مەزرای ئازەلە و پروو خاندنی ئاشە بایبێھە کەن کە
زۆریان ئێرەیی پێ دەبرد. شکی تێدا نەمابوو کە سنەوبال ھێشتا لە
پینجفیلدا خۆی شار دوو تەوہ.

لە ناوەرستی ھاویندا ئازەلەکان لەوہی کە سێ مریشک بۆ خۆیان پێ
ھاتن کە بەھاندانی سنەوبال لە پیلانی کوشتنی ناپلۆندا دەستیان بوو،
زۆر ترسان. مریشکەکان دەسبەجی کوژران و وشکاری پتوبست بۆ
پاراستنی گیانی ناپلۆن ئەنجام درا. شەوانە چوار سەگ لە چوار گۆشە
تەختی خەو کەیدا کیشکیان دەدا و بەرازیکێ لاو بەناوی پیک ئای
پیشتر خۆراکە کە دەچێشت کە نەکا دەرمانداو کرابێ. ھەر لەو کاتانەدا
خەبەرێ بلاو کرایەوہ کە: ناپلۆن دارەکانی بەئاغای پیل کینگتن
فرۆشتوو و مامەلەگەلیکی دیکەش لە نیوان مەزرا و مەزرای فاکس ووددا
دەکری.

ھەر چەند پتوہندی ناپلۆن و پیل کینگتن لە ڕینگە ویمپەرەوہ بوو،
بەلام بری دوستانە بوو. ئازەلەکان متمانەیان بەپیل کینگتن نەدەکرد،
چونکە ئادەمیزاد بوو، بەلام ئەویان لە فردریک کە ھەم لێی دەترسان و ھەم
رقیان لیبوو، بەباشتر دەزانی.

لەگەڵ تێپەرپوونی ھاوین و کوتایی کاری ئاشەکە، دەنگۆی ھێرش
خائینانە ی فردریک زۆرتر دەبوو. دەبیژرا کە فردریک بیست نەفەر
چە کرداری ھەبە و بەرتیلی بەدادوہر و سەرۆکی پۆلیسی شار داوہ کە ئەگەر
قەبالە و بەلگە لەمەر خواوەنداریەتی مەزرای ئازەلە وەچنگ ھینا،
ئەوان کاریان پتوہ نەبێ.

ھەروەھا ھەوالگەلیکی دلتەزین لەمەر زوڵم و زۆری فردریک بەرانبەر
بە ئازەلەکانی خۆی لە پینجفیلدا وەدەرکەوتبوو. ئەیانوت بەشەلاخ ھیندە

له ئەسپییکی پیر داوه که نزیکه و مه‌رگی کردووته‌وه، به‌ئانقه‌ست مانگاگانی برسی راگرتووه و سه‌گیکی به‌زیندوویی خستووته نیو ته‌ندوور و تیخ به‌پیی که‌له‌شیره‌کانه‌وه ده‌به‌ستی و بو‌را‌بواردن به‌گژی‌یه‌کتریان ده‌دا.

ناژله‌کان له‌به‌ر ئەوه که ده‌گه‌ل دۆسته‌کانیان و ه‌ها ر‌ه‌فتار ده‌کری زۆر توور‌ه ببوون و به‌هاوارکردن داوایان ده‌کرد که ه‌یرش به‌رنه سه‌ر مه‌زرای پینجفیلد و مرو‌قه‌کان له‌وێ راو بنین و ناژله‌کان ر‌زگار بکه‌ن، به‌لام سکوییلر ئامۆژگاری ده‌کردن که به‌په‌له و به‌بیتا‌قی‌کردنه‌وه هیچ کاری نه‌که‌ن و متمانه‌یان به‌لیزانی و ژیری هاوړی ناپلئون هه‌بیت.

سه‌ره‌رای ئەمه رق و قینی ناژله‌کان دژ به‌فردریک په‌ره‌ی ده‌گرت. سه‌ر له به‌یانیی یه‌ک‌شه‌مه‌یه‌ک ناپلئون هاته هه‌مار و رای‌گه‌یاند که هه‌رگیزا و هه‌رگیز نه‌یویستووه داره‌کان به‌فرو‌شیته فردریک و وتی سه‌ودا‌کردن له‌گه‌ل که‌سیکی و ه‌ها په‌ستدا به‌ شان کزی خوی ده‌زانی.

کو‌تره‌کان که ه‌یشتا بو‌ په‌ره‌پیدانی شو‌رش به‌ړی ده‌کرانه ده‌ره‌وی قه‌لا، له ر‌و‌یشتن بو‌ فاکس وود به‌رگری کران. هه‌روه‌ها دروشمی مه‌رگ بو‌ مرو‌قه گو‌ردرایه مه‌رگ بو‌ فردریک.

له ر‌و‌ژه‌کانی کو‌تایی هاویندا یه‌کیکی تر له پیلانه‌کانی سنه‌وبال و ده‌درکه‌وت:

به‌ره‌می گه‌نم له‌گه‌ل گژو‌گیادا تی‌که‌ل بوو و ده‌رکه‌وت که سنه‌وبال به‌شه‌و ها‌تووه‌و تووی گیای له‌گه‌ل تووی گه‌نمدا تی‌که‌ل کردووه.

قازیکی نی‌ر که زانیاری‌گه‌لیکی سه‌باره‌ت به‌پیلانه‌که هه‌بوو و له لای سکوییلر به‌تاوانی خوی ها‌تبوو، به‌خواردنی قارچکه گولانه خوی کوشت.

ئهو ناژله‌لانه‌ی که پیشتر پی‌یان وابوو که سنه‌وبال نیشانی ئازایه‌تی ناژله‌لی په‌له‌ی یه‌که‌می و ده‌رگرتووه له‌م کاته‌دا زانییان که ئەم قسه‌یه هه‌لبه‌ستراوی ده‌ستی خودی سنه‌وباله و نه ته‌نیا هیچ نیشانه‌یه‌کی پی

نەدراوھ تەنانت بەھۆی لێنەھاتوویی لە شەڕی مۆلگەدا لۆمەش کراوھ. ديسان بری لە ئازەلەکان بەبیسستی ئەم قسەییە تووشی سەرسوڕمان بوون، بەلام ديسان سکوئیلەر توانی کە بیانسەلمیئێ کە بیروھۆشیان باش نییە.

بەھەول و تەقەلا و زەحمەتی زۆر، لە پاییزدا کە وەرزی خەرمان ھەلگرتن بوو کاری بینای ئاسیاوھکە کۆتایی پێھات. کاری دامەزراندنی ماشین و ئامرازەکانی ھیشتا مابوو و بریار وابوو کە ویمپەر ئەوانە بکری.

سەرەرای ھەموو کۆسپ و تەگەرە و ناشارەزایی و سەرەتایی بوونی ئامرازەکان و خەیانەتی سنەوبال، کارەکە راست لە پۆژی دیاریکراودا کۆتایی پێھات. ئازەلەکان ماندوو بەلام بەفیزوھ دەوراندەوری شاکارەکیان کە لە چاویاندا تەنانت زۆر جوانتر لە یەکەمین بیناکەیان بوو، دەرگەران. جگە لە جوانی، پانی دیوارەکان دوو ھێندە دیوارەکانی پێشوو بوو. ئەم جارە ھیچ شتێک جگە لە مەوادی تەقینەوھ نەیدەرپوو خاند. کاتی ئازەلەکان بیریان لەوھ دەکردوھ کە چلۆن و لە چ بارودۆخی کدا کاریان کردوھ و بەسەر چ تەنگ و چەلەمەگە لێکدا سەرکەوتوونە و کاتی بیریان لەو کاتە کە پەڕە ئاشەکە بکەوێتە کار و ئەو ئاسایشە کە لە ژبانیاندا پێک دێت دەکردوھ، شەکەتی لە لەشیاندا نەدەما و دەوراندەوری ئاشەکە قەلبازیان دەبرد و لە شادیدا دەیانکردە ھەرا.

ناپلۆن بۆ خۆی لەگەڵ سەگەکان و جووجەلە کەلەشیەرە کە بۆ چاویکەوتنی کارەکە ھاتنە ئەوێ و پیرۆزبایی لە گشت ئازەلەکان کرد و ڕایگەیاندا کە ئاشەکە بەناوی ئاشی ناپلۆن ناودێر دەکری.

دوو پۆژ دواتر ئازەلەکان بۆ کۆبوونەوھییەکی گرینگ بانگ کرانە گەور و کاتی ناپلۆن ڕایگەیاندا کە دارەکانی فرۆشتووھ فردریک و گاریبەکی بۆ بردنی دیت، ھەموو لە جیبی خۆیاندا وشک بوون. لە راستیدا ناپلۆن ئەم

ماوهیه که له رواله تدا وای دهنواند که له گهل پیل کینگتندا دوسایه تی هه یه ، به نهیئی له گهل فردریکدا کهین و بهینی هه بوو .

پتوهندیان له گهل فاکس ووددا دابرا و په یامگه لی به ناو نیتکه وه بو پیل کینگتن به ری کرا . به کوتره کانیا نوت که چیدی نه چنه پینجفیلد و دروشمی مهرگ بو فردریک بگوړن به مهرگ بو پیل کینگتن . ناپلئون ئاژه له کانی دلتیا کرده وه که باسی هیرش بو قه لا قسه یه کی هه لیه ستر او بووه و سه بارهت به قسه و باسی خراپه کاری فردریک له گهل ئاژه له کانیدا زیاده له ئه اندازه ویتراوه و په نگه هه مووی ئه م دهنگو یانه له لایه ن سنه و بال و داروده سته که یه وه سه رچاوه ی گرتی . هه روه ها ده رکه وت که سنه و بال له پینجفیلددا نییه و له ژیا نیدا هه رگیز نه رویشته وه ئه وی و له فاکس وودا به ئاسووده یی ده ژیت و له راستیدا ساله هایه موچه خوړی پیل کینگتنه .

به رازه کان له و فیله ی ناپلئون ، یانی به دوسایه تی نواندن له گهل پیل کینگتندا ، فردریکی هان دابوو که دوازه لیسه نخی داره کان بباته سه ری ، زور که یفیان ساز بوو . سکوئیلر ئه یوت : لیزانی ناپلئون له وه دایه که متمانه ی به که س نییه و ئه وهش له مامه له له گهل فردریکدا نیسانی داوه .

فردریک گه ره کی بوو که پاره ی داره کان به تیکه کاغه زی که (چه ک) ی پی ده لین بېژی ری ، به لام ناپلئونی وشیار قه بوولی نه کردووه و وتوویه که ده بی هه موو دراوه که به ئه سکه ناسی پینج لیسه یی و ئه ویش بهر له بارکردنی داره کان ، بیدات . فردریک دراوه که ی دا و پاره راست به ئه اندازه ی نخی کرینی ده زگا و ئامرازه کانی ئاشه که یه .

له م ماوه یه دا داره کانیا ن ئازا بار ده کرد . پاش ئه وه ی که گشتیان برد ، کوپوونه وه یه کی تایبه تی دیکه له گه ورپدا پیک هات هه تا ئاژه له کان ئه سکه ناسه کانی فردریک بیین .

ناپلئون به بزه یه ک به نیسانه ی سه رکه وتن و له حالیکدا که هه ر دوو

نیشانه‌که‌ی بۆ جوانی به‌سینگه‌وه هه‌ل‌واسیبوو، له‌سه‌ر ژێر پراخه‌ری له‌ کا له‌سه‌ر سه‌کۆلانه‌که‌ شانی دادابوو. له‌ په‌نایدا دراوه‌کان له‌ نێو ده‌ورییه‌کی چینییدا رێکوپێک دانرابوو.

ئازده‌له‌کان یه‌که‌یه‌که‌ و به‌ئارامی له‌ به‌ران به‌ریدا رۆیشتن و به‌وردی چاویان لێ کرد. باکسر پۆزه‌ی بۆ بۆنکردنی ئەسکه‌ناسه‌کان برده‌ پێشه‌وه‌ و کاغه‌زه‌ ناسکه‌ سپیییه‌کانی خسته‌ خشه‌خش.

سێ رۆژ دواتر ده‌نگ و هه‌رایه‌کی سه‌رسوپه‌ینه‌ر به‌رز بۆوه. ویمپر به‌په‌شکاوای له‌ رێوه‌ هات و دووچه‌رخه‌که‌ی له‌ سه‌ساردا داخست و یه‌که‌راست رۆیشته‌ ساختمانی ناپلئۆن. دوا‌ی چهند ساتی بۆره‌ له‌ ساختمانی ناپلئۆنه‌وه‌ هه‌ستا. هه‌والی رووداوه‌که‌ وه‌ک بۆم له‌ قه‌لادا ته‌قیه‌وه‌، ئەسکه‌ناسه‌کان ساخته‌ بوون و فردریک داره‌کانی به‌مفته‌ کریبوو.

ناپلئۆن ئازده‌له‌کانی بانگ کرد و به‌ده‌نگی‌کی ترسینه‌ر فه‌رمانی کوشتنی فردریکی ده‌رکرد. وتی پاش گرتنی به‌زیندوویی ده‌یکولێن. جگه‌ له‌وه ئازده‌له‌کانی ئاگادار کرده‌وه‌ که‌ ده‌بی چاوه‌ڕێی له‌وه‌ خراپتر بن، رهنه‌گه‌ فردریک و پیاوه‌کانی ئەو هه‌رشه‌ی که‌ چاوه‌ڕوانی بوون ده‌س پێ بکه‌ن.

له‌سه‌ر هه‌موو رێگاکاندا پاسه‌وان دانا و هه‌روه‌ها چوار کۆتر به‌په‌یامی دۆستییه‌وه‌ و به‌هه‌یوای پێوه‌ندی چاک و سه‌رله‌نوێ له‌گه‌ڵ پیل کینگتندا بۆ فاکس وود به‌رپێ کران.

سه‌رله‌به‌یانی رۆژی دوا‌یی هه‌رش ده‌ستی پێکرد. ئازده‌له‌کان خه‌ریکی خواردنی ناشتایی بوون که‌ پاسه‌وانه‌کان به‌تاو هاتن و هه‌والیان هاورد که‌ فردریک و پیاوه‌کانی له‌ ده‌روازه‌ په‌نج کیلییه‌که‌وه‌ هاتنه‌ ژووره‌وه‌.

ئازده‌له‌کان ئازایانه‌ هه‌لمه‌تیان برد، به‌لام ئەمجاره‌ وه‌ک شه‌ری مۆلگه‌ به‌ئاسانی سه‌رنه‌که‌وتن. مرۆقه‌کان پانزه‌ که‌س و شه‌ش تفه‌نگیان پێ بوو و هه‌ر که‌ ئازده‌له‌کان گه‌یشتنه‌ مه‌ودای ۵۰ متری ته‌قه‌یان لێ کردن.

ئاژەلەكان لە بەرانبەر گوللەدا بەرگەیان نەگرت و سەرەرای ھەول و تێكۆشانەكانی ناپلئۆن و باكسر، بۆ دواوە ڕاو نران. چەند ئاژەلەكیش بریندار ببوون. ھەموو لە نێو ساختمانەكەدا جەم ببوونەو و بە وشیاربێھەو لە درزی دەرگا و كونی كلیلەكانەو بۆ دەرەویان دەڕوانی. لەوەرگە و ئاشی بابیی بەتەواوی لە دەستی دوژمندا بوو. لەو كاتەدا ناپلئۆنیش نەیدەزانی كە دەبێ چى بكات، كلكى جەم ببۆو، بێ ئەوێ شتێ بڵێ خواروبانی دەكرد. ھەموو چاویان لە ڕێى فاكس وودەو بوو، ئەگەر پیل كینگتن و پیاوھەكانى بۆ یارمەتى بەھاتان ھێشتا سەرکەوتن مسۆگەر بوو، بەلام ھەر ئەو كاتە چوار كۆترەكە گەرانەو و یەكێکیان لەتە كاغەزێكى پیتبوو كە لەسەرى نووسرا بوو: دەبا چاوت كوێر بێ.

فردریك و پیاوھەكانى لە دەورووبەرى ئاسیاوھەكە ڕاوەستابوون و بۆ ئاژەلەكانیان دەڕوانی. ئاژەلەكان لە ترسان ورەور كەوتە ناویان، چونكە دوو نەفەر لە مەزقەكان پتك و تیلایان ھەلگرتبوو و ئەیانویست ئاشەكە برووخێن.

ناپلئۆن ھاواری كرد: ھاوڕێیان مەترسن، كارى وا مەیسەر نییە، دیوارەكانى ئاش لەوە قایمترە كە بەپتك و دەیلەم تەنانەت لە ماوێ یەك حەفتەدا برووخێ، بەلام بنجامین كە بەوردی چاوى لە جموجوولى مەزقەكان دەكرد و دەیدی كە ئەو دوو نەفەرە خەریكى ھەلكەندنى چالێك لە نزیک كۆلەكەى ئاشەكەن، پۆزە درێژەكەى بەتارۆزەو دەلەرانەدەو، وتی: ھەروام بێردەكردەو، نابینن خەریكن چ دەكەن دقیقەى كى تر چالەكە لە مەودای تەقینەو پڕ دەكەن.

ئاژەلەكان بەپەشوكاوى چاوەڕێ بوون. ئێدى چوونە دەرەو و ھێرشبردن مسۆگەر نەبوو. پاش چەند دەقیقەى كە دیتیان كە مەزقەكان ھەر کامیان بەرەو لایەك ھەڵاتن و دواوەدواى ئەو گرمەى كى توند ھەستا.

کوټره کان چوونه حه‌واوه و گشت ئاژه‌له کان بيجگه له ناپلئون به‌زكه‌وه
خويان وه‌عه‌رزى دا.

كاتيك هه‌ستان په‌له دوو كه‌ليكى ره‌شى گه‌وره شويني ئاشه بايبييه‌كه‌ى
داپوشيبوو. شنه‌ى با ئارام ئارام دوو كه‌له‌كه‌ى لا برد. ئيتتر ئاشه‌كه نه‌ما بوو.

به‌ديتنى ئه‌و ديمه‌نه ترس و ناھوميدى تاوى له‌وه‌به‌ر له به‌ين چوو و
ئاژه‌له‌كان به‌ھاواري تۆله كردنه‌وه و بى ئه‌وه‌ى به‌ته‌ماى فه‌رمان بن،
پي‌كه‌وه بو پيشه‌وه هيرشيان برد و په‌لامارى دوژمنيان دا. گوټيان نه‌ده‌دا
ئه‌و گوللانه‌ى كه وه‌ك ئاگر به‌سه‌رياندا ده‌بارى. شه‌رپيكي قورس
هه‌لگيرسا. مرۆقه‌كان ته‌قه‌يان ده‌كرد و كاتى كه ئاژه‌له‌كان نزىك
ده‌بوونه‌وه، به‌تيللا و پوتيني قورس په‌لاماريان ده‌دان.

يه‌ك مانگا و سى په‌ز و دوو قاز كوژران و ئه‌وانى تر هه‌موو بريندار
بوون.

ته‌نانه‌ت ناپلئون كه له دواوه عه‌مه‌ليا ته‌كه‌ى به‌رپتوه ده‌برد، سه‌ر كلكى
به‌ساچمه برا. مرۆقه‌كانيش له زه‌ده‌روزيان بيبه‌ش نه‌بوون. سه‌رى سى كه‌س
به‌زه‌ربه‌تى سمى باكسر شكا و سكى كه‌سيك به‌شاخى مانگا هه‌لدا،
جسى و بلوبلش شه‌لواى يه‌كيكيان دراند.

كاتى نو سه‌گى پاريزه‌رى تايبه‌تى ناپلئون كه له په‌ناى په‌رژينه‌كان خويان
حه‌شار دابوو وه‌رپه‌وه‌ر ده‌ورى مرۆقه‌كانيان گرت، ترس هه‌موويانى داگرت و
زانييان كه له ترسى گه‌مارۆ دان، فدرىك ھاواري له پياوه‌كانى كرد كه
هه‌تا وه‌خت ماوه و بويان ده‌كرى له‌و مه‌يدانه خويان ده‌ركه‌ن. له پاش
ماوه‌يه‌ك دوژمنى ترسنوك له هه‌لاتندا بوو.

ئاژه‌له‌كان هه‌تا ئه‌وه‌به‌رى مه‌زرا راويان نان و به‌له‌قه تا ئاخيرين نه‌فه‌ر له
په‌رژينه‌ دركينه‌كانه‌وه وه‌ده‌ريان نان. سه‌ركه‌وتبوون، به‌لام ماندوو و
خوينالين. ئارام و شه‌له‌شل به‌ره‌و مه‌زرا وه‌رپى كه‌وتن. ديمه‌نى ئه‌و

هاورپییانه‌ی که له‌سه‌ر چیمه‌نه‌کان که‌وتبوون و مردبوون برپیکانی هینایه گریان.

له‌بێده‌نگییه‌کی خه‌فه‌ته‌یه‌نه‌دا، له‌و شوپنه‌ی که‌زه‌مانیک ئاشه‌که‌ی لی‌بوو‌راوه‌ستان. به‌ته‌واوی له‌به‌ین چوو‌بوو. ته‌نانه‌ت بچوو‌کترین شوپنه‌واریکی لی‌ نه‌مابوو و به‌شیک له‌بنه‌ره‌تی بیناکه‌ش تیک‌درا‌بوو.

ئه‌مجاره‌به‌پێچه‌وانه‌ی جاری پێشوو نه‌یانه‌توانی له‌به‌رده‌پرژوبلا‌وه‌کان که‌لک‌وه‌ریگرن. چونکه‌ئه‌مجاره‌به‌رده‌کانیش نه‌مابوون، هێزی ته‌قینه‌وه‌که‌هه‌تا سه‌دان متر دووری خستبو‌ونه‌وه، ده‌لیی هه‌ر له‌بنه‌ره‌تا ئاشی له‌وی نه‌بوو.

که‌ئاژه‌له‌کان نزیکی ساختمانه‌که‌بو‌ونه‌وه، سکوی‌لر که‌بی هێچ هۆیه‌ک له‌شه‌ره‌که‌دا به‌شداریی نه‌بوو، هه‌لبه‌زدا به‌زو له‌حالی‌که‌دا کلکی سوور ده‌دا به‌بزه‌یه‌ک به‌نیشانه‌ی په‌زامه‌ندی به‌ره‌و لایان ده‌هات. ئاژه‌له‌کان ده‌نگی ته‌قه‌ی توپیکیان له‌لای ماله‌که‌وه‌بیست.

باکسر وتی: بۆچی ته‌قه‌ده‌که‌ن؟

سکوی‌لر هاواری کرد، جه‌ژنی سه‌رکه‌وتن ده‌گرت.

باکسر که‌ئه‌ژنۆی خوینی لی‌ ده‌هات و یه‌کی له‌ناله‌کانیشی دا‌که‌وتبوو و سمی قه‌ل‌شابوو و دوا‌زده‌ساچمه‌له‌لاقی چه‌قیبوو، وتی: چ سه‌رکه‌وتنی؟

- چلۆن چ سه‌رکه‌وتنی هاواری؟ ئه‌وه‌نییه‌ئیمه‌دوژمنمان له‌خاکی خو‌مان خاکی پاکی مه‌زرای ئاژه‌له‌ن وه‌ده‌ر ناوه.

- به‌لام ئاشه‌که‌یان خاپوور کردین. دوو سالی په‌به‌ق له‌سه‌ری کارمان کردبوو.

- قه‌یدی چی ده‌کات؟ ئاشیکی دیکه‌دروست ده‌که‌ین. ئه‌گه‌ر دل‌مان بخوازی ده‌توانین شه‌ش ئاشی دیکه‌دروست بکه‌ین. هاواری تو‌ناتوانی گرینگی ئه‌و کاره‌ی که‌کردوو‌مانه‌بفامی. هه‌ر ئه‌و زه‌وینه‌ی که‌ئیمه‌

ئىستاناكە لە سەرى راوەستاوین لە ژێردەستی دوزمندا بوو و ئىستانا لە بەر تیشكى رېبەرى هاوړى ناپلئون بست بەبستمان گرتۆتەو. باكسر وتى: كەواوو ئىمە ئەو شتەى كە لە پېشدا هەمانبوو، گرتوومانەتەو.

- بەلى مانای سەرکەوتنیش هەر ئەمەيه.

ناژەلەكان شەلەشەل چوونە هەسارى گەور. ساچمەكانى ژێر پىستى باكسر كزەى دەهات، هەر لە ئىستاناوە بىرى لە كارى سەختى دروستكردنەوێ ئاشەكە دەكردهو و لە دنيای خەيالدا خۆى ئامادەى كار دەکرد. بەلام بۆ يەكەمىن جار بەبىرىدا هات كە يازدە سال لە تەمەنى تىپەريو و ديارە بازوو بەهێزەكانى ئيتروەك پىشوو هيزيان نەماو.

كاتى ناژەلەكان ئالا سەوزەكەيان شەكاو دى و جارىكى دى دەنگى تەقەيان بىست - سەرچەم حەوت گوللەيان تەقاند - و وتەكانى ناپلئونيان بىست كە پىياندا هەلەهات و پىروزيابى پى دەوتن، و ايان بىر كردهو كە بەراستى سەرکەوتنىكى مەزنيان بەدەست هيناو. كوژراوەكانيان لە رېورەسمىكى شكوداردا ناش. باكسر و كلاڤر گارييه كيان لە جياتى مردووكيش دەكىشا و ناپلئون بۆ خۆى لە پىش ئامادەبوواندا دەرويشت. دوو روژى تەواو جىژنيان گرت. ئاوازان خویندرا، وتەگەلى پىشكەش كرا، توپگەلى تەقیندرا و بەهەر ناژەلى سىتۆك و هەر بالندەيهك سەد گرام دان و بەهەر سەگىك سى كولىچە خەلات درا و راگەيیندرا كە شەرەكە بەنيوى (شەرى ئاشى با) ناودێر دەكرى.

ناپلئون نيشانەيهكى تازەى بەناوى (نیشانى ئالای سەوز)ى دانا و بەخۆى پىشكەش كرد و چىروكى خەفەت هينەرى ئەسكەناسەكان لە نيو شادمانى گشتیدا لە بىر چوويهو.

چەند روژى پاش ئەم رووداوانە بوو كە بەرازەكان سندووقى ويسكيان

پهیدا کرد که له ژیرخانی ساختمانه که دا مابووه و له پوژي گرتنی ساختمانه که دا، و به رچاو نه که وتبوو. نه و شوه ئاوازه گه له به دهنگی به رز له ساختمانه که وه هه ستا. زور سهیر بوو که چهند به شیک له ئاههنگی سروودی ئازله کهانی ئینگلیسیش تیکه له نه و دهنگانه بوو.

شه و له ده و روبه ری سه عاتی نو دا هه مووان به ئاشکرا دیتیپان که ناپلئون له حالیکدا که شه پکه که ی ئاغای جو نزی له سه ردا بوو له ده رگای پشت ساختمانه که وه هاته ده روه و توندی به ده و رانده وری هه ساردا هه لات و دیسان چوو ه ژوو ره وه، به لام سه رله به یانی پوژي دواتر بیده دهنگیه کی ته و او ساختمانی گرته بهر و ته نانه ت به رازی تکیش له جیی خو ی جمه ی نه ده کرد.

نزی که به سه عاتی نو سه رو که پو لی سکوتیلر وه ده ر که وت. هیواش به پریدا ده پویشته، نیوچاوی لی و کلکی له دوا وه شل داکه وتبوو، به ته وای دیار بوو که نه خو شه. ئازله کهانی کو کرده وه و وتی که هه والیک تر سناکی هیه: ها وری ناپلئون خه ریکه ده مری.

ئازله کهان زی ره یان لیوه هه ستا. له پشت ده رگاکانی مه زرا کا داکرا و ئازله کهان به سه ره نهجه و به نه سپایی به پریدا ده پویشتن و به چاوی گریانه وه له یه کتریان ده پرسی، نه گه ر پریه ره که یان به مری چ خاکی وه سه ردا کهن؟ وتیان که سه ره رای هه موو وشیارییه ک، سه ره نه جام سه و بال کاری خو ی کرده وه و توانیویه که ناپلئون ده رماندا و بکات.

سکوتیلر وتی که ها وری ناپلئون بو دوا یین کاری له ژیاندا و بهر له مردن فه رمانی دا وه که سزای خوار دنه وه ی عاره ق، کو شتنه.

شه و، حالی ناپلئون بری با شتر بوو و به یانی پوژي دواتر سکوتیلر مزگینی دا که روو به چاکه یه. شه وی دوا یی ناپلئون ده ستی به کار کرده وه و پوژي دوا یی ئازله کهان زانیپان که ناپلئون فه رمانی به ویمپر دا وه که له ولینگدو ندا چهند کتیبی سه باره ت به شیوه ی دروست کردنی عاره ق و ئاوجو بکری.

پاش حهفتهیهک ناپلئون فهرمانی دا که په‌له زه‌وینه‌که‌ی پشت باخی میوه که بریار وابوو بییته له‌وه‌رگه‌ی ئازله‌له‌خانه‌نشینه‌کان، شیفی بیرن. له پیشدا وتیان که زه‌وینه‌که هیزی کهم بوته‌وه و ده‌بی دیسان بکێلدری. به‌لام دوا‌یی ده‌رکه‌وت که ناپلئون ده‌یه‌وی جوی تیدا بووه‌شیئ. هه‌ر له‌م رۆژانه‌دا ر‌ووداوێکی سه‌یر رووی دا، که کهس سه‌ری لی‌ ده‌رنه‌کرد. شه‌ویک لای سه‌عاتی دوا‌زده‌ ده‌نگی شکاندنی شتیک بیسرا و ئازله‌له‌کان په‌شووکاو له‌ گه‌ور بازیان برده‌ ده‌ره‌وه. مانگه‌شه‌وی بوو. له‌ پال دیواری ئه‌وپه‌ری گه‌وره‌که‌وه له‌ نزیک ئه‌و دیواری که حه‌وت فه‌رمانه‌که‌ی له‌سه‌ر نووسرا‌بوو، په‌یژه‌یه‌ک که‌وتبوو و سکۆیلر بیته‌وش له‌ پال په‌یژه‌ی شکاودا که‌وتبوو. له‌ په‌نایدا چرایه‌ک، فلچیه‌ک و ده‌فری پر له‌ ره‌نگی سپی هه‌لگه‌رابووه. سه‌گه‌کان ده‌ستبه‌جی ده‌وریان دا و کاتی بری هاته‌ سه‌ر خوی بردیان، هیچ کام له‌ ئازله‌له‌کان له‌م ر‌ووداوه‌ سه‌ریان ده‌رنه‌کرد، جگه‌ له‌ بنجامینی پیر که ژیرانه‌ پۆزه‌ی ده‌له‌رانده‌وه و دیار بوو که زانیویه چی بووه، به‌لام قسه‌ ناکات.

چهند رۆژ دوا‌یی که موریل بو‌خوی فه‌رمانه‌کانی ده‌خوێنده‌وه، دیتی که دیسان یه‌کی له‌ فه‌رمانه‌کان به‌شیویه‌ک نووسراوه‌ که ئازله‌له‌کان به‌هه‌له‌ به‌ریان کردووه. ئازله‌له‌کان پییان وابوو که به‌ندی پینجه‌می فه‌رمانه‌که ده‌لی: (هیچ ئازله‌لی عاره‌ق ناخواته‌وه) که‌چی چهند وشه‌یه‌کیان له‌بیر نه‌ما‌بوو. فه‌رمانی پینجه‌م ئه‌یوت: (هیچ ئازله‌لیک زیاده‌ له‌ ئه‌ندازه‌ عاره‌ق ناخواته‌وه.)

بهشی نۆھەم

سمى قەلشاوى باكسر ماوهيهكى زۆر دەرمان دەكرا. ديسان دروستكردنهوهى سەرله نوپى ئاشى با بهيانى ئەو پۆژەى كه جهژنى سەر كهوتن كۆتايى پېهات، دەستى پېكرايهوه.

باكسر ئاماده نهبوو كه تەنانهت رۆژتېكيش دەست له كار بكېشىت و نهیده هېشت كه سيش به دهر د و ئازارى بزاني. به لām شهوانه نهيتى به لای كلاقره وه ئەيدركاند كه سمي زۆر ئازارى دەدات. كلاقر له گياى جوړ به جوړ مه لاهه مى دروست ده كرد و له سەر سمي دادەنا. ئەو و بنجامين هەردوو كيان، زۆريان پى دەوت كه كه متر كار بكات. كلاقر ئەيوت: (سمى ئەسپ كه بۆ هەميشه ساق ناميتى.) به لām باكسر گوپى نه ده دايه ئەو قسانه و تەنيا ئاواتى ئەوه بوو كه بهر له خانه نشيني ئاشه كه به دروستكراوى ببيني.

له سەرەتاوه كاتى ياساى مەزراى ئازەلان دانرا، تەمەنى خانه نشيني بۆ ئەسپەكان و بهرازەكان دوازدە سال، مانگاكان چواردە، سەگەكان نۆ، پەزەكان حەوت و مريشكەكان و قازەكان پينج سالان ديارى كرا. خور دوو خوراكيش بهرا دەى پتيويست بۆ خانه نشينهكان له بهرچاو گيرا.

لەم ماوه يەدا هېچ ئازەلتيك خانه نشين نه بيوو، به لām لەم دواييانەدا زۆر باسى ليوه دەكرا.

ئىستا كە زەوينى پشت باخى ميوە كرابۆۋە جۆ، ئەيانوت كە گۆشەيەكى لەۋەرگەي گەۋرە بۆ لەۋەرپىنى ئازەلە خانەنشېنەكان جودا دەكرېتەۋە و حەسارى بەدەۋردا دەكىشن. دەيانوت كە پىخۆرى ھەر ئەسپىك لە زستاندا، شەش كىلۆ وىنجە و گىزەرىك لە پۆژانى ئاسايدا و پۆژانى پشۋودانىش ئەگەر بكرى سىۋىكى پى زیاد دەكرى.

دوازەھەمىن سالى لەدايكبۋونى باكسر دەۋوۋە كۆتايى ھاۋىنى سالى داھاتوۋ.

لەم ماۋەيەدا ژيان سەخت بوو. زستانى سارد ۋەكوپار و تفاقىش تەنانت لە سالى پار كەمتر بوو. پىخۆرى ئازەلەكان جگە لە بەراز و سەگەكان كەم بېۋە و سكوئىلر پوۋنى كردهۋە كە بەراپەرىيەكى ھەمىشەيى لە دابەشكردى خۆراكدا بەپىچەۋانەي بنەماكانى ئازەلەيەتتە.

بە ھەر حال سەرەراي ئەۋە كە كەموكۆرىي تفاق لە پوۋالەتى مەزادا ديار بوو، بۆ سكوئىلر دژوار نەبوو كە بەئازەلەكان بسەلمىنى كە لە راستيدا كەموكۆرىيەك نىيە و بارودۆخەكە ۋاي دەۋى كە ھاۋسەنگى لە دابەشكردى خۆراكدا رەچاۋ بكرىت. سكوئىلر ھەمىشە لە وشەي ھاۋسەنگى كەلكى ۋەردەگرت، نەك كەم بوۋنەۋە، بەلام لەبەرۋورد لەگەل زەمانى جۆزدا ھەموو شتىك پىشكەۋتبوو. سكوئىلر پەيتاپەيتا بەتۈندى ژمارەگەلىكى دەخوئىندەۋە، بۆ ئەۋەي كە بەئازەلەكانى پىشان بدات كە ئىستا لە زەمانى جۆنز جۆى فرەتر، وىنجەي فراۋانتەر و شەلەمى زۆرتريان ھەيە. كەمتر كار دەكەن، ئاۋى خواردنەۋەيان خۆشتر و عومريان درېژترە و بەچكەكانيان ھەر لە منداليدا ۋاكسىنە دەكرىن و لە گەۋردا كاي زۆرتريان ھەيە و مىش كەمتر ئازاريان دەدات.

ئازەلەكان بەتەۋاۋى ئەم قسانەيان باۋەر دەكرد. لە راستيدا كە دەۋرانى جۆنزىان لە بىر نەماۋو.

ئەيانزانی کە ژبانی ئەورۆیان دژوار و پووچەڵە، زۆر کات برسی و سەرمايانە و ھەمیشە جگە لە کاتی خەو کار دەکەن. بەلام پێیان وابوو، رۆژگاری پێشوو لە ئەمڕۆ خراپتر بوو. لەم شێوە بیرکردنەوە خۆشحال بوون. جگە لەوە جارێک کۆیلە بوون و ئەورۆ سەربەستن.

ئەمەش جیاوازی ھەرە ژبانی ئەورۆیان لە بەراورد لەگەڵ پێشوو دایە.

سکوئیلریش ھەمیشە بێ ئەوەی لە بیرى بچى ئاماژەى بەم خالە دەکرد. ئەم رۆژانە نانخوری زۆریان ھەبوو. لە پاییزدا چوار بەرازی مێ نزیك بەیەك لە یەك کاتدا سەرچەم سی و یەك بەچکەیان ھێنا کە ھەموویان بازگ بوون و چونکە ناپلئۆن تەنیا یەکانەى مەزرا بوو، دەکرا بنەو بنچینەیان بزانی.

راگەییندرا کە پاش کڕینی ئاجۆر و دار، قوتابخانەىەك لە باخدا دروست دەکریت. جارێ لە پێشدا ناپلئۆن ئەو بەچکە بەرازانەى لە چێشتخانەدا فێری خۆتندن دەکرد.

لە باخدا وەرزشیان دەکرد و نەیان دەهێشت لەگەڵ بەچکەى ئازەلەکانى دیکەدا کایە بکەن.

ھەر لەم رۆژانەدا یاسایەك دانرا کە ئەگەر ئازەلێك و بەرازی بەرێگایەكدا دەڕۆشتن، دەبوو ئازەلەكە راوەستى ھەتا بەرازەكە بروت. ھەروەھا بەرازەكان لە ھەر پلەوپایەییكدا، مافی ئەو ھەیان ھەيە کە رۆژانى یەكشەممە پەرۆیەكى سەوز بەكلكیانەو بەستەن.

مەزرا سالتێكى بری سەرکەوتوى تیپەر کردبوو، بەلام ھێشتا کەم پارە بوو. دەبوو ئاجۆر و خیز و گەچیان بۆ قوتابخانە کڕبا.

ھەروەھا بۆ کڕینی ئامراز و کەرەسەکانى ئاشى با، پێویست بوو دیسان پارە پاشەكەوت بکەن، لە پاشان نەوت و شەم بۆ ساختمان، شەكەرى

ناپلئون (بهرازه‌کانی تری له خواردنی قه‌ن به‌رگیری کردبوو، ده‌یگوت ده‌بیته هۆی قه‌له‌و بوون) و شتومه‌کی دیکه وه‌ک بزمار و به‌ن و زووخال و سیم و ورده ئاسن و کولیچه‌ی سه‌گیش ده‌بوو ئاماده کرابا.

وینجه و بریکیش به‌ره‌می په‌تاته فرۆشرا و په‌یماننامه‌ی فرۆشتنی هیلکه بۆ شه‌ش سه‌د دانه زیادی کرد. به‌جۆری که ئه‌و ساله به‌پاده‌ی نیاز جووجه‌له به‌دنیا نه‌هات و ژماره‌ی مریشکه‌کان هه‌روا مایه‌وه.

خۆراک که له مانگی سه‌رماوه‌زدا که‌می کردبوو، له به‌فرانباردا که‌متریش ببوه‌وه. بۆ ده‌ست پێوه‌گرتنی نه‌وت، هه‌لکردنی چا قه‌ده‌غه کرا.

به‌لام به‌رازه‌کان دیار بوو که له ئاسووده‌ییدا ده‌ژین، چونکه پۆژبه‌پۆژ قه‌له‌و ده‌بوون.

دوانیوه‌پۆی یه‌کیک له ئاخر پۆژه‌کانی به‌فرانبار بۆنیک‌ی خۆشی ئیشتیا هی‌نه‌ر به‌لووتی ئازله‌له‌کاندا هات که نه‌یانده‌زانی چیه. با بۆنه‌که‌ی له لای ئاوجۆ سازی پشت چیشته‌خانه ده‌هینا که له سه‌رده‌می جۆنزا چۆل ببوو. یه‌کیک وتی که ئه‌مه بۆنی جۆی کولاره، ئازله‌له‌کان به‌تامه‌زرۆیییه‌وه بۆنه‌که‌یان هه‌لم‌تری و وایان بیر ده‌کرده‌وه که په‌نگه بۆ شیوه‌ه‌ل‌وای گه‌رمیان هه‌بێ. به‌لام خه‌به‌ری له شتوی گه‌رم نه‌بوو. یه‌کشه‌مه‌ی دوایی راگه‌یی‌ندرا که له پۆژی ئه‌ورپه به‌ره‌می جۆ تایبته به‌به‌رازه‌کانه. له زه‌وینی پشت باخی میوه‌دا جۆ چێندرابوو.

ئازا ئه‌م هه‌واله‌ش بلاو بووه‌وه که هه‌ر به‌رازی‌ک پۆژانه نیو لیتر به‌شه ئاوجۆی هه‌یه و چوار لیتریش تایبته به‌خودی ناپلئون که له نیو پیاله‌ی چینی‌دا ده‌بیته خزمه‌تی.

ئه‌و په‌نج و ئازارانه‌ی که ئازله‌له‌کان ده‌یانکی‌شا به‌ژیانی پر شکۆی ئه‌ورپایان هاوسه‌نگ و قه‌ره‌بوو ده‌بووه. ئه‌م پۆژانه سروود و ئاواز و وتار و قسه‌کردن و خۆپیشان‌دان و مه‌شقی سه‌ربازی زۆر بوو.

ناپلئون فەرمانی دابوو که ئازەلەکان لە ھەوتوودا رۆژێ بەمەیلی خۆیان خۆپیشانندان وەرپێ بخەن، بۆ ئەوەی که سەرکەوتنەکان جێژن بگرن. ئازەلەکان لە کاتی دیاریکراودا دەستیان لە کار دەکێشا و دەوران دەوری مەزرا بەشیوەی سەربازی وەرپێ دەکەوتن. بەرازەکان لە پیشەوێ و پاشان ئەسپەکان، مانگاگان، پەزەکان و پەلەوەرەکان وەدوویناندا. سەگەکان لەملا و ئەولای ریزەکانەوێ بوون و جووجەلە کەلەشیرەکە ی ناپلئون لە پیش ھەموویانەوێ.

باکسر و کلاڤر ئالایەکی سەوزیان ھەلەدەگرت که وێنە ی سم و شاخێکی لێ کێشرا بوو و دروشمی (بژی ھاوێ ناپلئون) ی لێ نووسرا بوو. پاشان ئەو ھەلبەستانە که بە ناپلۆنیان ھەلگوتبوو دەخویندرانەوێ و دوایی سکویلەر سەبارەت بە دوایین پیشکەوتنەکان و زیادکردنی بەرھەم و داھات و تارێ دەخویندەوێ و بەپیتی بارودۆخە کە گوللە یە کیش دەتەقیندرا. پەزەکان زۆر ھەزیان لە خۆپیشانندان ی رەزامەندانە دەکرد و ئەگەر جار بە جارێ برێک لە ئازەلەکان لە کاتی کدا که بەراز و سەگەکان لەوێ نەبوون، دەمیان بە ناپەزایەتی دەکردەوێ که گوا یە ئەم کارە دەبیستە ھۆی لەکیسچوونی و ھەخت و پراوەستان لە ھەوای سارددا، پەزەکان بە بارەبار ی توندی چوار پا باش و دوو پا خراپ بێدەنگیان دەکردن.

بە گشتی ئازەلەکان ئەم چەشنە جەژنانە یان پێ خۆش بوو، چونکە وەبیر ھێنەری ئەمە بوو که ئاگای خۆیان و کاریک که دەیکەن تەنیا بۆ خۆیانە و ئەمە دلخۆشی دەکردن.

بە ھەر حال بەو ئاھەنگ و خۆپیشانندان و ئەو ژمارە و قسانە ی سکویلەر و گوللە ھاویشتن و قوو قوولی قوو قووی جووجەلە کەلەشیرەکە و شەکانەوێ ئالا، لانی کەم بۆ ماوہیەکی کورت فەرماویشیان دەکرد که سکیان خالییە.

مانگی خاکه لیئوه مه زرای ئازهلان به (کۆماری) راگه ییئندرا و پیتویست بوو که سه روک کۆماری هه لێژێردریت. جگه له ناپلئۆن کهس ناودێری ئهم کاره نه بوو. ئه ویش به تیکرای دهنگ هه لێژێردرا.

ههر له رۆژی هه لێژاردندا بوو به دهنگۆ که به لگهی نوێ سه بارهت به هاوکارییه کانی سنهوبال له گه ل جۆزدا وه دهس هاتوو و جگه له وه ده رکه وتوو که سنهوبال نه ته نیا ویستوو به که له شه ری مۆلگه دا ئازهلان به ره و شکست بیات، به لکو به ئاشکرا له و شه ره دا لایه نی جۆز بووه.

له راستیدا ئه و وه کوفه رمانده ری هیزی مرۆقه کان به دروشمی (بزی مرۆقه کان) دهستی به شه ر کرد و ئه و برینهش که بری کهس هیشتا له بیران ماوه که وه پشتهی کهوت، جیتی قه پی ناپلئۆنه.

له ناوه راستی هاویندا مه وسز قالاوی دهسته مۆ، له پاش چه ند سال دیسان له مه زرای ئازهلاندا کهوته به رچاو. قهت نه گۆرا بوو. دیسان کاری نه ده کرد و هیشتا ههر به و ئاههنگه باسی له ولاتی شیر و ههنگوین ده کرد. له سه ر مۆره داریک داده نیشت، باله ره شه کانی لیک ده دا و له گه ل ههر که سی که گوپی لی بگرتایه قسه ی ده کرد.

به دنووکه گه وره که ی هیما ی بۆ ئاسمان ده کرد و به فیز و نازه وه، ئه یوت: هاوړییان له و بانه وه راست له پشت ئه و په له هه وره ره شه ولاتی شیر و ههنگوینه، ههر ئه و ولاته که ئیمه ئازهلان چاره ره شه کان له وێرا بۆ هه میشه له دهر د و ره نجی کار رزگار ده بین، ته نانه ت ئه یوت که جارێکیان له فرینیکی دوور و درێژدا ئه ویتی دیوه، مه زرای هه میشه یی شه وه ر و په رچینگه لیکی دیوه که قه ند و کولیچه ی له سه ر شین ده بی.

زۆربه ی ئازهلان قسه کانی مه وسزبان باوه ر ده کرد و به لگه شیان ئه مه بوو که ژیا نی ئه وړۆ زۆر دژواره و عه داله تی راسته قینه ئه مه یه که دنیا یه کی با شتر له شوێنیکی دیکه دا هه بی ت.

شتییک که زانینی دژوار بوو، هه‌لۆیستی به‌رازه‌کان له هه‌مبه‌ر مه‌وسزدا بوو. قسه‌کانی ئه‌ویان سه‌باره‌ت به‌ولاتی شیر و هه‌نگوین به‌جنیودان وه درۆ ده‌خسته‌وه، سه‌ره‌پای ئه‌وه رینگه‌شیان پێ دابوو بێ ئه‌وه کاری بکات له مه‌زrada بمی‌نیتته‌وه و ته‌نانه‌ت رۆژانه نیوه پێکی ئاوجۆیان پێ ده‌دا.

باکسر پاش ئه‌وه که سمی چاک بوویه‌وه، له جارانی‌ش زیاتر کاری ده‌کرد. ئه‌و ساڵه له راستیدا گشت ئازده‌له‌کان وه‌کو کۆیله کاریان کرد.

جگه له کاری ئاسایی مه‌زرا و دروستکردنه‌وه‌ی سه‌ره‌له‌نوێی ساختمانی ئاش، کاری قوتابخانه‌ی به‌چکه به‌رازه‌کانیش له سه‌ره‌تای خاکه‌لیوه‌دا ده‌ستی پێ‌کردبوو. بری جار چه‌ند سه‌عات کاری سه‌ره‌مپ، به‌و خوردو‌خو‌راکه که به‌شی نه‌ده‌کرد، تا‌قته‌ت پر‌وو‌کێن بوو، به‌لام له کاری باکسر‌دا هیچ که‌م‌کارییه‌ک نه‌ده‌بینرا. سه‌باره‌ت به‌ئه‌و شته‌ی که باسی ده‌کرد یا نه‌نجامی ده‌دا، هیچ نیشانه‌یه‌ک له که‌م‌بو‌نه‌وه‌ی هی‌ز و توانای نه‌بوو.

ته‌نیا قه‌له‌فه‌تی بری له‌به‌ین چووبوو. پێستی وه‌کو جار‌ان بریقه‌ی نه‌ده‌هات و که‌فه‌لی چرچ و لۆچ ببوو. ده‌یان‌گوت به‌خواردنی گیای به‌هار چاک ده‌بێته‌وه، به‌لام به‌هار هات و باکسر قه‌له‌و نه‌بووه. بری جار له سه‌ره‌وژوورییه‌کدا هه‌موو هی‌زی خو‌ی به‌کار نه‌برد هه‌تا شتی بباته سه‌ری، به‌لام دیار بوو که ئه‌و هی‌زه‌ی وا ئه‌وی له‌سه‌ر پێ را‌گرتوه، ویست و حه‌زی له بران نه‌هاتوو‌یه‌تی. له‌م کاتانه‌دا لی‌وی وینه‌ی (من زۆتر کار ده‌که‌م)ی ده‌کیشا و ئیتر ده‌نگی لی‌وه‌ ده‌رنه‌ده‌هات.

کلا‌فر و بنجامین دی‌سان پێیان وت که ئا‌گای له ته‌ندروستی خو‌ی بی و باکسر دی‌سان گو‌ی پێ نه‌ده‌دان. دوا‌زده‌هه‌مین سا‌لی له‌دای‌ک‌بو‌نی نزیک ده‌بووه. هیچ شتیکی به‌لا‌وه گرینگ نه‌بوو جگه له‌وه‌ی که به‌ر له خانه‌نشینی به‌ردی پێ‌ویست بو‌ ئاشه‌که کو‌ ببیته‌وه. دره‌نگانه شه‌ویکی هاوین هه‌والیان هی‌نا که باکسر شتیکی لی قه‌وما‌وه. باکسر شه‌و به‌ته‌نی بو‌ کیشانی باره‌به‌ردی رۆ‌یشته‌بووه ئاش. هه‌واله‌که راست بوو، دوو کو‌تر

به په له هه واليان هينا که باکسر وه لادا که وتووه و ناتوانی ههستی. نریکه ی نیوهی له نازله کان به ره و گردی تاش هروژمیان برد. باکسر که وتبوو، ملی له نیوان دوو گه رده به نی گارییه که دا ودها کیچی هاتبوو که ته نانه ت نهیده توانی سه ری به رز کاته وه. چاوه کانی تاریک و لیل و ئه ملا و ئه ولای له عاره قدا خووسا بوو. باریکه خه تی خوین له دهمییه وه دههات.

کلاثر له په نایدا چوکی دادا و پرسی: باکسر چونی؟

باکسر به دهنگی له رزوک وتی: سییه کانم ناسازه، به لام گرینگ نییه پیتم وایه کاری تاشه که به بی منیش ته و او ده بیت. به رد به راده ی پیو بست کوکراوه ته وه، به هر حال من ته نیا یه ک مانگی دیکه کارم ده کرد.

ئه گهر راست دهوی ماوه یه ک بوو له بیری خانه نشینییه که مدا بووم. پیتم و ابوو چونکه بنجامینیش پیر بووه له گهل مندا خانه نشینی ده که ن و ده بیت ه ها و ده مم.

کلاثر وتی: ده بی زوو فریا که وین، یه کی به غار پروات سکویلر ئاگادار بکات.

بو خه بهر بردن بو سکویلر هه موو هه لاتن، ته نیا کلاثر مایه وه و بنجامین که له په نای باکسر دا دانیشت و بی ئه وهی قسه یه ک بکات به کلکه دریژه که ی میشو له کانی لی دوور ده کرده وه.

پاش چاره که سه عاتی سکویلر به رواله تیکی نیگه ران و خه فه تبار هات و وتی هاوړی ناپلئون له و پرووداوه ناخو شه ی که بو یه کیچ له وه فادارترین خزمه تکاره کانی مه زرا پرووی داوه به داخیکی زوره وه ئاگادار کرایه وه و خه ریکه کاریک بکا که بو ده رمان کردن بیبه نه نه خو شخانه ی ولینگدون. ئه م هه واله بری نازله کان نیگه ران کرد. جگه له مالی و سنه و بال هیچ نازله لی قه لای به جی نه هیشتبوو و نازله کان نه یانده ویست که هاوړییه نه خو شه که یان بکه ویت ه دهستی ئاده میزاد، به لام وتی که دوکتوری

ناژەلەکانی ولینگدون باشتەر دەتوانن نەخۆشییەکی باکسر دەرمان بکەن و ناژەلەکانی پازی کرد.

لە پاش نیوسەعات باکسر بری هاتەووە سەرخۆی و شەلەشەل بەرەو گەرەکی، ئەو شوێنەی کە کلاڤر و بنجامین جیتی خەوێکیان لە کا بۆ دروست کرد بوو، وەرێ کەوت.

باکسر دوو پۆژی دیکی لە گەوردا مایەووە. بەرازەکان شووشەییەکی گەرەیان بۆ نارد کە دەرمانیکی سووری تێدا بوو و لە دەواخانەکەدا پەیدایان کردبوو. کلاڤر پۆژی دوو جار دواي نان خواردن لەوێ پێ دەدا و شەوانەش لە لای دەماوە و قسەي لە گەل دەکرد و بنجامین مێشولەکانی لی دوو دەکردهووە.

باکسر بەلایانەووە وتی کە خەمی ئەوێ نییە کە ئەوێ لی قەوماوە، چونکە ئەگەر چاک بێتەووە دەتوانی سێ سالی تر عومر بکات و هەر لە ئێستاهە بێر لەو پۆژانە دەکاتەووە کە بۆ خۆی لە سووچیکێ ئەم مەزرا گەرەدا دەگوزەرتینی.

ئەو یەکەم جار بوو کە باکسر هەلی بێرکردنەووە بۆ دەرەخسا و دەگوت کە دەیهوێ پاشماوەی ژیانی بەفێربوونی ئەو ۲۲ پیتەي کە نایزانی خەریک بێ.

بنجامین و کلاڤر تەنیا لە پاش کار ئەیانتوانی لە لای باکسر دا بمێننەووە.

نزیکیەو نیوهرۆ بوو کە بارکیش بۆ بردنی باکسر هات. لەو کاتەدا گشت ناژەلەکان لە ژێر چاوەدێری بەرازیکدا خەریکی بژارکردنی شەلەم بوون.

هەمووان لە دیتنی بنجامین کە ئەیسەراند و بەغار لە قەلاوە دەهات واقیان وەرما، ئەو یەکەم جار بوو کە بنجامین پەشوکا بوو و بێگومان ئەو یەکەم جاریش بوو کە کەسیک بەغار دەیدی.

هاواری کرد: (په له بکهن! په له بکهن! خه ریکن باکسر ده بن.)
ناژه له کان بی ئه وهی چاوه پتی پتگادانی به راز بین کاریان جی هیشت و
به تاو به رهو مال هه لاتن.

له هه وشى گه وړدا بارکیشتیکی گه وړه دوو ئه سپه که له ملا و ئه ولای
شتگه لی نووسرابوو، راوه ستابوو و پیاوړیک به وړاله تیکی وهک شهیتان که
کلاوړیکی په نگا وړه نگ و کورتی له سه ردا بوو، له جی شوفیردا
دانیشتبوو و باکسریش له گه وړدا نه مابوو.

ناژه له کان له ده وری بارکیشتدا خر بوونه وه و پیکه وه وتیان، خودات
له گه ل، خودات له گه ل باکسر.

بنجامین که له تووړه پیدا سمی وه عه رزی ده کوتا و جووته ی
هه لده خست، هاواری کرد، گه وجینه! نه فامینه نابین به قه د بارکیشه که وه
چ نووسراوه؟ ئه و قسه یه و په شووکاوی بنجامین بووه هو ی تیپرامانی
ناژه له کان. بیده نگى زال ببوو. موریل برکه برکه دهستی کرده خویندنی
وشه کان، به لام بنجامین ئه وى خسته ئه ولاره و ئاوی خوینده وه: ئالفرد
سیموندز، مانگا کوژ و سازنده ی سریشی شاری ولینگدون، فروشیاری
پیست و کوود و ئیسقانی ناژه ل. سازینه رى کولانه و خوراکى سه گ.
مه گه ر نافامن ئه وه یانی چی؟ خه ریکن باکسر ده بن هه تا که ولئى بکهن.

له ترسان هاواری له گه وړووی ناژه له کانه وه هه ستا و له م کاته دا شوفیره که
شه لاختیکی له ئه سپه کان دا و بارکیش وهری که وت و له هه سار چووه
دیره وه. ناژه له کان به گریان وده ووی که وتن.

کلاثر به زور خو ی کیشتا به ره وه. بارکیش توندی کرد. کلاثر هه ولئى دا
چوار نال پروات، به لام به جی ما و هاواری کرد: (باکسر! باکسر! باکسر!)
راست له و کاته دا باکسر که ده لئى ده نگ و هه رای دیره وه بیستووه،
پوخساری به خه تی سپی خوار پوزه ی له پشت په نجه رهی بچووکی

بارکیشه که وه نیشان دا. کلاقر به دهنگی ترسناک زیراندی: (باکسر! وهره دهره وه! زوو وهره دهره وه! ده یانه وی بکوزن!) ئاژه له کان دوو پاتیان کرده وه: (وهره دهره وه باکسر! وهره دهره وه!) به لام بارکیش توندی کردبوو و دوور ئه که وته وه و دیار نه بوو که باکسر له قسه ی کلاقر حالی بوو بی. که چی دوا ی ئه وه روخساری باکسر له پشت په نجه ره که وه نه ما، دهنگی سم کوتانی ئه وه له نیو بارکیشه که دا بیسرا، هه ولی ددها به له قه ریگیاهه ک بو دهره بازوون په یدا بکات. جاران دهیتوانی به چه ند له قه بارکیش وه کو شه مچه ورد و خاش بکات، به لام به داخه وه ئیتر هیز و توانای نه ما بوو. پاش چه ند ساتی دهنگی سم کوتانی لاواز و سه ره نجام دهنگی نه ما. ئاژه له کان له ئه وه پری نا ئومیدیدا له ئه سپه کان پارانه وه: (هاورپیان، برای خوتان به ره وه مهرگ مه به ن!) به لام ئه وان نه زانتر له وه ی بوون که بفامن چی خه ریکه روو ددهات. ته نیا گوئیچه که کانیا ن خه واند و توندتر غاریان دا.

روخساری باکسر له پشت په نجه ره وه نه ما. درهنگ وه بییری ئه وه که وتن که دهره وازه په نج کللییه که به ستن. بارکیش له دهره وازه که تیپه ری و به تاو له جاده که دا ون بوو. ئیدی باکسریان هه رگیز نه دیته وه. سی رۆژ دواتر رایانگه یاند، سه ره پای هه موو هه ول و ته قه لایه ک که بو دهرمان کردنی باکسر کرا، باکسر له نه خوشخانه ی ولینگدواندا مرد.

سکوئیلر ئه وه هه والهی راگه یاند و وتی بو خوی له دوایین ساته کانی ژیا نی باکسردا له ژوور سه ره یه وه بووه. سکوئیلر لاقی هه لبری و فرمی سکی چاوانی سپی و وتی: (دلته زینترین دیمه نیک بوو که له ژیا نمدا دیومه، من هه تا دوایین هه ناسه به لایه وه بووم، باکسر له دوایین چرکه کانی ژیا نیدا به دهنگی له رزۆک که به زۆر ده بیسرا به گویمدا چرپاندی که ته نیا خه می ئه وه یه که بهر له ته واو بوونی ئاشه که ده مرئ.)

سکوئیلر هه روه ها وتی: (دوایین قسه کانی، بو پیشه وه هاورپیان!

به ناوی شوږش بۆ پېشه وه! بږی مه زراي ئاژه لآن! بږی هاوړی ناپلئون و
همه ميشه حه ق به هاوړی ناپلئون) بوو!

له م کاته دا له ناکاو رهفتاری سکوئيلر گؤړا. چهند ساتی راوه ستا و بږی
قسه کردن چاوه بچو که کانی گومانوای به ده ورو به ردا گيړا و وتی:
راپورتیان پي داوه که له کاتی رويشتنی باکسر دا دهنگويه کی گه و جانه بلاو
کراوه ته وه، بږی له ئاژه له کان که دیوبانه بارکیش هی سیموندزی مانگا کوژ
بووه و ا تیگه یشتوون که باکسر دهنیردریته لای که ولکه ر. باور ناکری
ئاژه لیک هینده نه فام بیت. کلکی خول دا و له ملا بۆ نه ولا بازی برد و
به تووړه یی هاواری کرد: (هاوړی یان ئیوه ده بږی رپبه ری خوتان تا ئیستا
ناسیی!

روونکردنه وهی ئه م باسه زور ئاسانه. بارکیش که هی که ولکه ریک بووه
که دوکتوری ئاژه لآن کړیوبه و هیشتا نوو سراوه که ی قه دی پاک نه کردو ته وه
و هه ر ئه مه بووه ته هوی شک و گومان.)

ئاژه له کان به بیستنی ئه م قسه داساکیان و دلیان ئوقره ی گرت. کاتی
سکوئيلر به وردی حالی باکسری له سه ره مه رگدا گيړا یه وه و له وهی که
چهنده پي راگه یشتبوون و ناپلئون ئازا له گیرفانی خوی ده و او ده رمانی
گرانی بۆ کړیوو قسه ی کرد، گومان و دوودلی له نیو ئاژه له کاندانه ما.
خه م و په ژاره ی مه رگی هاوړی یه که یان له گه ل نه وهی که لانی که م له کاتی
مه رگدا خو شحال بووه هاوسه نگ بووه وه.

ناپلئون بۆ خوی له کوئوونه وهی یه کشه ممه ی داهاتوودا به شداری کرد و
وته یه کی کورتی بۆ ریز گرتن له باکسر پيشکه ش کرد و وتی هیئانه وهی
ته رمه که ی مسوگه ر نه بوو، به لآم فه رمانی داوه ئالقه یه ک گه وره له گوئی
داره کانی باخ ئاماده بکه ن و له سه ر گوړه که ی دابنیت. وتی که پاش چهند
روژان به رازه کان ده یانه وی رپوره سمی کی میوانی بۆ ریز گرتن له یادی
باکسر ساز بکه ن.

ناپلئون قسه کانی به بیر هیئانه وهی، دوو دروشم که باکسر چه زی لی بوو: (من زورتر کار ده کم) و (هه میسه حق به هاوړی ناپلئون) ته واو کرد و وتی باستر وایه که هه موو ئازده له کان هم دوو دروشمه وه کو ئالقه بکه نه گوئیان.

روژی میوانی ماشین باری به قالی ولینگدون هاته مه زرا و سندووقی دارینی گه وړه له ساختماندا دا به به رازه کان. نه و شه وه له ساختمانه وه دهنگی ئاواز و گورانی دهات و پاشان دهنگ و هه رایه ک که له دهنگی لیدان و تیکه لچوون ده چوو، نزیک سه عاتی یازده به خرپه ی شکاندنی شیشه و په رداخ کوتایی پی هات.

به یانی نه و شه وه هه تا نیوه رۆ هیچ جموجوولیک له قه لادا نه بوو. خه بهر بلاو بووه که به رازه کان له شوینیکه وه پاره یان وه دهس هیئاوه بو کرینی ویسکی.

پیدایش دهدهم

سالان تىپەرى. وەرزهكان هاتن و چوون و تەمەنى كورتى ئازەلەكان رابرد. دەورانىك هات كە ئىدى ھىچ كەس جگە لە كالاڧر و بنجامىن و مەوسز و چەند بەرازىك سەردەمى بەر لە شۆرشىيان لە پىر نەمابوو.

موريل مردبوو. بلويل و جسى و وينچر مردبوون. جوڙيش مردبوو. - له
يه ڪي له نه خوشخانه ڪانى خو وگرتوانى ئەلڪولدا له بهين چووبوو - سنه و بال
فه راموش ڪرابوو. باڪسريش جگه له فكري چەند كه سيڪدا نه بي كه
دهياناسى، فه راموش ڪرا بوو. ڪلاثر ببووه مائينيكي پير، جمگه ڪانى
سفت و چاوانى تووشى ئاويلكه ببوون. دو سال له ته مهنى
خانه نشينييه كهى تپه ريبوو، به لام تا ئيستا هيچ نازهلڪ خانه نشين
نه ڪرابوو.

دهمیک بوو ئیدی هیچ قسه و باسی له مه پر ئه وه که سووچیکی له وه پرگه بدهنه ئاژده له خانه نشینه کان، له ئارادا نه بوو.

ناپلئون بېرو، يه کانه يه کی ته واو و پېگه یشتووی سه د و بیست و پینج کیلوی.

سكوئيلر هيٽده قهلهو ببوو كه به زور چاواني دهكرانه وه.

تہ نیا بنجامین ھہ روا مابوو و نہ گورابوو، جگہ لہوہی دھور پوزہی بۆر

ببوو و له پاش مه‌رگی باکسر نیوچاوانی گرژتر و که‌متر له جارانیښ
قسه‌ی ده‌کرد.

هرچه‌ند که جه‌ماوهر به‌و راده‌یه‌ی که پوژانی هه‌وه‌ل چاوهرپی ده‌کرا
زیادی نه‌کردبوو، به‌لام ژماره‌ی بوونه‌وه‌ره‌کانی مه‌زرا زیادی کردبوو. هیندی
ناژهل له دایک ببوون که شو‌رش له چاوی واندا له ئه‌فسانه‌یه‌کی کو‌ن
ده‌چوو که ده‌م به‌ده‌م پتیا‌ن گه‌یشتی‌ت.

هیندی ناژهل‌ی دیکه‌ش سه‌ندرابوون که به‌ر له هاتنیا‌ن بو مه‌زرا هه‌رگیز
چیرۆکی وایان نه‌بیستبوو. ئیستا مه‌زرا جگه له کلا‌ثر سی ئه‌سپی دیکه‌ی
هه‌بوو. ئه‌سپ‌گه‌لیکی باش و به‌رچاوی بوون. باش کاریا‌ن ده‌کرد و
هاورپ‌گه‌لیکی چاک، به‌لام نه‌زان بوون.

هیچ کامیا‌ن له فی‌ربوونی ئه‌لف و بی‌دا له پیتی ب نه‌چوونه پیشه‌وه.
هه‌ر شتی‌ک که سه‌باره‌ت به‌شو‌رش و بنه‌ما‌کانی ناژهل‌یه‌تیا‌ن پی ده‌گوترا
وه‌ریا‌ن ده‌گرت، به‌تایبه‌ت ئه‌گه‌ر کلا‌ثر پیتی ده‌گوتن، چونکه ریتی‌کی
دایکا‌نه‌یا‌ن لی ده‌گرت، به‌لام له‌وه نه‌ده‌چوو شتی‌کی وا فی‌ر بوویتی‌ن.

ئیستا مه‌زرا پی‌شکه‌وتوو‌تر و ریکو‌پی‌کتر له جارا‌ن بوو. ته‌نانه‌ت
به‌ک‌رینی دوو په‌له زه‌وی له ئا‌غای پیل کینگتن به‌ر بلا‌وتریش ببوو.

ئاش سه‌ره‌نجا‌م به‌سه‌رکه‌وتوو‌یییه‌وه دروست کرابوو و مه‌زرا بو‌ خو‌ی
خاوه‌نی ماشینی خه‌رمان کو‌ت و وینجه‌چنیک بوو. ساختمانگه‌لیکی
تازه‌شی پی زیاد ببوو. ویم‌پر درووشکه‌یه‌کی ته‌ک ئه‌سپی ک‌ری‌بوو، دیا‌ره
هه‌رگیز له ئاشه‌که بو به‌ره‌مه‌یتیا‌نی کاره‌با که‌لک وه‌رنه‌ده‌گه‌را و ته‌نیا بو
گه‌نم هارپ‌ن که‌لکیا‌ن لی وه‌رده‌گرت که قازانجی زوری هه‌بوو.

ناژهل‌ه‌کا‌ن به‌زه‌حمه‌تی زور خه‌ریکی چیکردنی ئاشینیکی دیکه بوون و
بریا‌ر بوو دوا‌ی ته‌وا‌بوونی ئه‌مه، ماشینی به‌ره‌مه‌یتنه‌ری کاره‌با دا‌بنی‌ن،
به‌لام له‌و ژیا‌نه ئاسووده و بریقه‌داره‌ی که رۆژگا‌ری س‌نه‌وبا‌ل می‌شکی

ئاژەلەکانی پێ ئاخیسبوو، یانی گەورەکانی تەیار بەچرای کارەبا و ئاوی سارد و گەرم و سێ پۆژکار لە حەفتهدا هیچ قسەوباسێک لە گۆریدا نەبوو. ناپلئۆن وتبووی ئەم قسانە بەپێچەوانەی بنەماکانی ئاژەلایەتییه و بەختەوهری لە کاری زۆر و ژیانی سادەدایە.

دیارە مەزرا دەولەمەندتر و بێ نیازتر ببوو، بێ ئەوەی ئاژەلەکان -جگە لە بەراز و سەگەکان- بێ نیازتر بووبێت. ڕەنگە ئەم بارودۆخە برێک لە بەر ئەمە بوو کە ژمارەیی بەرازەکان و سەگەکان زۆر بوون.

هەلبەت وانەبوو کە ئەوان قەت کار نەکەن، دیارە بەشیوەی تایبەت بەخۆیان کاریان دەکرد. هەروا کە کاری سکوییلر قسەکردن و ڕوونکردنەووە بوو و هیچ کاتیش ماندوو نەدەبوو، بەرپۆهەردن و چاودێری مەزرا نیازی بەکاری زۆر بوو. ئەم کارەش بەشیوەیەکی بوو کە ئاژەلەکانی دیکە لە بەر نەزانی لێی نەدەگەشتن.

سکوییلر بە ئاژەلەکانی دەگوت کە بەرازەکان بۆ وێنە دەبێ هەموو پۆژی بۆ کارگەلیکی دژوار کە (دۆسیە)، (راپۆرت)، (رەشنووس) و (ئەساسنامە) پێ دەلێن هەول و کۆشش بکەن. ئەمانە لاپەرەگەلیکی گەورەیی کاغەز بوون کە دەبوو بەنووسراوە ڕەشیان کردباوە و کاتی تەواو دەنووسرا ئەیانسووتان. سکوییلر ئەیوت ئەم کارە بۆ باشتر بوونی بارودۆخی مەزرا گرێنگە، بەلام بەهەر حال لە ئیشوکاری بەراز و سەگەکان کە ژمارەییکی زۆریش بوون و هەمیشەش حەز لە خواردن بوون، شتێ بۆ خواردن نەدەهاتە بەرھەم. ژیانی ئاژەلەکانی دیکە هەتا لە بیریان بوو هەر وا وەک هەمیشە بوو، هەمیشە برسی، لەسەر برێ کائەخەوتن، لە هەسیڵەکان ئاویان ئەخواردەو، لە مەزرا کاریان دەکرد، لە زستاندا سەرما و لە هاویندا میش تازاری دێدان، بەسالاچووێکان برێ جار هەولیان دەدا بیهێننەووە بێر کە یەكەم پۆژەکانی دواي شۆرش، ئەو کاتە کە تازە جۆنژ

دهرکرا بوو بارودوخیان له نه وړو باشتو بوو یان نا؟ به لام شتیک وه بیربان نه ده هات و پتوهریکیان نه بوو که ژيانی نه وړو یان له گه له نه و کاته دا به راورد بکه. ته نیا نه و سهرژمیری و ژماره گه له ی سکویلر بوو که به رده وام وای نیشان دده که هه موو شتی روزه روژ له چاک بووندايه.

نه م گرفته بو نازه له کان چاره سهر نه دده بوو. به هه رحال نه وان دهر فته تی بیرکر دنه و دیان نه بوو. ته نیا بنجامین له سینگی خوی دده که ژيانی درژی خوی به وردی له بیر و ده زانی که هه موو شتی هه نه ویه و هه میسه بوو و له داهاتووشدا هه روا ده بی، ژيان نه خراپتر و نه باشتو ده بی، ده یگوت: برسیه تی، کویره و هری، بیبه شی و نائومی دی یاسای نه گوړی ژiane. سهره رای نه مانه نازه له کان هیچ کات تووشی نائومی دی نه بوو، ته نانه ت بو ساتیکیش ههستی شانازی کردن به نه دنامه تی مه زرای نازه لانیان فه راموش نه کرد.

له سهرانسهری ئینگلستاندا مه زرای نه وان ته نیا مه زرایه ک بوو که نازه له کان خاوه نداریان ده کرد و خویان به رتو هیان دده برد.

گشت نازه له کان ته نانه ت لاوترین و تازه هاتووه کان که له پینج شه ش فرسه قیه وه و هه مزرایان هینا بوون نه م بابه ته یان به لاوه گرینگ بوو و تافه رینیان ده کرد. کاتی ته قه ی تفه نگیان نه بیست یان تالا سه وزه که یان شه کاوه ددی به ته وای له خو بایی دده بوون و هه میسه سهر قسه یان به ره و روزهانی پر له شانازی رابردو و ده کیشرا، وده دهر نانی جوړ و دهر کردنی هه وت فهران و نه و شه ره مه زانه که به شکستی ناده میزادی داگیرکر دوايي ده هات.

هیشتا خه ون و خه یاله کانی روزهانی رابردوویان له سهر دا بوو. هیشتا نازه له کان به قسه کانی مه یجر، به نه مانی ناده میزاد و کو ماری مه زرا سه رسه وزه کانی ئینگلیستان باوهر یان هه بوو. روزهیک نه مه روو ده دات:

پهنگه ئەو پوژە له داهاتووێه کی نزدیکدا نه‌بی، پهنگه له ماوه‌ی ژبانی هیچ کام له ئازەله زیندووێه‌کانی ئیستادا نه‌بی، به‌لام ئەو پوژە دیت. هیشتا ئاهه‌نگی سروودی (ئازەله‌کانی ئینگلیس) له‌ملا و ئەولا به‌ویره‌ویر ده‌خویندرا. هه‌رچه‌نده نه‌یانه‌وێرا به‌ده‌نگی به‌رز بیخوین، به‌لام هه‌مووی ئازەله‌کان ئەو سرووده‌یان ده‌زانی.

راسته که ژبانیان دژوارتر و به‌هه‌موو ئاواته‌کانیان نه‌گه‌یشته‌بون، به‌لام ده‌یانزانی که وه‌کو ئازەله‌کانی دیکه‌ نین. ئەگه‌ر برسی، هۆکاره‌که‌ی مرو‌قی زالم نییه‌ و ئەگه‌ر زۆر کار ده‌که‌ن بۆ خو‌یا نه‌ و هیچ بوونه‌وه‌ریکی دیکه‌ له‌ نیو‌بانه‌ نییه‌ که له‌سه‌ر دوو لاق پروات و هیچ که‌سه‌ی نه‌و‌یتر به‌ئاغا بانگ ناکات و هه‌موو چوار پا‌کان وه‌کو یه‌ک به‌راه‌رن. پوژێ له‌ یه‌که‌م پوژە‌کانی هاوین سکۆئیلر فه‌رمانی دا که په‌زه‌کان له‌ گه‌لبا به‌ره‌و په‌له‌ زه‌وینیکی گه‌وره‌ که له‌ مه‌زراوه‌ دوور و گشتی نه‌مامی داردلیق بوو، برۆن.

په‌زه‌کان سه‌رانسه‌ری ئەو پوژە له‌ ژێر چاوه‌دێری سکۆئیلردا له‌وه‌رین. سکۆئیلر خۆی شه‌و گه‌رايه‌وه‌ مه‌زرا، به‌لام چونکه‌ هه‌وا گه‌رم بوو، به‌په‌زه‌کانی وتبوو له‌وێ بمی‌نه‌وه. په‌زه‌کان هه‌وتووێه‌ک له‌ویدا مانه‌وه و له‌م ماوه‌یه‌دا ئازەله‌کانی دیکه‌ هیچ خه‌به‌ریکیان له‌وان نه‌بوو. سکۆئیلر زۆرتر وه‌ختی خۆی له‌گه‌لباند تێپه‌ر ئە‌کرد و ئە‌یوت، خه‌ریکه‌ سروودیکی تازه‌یان فی‌ر ده‌کات و ئە‌م کاره‌ش پێ‌ی‌سته له‌ شو‌ئینیکی چۆل و له‌ ته‌نیا‌یدا بک‌ریت.

شه‌ویکی خۆش بوو، په‌زه‌کان تازه‌ هاتبوونه‌وه و ئازەله‌کان تازه‌ ده‌ستیان له‌ کاری پوژانه‌ هه‌لگرتبوو که ده‌نگی حیه‌ی سامناکی ئە‌سپێک له‌ هه‌ساره‌دا بی‌سرا. ئازەله‌کان ترساو له‌ جیی خو‌یان راوه‌ستان، ده‌نگ، ده‌نگی کلا‌فر بوو، هه‌لاتن دیتی‌ان به‌رازێک خه‌ریکه‌ له‌سه‌ر دوو لاق

ئەپروات. بەلّی سکۆئیلر بوو، وادیار بوو که هیشتا له کارهکهیدا وهستا نییه و ناتوانی لهشی قورسی خۆی لهو حاله‌دا راگری. بری ناشییانه راوه‌ستابوو و له‌حه‌ساردا پیاسه‌ی ده‌کرد.

دوای ئەوه‌ی پرزنیکی درێژ له‌ به‌رازه‌کان که گشتیان له‌سه‌ر دوو لاق ئەپۆیشتن له‌ ساختمان‌ه‌وه‌ هاتنه‌ ده‌ره‌وه‌. هه‌ندیکیان له‌ هه‌ندی تر شاره‌زاتر بوون. یه‌ک دووانی نه‌یاندەتوانی زۆر راوه‌ستن، وه‌ک ئەوه‌ی که پیتوبستییان به‌گۆچان هه‌یه‌، به‌لام هه‌موویان سه‌رکه‌وتوانه‌ ده‌ورانده‌وری هه‌سار گه‌ران.

سه‌ره‌نجام وه‌په‌وه‌ری ترسناکی سه‌گه‌کان و جیقه‌جیقی جووجه‌له‌ که‌له‌شیره‌ ره‌شه‌که‌ هه‌ستا و ناپلئۆن به‌ شان و شکۆه‌ له‌ حالیکدا که سه‌گه‌کان به‌ده‌وریدا هه‌لبه‌زدابه‌زیان بوو و به‌فیزه‌وه‌ چاوی به‌ملا و ئەولادا ئەگێرا هاته‌ ده‌ره‌وه‌. شه‌للاخیکی به‌ده‌سته‌وه‌ بوو.

بێده‌نگیه‌کی کوشنده‌ هه‌موو شوینیکی گرتە به‌ر. ئازله‌کان مات و په‌شۆکا و لیک وەر ببوون و بۆ‌پیزی درێژی به‌رازه‌کانیان ده‌روانی که‌ ئارام له‌ هه‌ساردا ئەپۆیشتن.

ده‌لّیی دنیا ئاوه‌ژوو ببۆوه‌. کاتی بری هاتنه‌وه‌ سه‌رخۆیان، کار گه‌یشته‌ ئەو جیگه‌یه‌ی که سه‌ره‌رای ترس له‌ سه‌گه‌کان و ئەوه‌ی که خوویان گرتبوو که‌ په‌خنه‌ و گازنده‌ نه‌که‌ن، وا چاوه‌روان ده‌کرا که‌ ده‌نگی ناره‌زایه‌تی به‌رز که‌نه‌وه‌، به‌لام له‌ناکا و په‌زه‌کان هاوده‌نگ کردیانه‌ باره‌بار (چوار پا باش و دوو پا باشترا!) (چوار پا باش و دوو پا باشترا!) (چوار پا باش و دوو پا باشترا!)

ئهم باره‌باره‌ پێنج ده‌قیقه‌ی خایاند و کاتییک که‌ بێده‌نگ بوون ده‌رفه‌تی هه‌ر چه‌شنه‌ ناره‌زایه‌تییه‌ک نه‌ما‌بوو، چونکه‌ به‌رازه‌کان گه‌رابوونه‌وه‌ نیو ساختمان‌ه‌که‌.

بنجامین ههستی کرد که پۆزه‌ی ئازده‌لی له‌شانی داوه، وه‌رگه‌را، کلاڤر بوو، چاوه‌ پیره‌کانی له‌ جارانی‌ش که‌ شه‌وقت‌ر بی‌وو و بی‌ ئه‌وه‌ی شتی‌ بلی به‌ئارامی یالی بنجامینی کی‌شا و له‌گه‌ل‌ خۆیدا بریدییه‌ بیخ‌ هه‌ماره‌ گه‌وره‌که‌، ئه‌و شوینه‌ی که‌ حه‌وت فه‌رمانه‌که‌ نووسرا‌بوو. یه‌ک دوو ده‌قیقه له‌و‌ی‌ راوه‌ستان و چاویان برییه‌ دیواره‌ ره‌شه‌که‌ و نووسراوه‌ی سپی‌ ره‌نگی سه‌ر دیواره‌که‌. سه‌ره‌نجام کلاڤر هاته‌ قسه‌ و وتی: (چاوه‌کانم هی‌ز و سو‌مای نه‌ماوه، ته‌نانه‌ت ئه‌و کاته‌ش که‌ لاو بووم نه‌مده‌توانی نووسراوه‌کان بخوینمه‌وه، به‌لام وادیاره‌ روا‌له‌تی دیواره‌که‌ گو‌راوه، بنجامین بلی‌ بزائم حه‌وت فه‌رمانه‌که‌ وه‌کو جارانه‌؟)

بو‌یه‌که‌م جار له‌ ژیانیدا بنجامین ئاماده‌ بوو که‌ له‌ یاسای خو‌ی لا‌بدا. به‌ده‌نگی به‌رز ئه‌و شته‌ی که‌ له‌ سه‌ر دیواره‌که‌ نووسرا‌بوو خوینده‌وه. به‌قه‌د دیواره‌که‌وه شتی‌ک جگه‌ له‌ یه‌ک فه‌رمان نه‌بوو.

(هه‌موو ئازده‌له‌کان به‌را‌به‌رن، به‌لام هه‌ندیکیان به‌را‌به‌رت‌رن.)

له‌ پاش ئه‌و رووداوه‌ ئیدی ئازده‌له‌کان پیتیان سه‌یر نه‌بوو که‌ سه‌رله‌به‌یانیی ئه‌و روژه‌ کاتی‌ که‌ به‌را‌زه‌ چاودیره‌کان هاته‌ مه‌زرا، هه‌موو شه‌لاخیان به‌ده‌سته‌وه بوو. ئیدی پیتیان سه‌یر نه‌بوو کاتی‌ که‌ بی‌ستیان به‌را‌زه‌کان را‌دیویان کری‌وه و ته‌له‌فۆن ده‌کی‌شن و روژنامه‌ ده‌خوین. ئه‌دی کاتی‌ ناپلئۆنیان ده‌دی که‌ پیاسه‌ ده‌کات و پایپتیکی ناوه‌ته‌ لای ده‌مییه‌وه سه‌ریان سو‌ر نه‌ده‌ما. کاتی‌ به‌را‌زه‌کان که‌لوپه‌لی جو‌زبان له‌ یه‌غدان هی‌نایه‌ ده‌ر و له‌ به‌ریان کرد و ناپلئۆن به‌کو‌تی ره‌ش و چه‌کمه‌ی چه‌رم هاته‌ ده‌ره‌وه و می‌یه‌ جوان و خو‌شه‌ویسته‌که‌ی جلویه‌رگه‌ هه‌وریشمینه‌که‌ی خانمی جو‌زنی پۆشی، که‌ روژانی یه‌کشه‌ممه‌ له‌به‌ری ده‌کرد، تووشی سه‌رسو‌رمان نه‌بوون.

حه‌فته‌یه‌ک دو‌ات‌ر ژماره‌یه‌ک درووشکه‌ی ته‌ک ئه‌سپه‌ هاته‌ مه‌زرا.

لی‌ژنه‌یه‌ک له‌ جووتیاره‌کانی دراوسی‌ بو‌ چاوپێکه‌وتنی مه‌زرا بانگه‌یشتن

کراپوون. هه موو شوپنیکي مه زرايان پي نيشان دان و ئه وان هه موو شتيک و به تاييه ت (ئاشي با) که يان پي باش بوو و ئافه رينيان کردن.

ئاژه له کان به وشياريه وه خه ريکي بژارکردني مه زراي شه له م بوون، ته نانه ت سهريان به رز نه ده کرده وه، به راستي نه يانده زاني که له به رازه کان زورتر ده ترسن يان له مروقه کان.

ئه وشه وه دهنگي پيکه نين و گوراني له ساختمانه وه ده هات.

له پر دهنگ و هه را سه رنجي ئاژه له کاني را کيشا و هه ليخراندن بو ئه وي بزائن له وي که بو يه که م جار مروقه و ئاژه له پيکه وه وه کويه ک دانيشتبوون چي پروو ده دات.

هه موو پسکه پسک و بيدهنگ به ره و باخ وه پي که وتن. له بهر ده رگا را وه ستان، ده ترسان بچنه پيشه وه، به لام کلاقر پيشيان که وت. ئاژه له کان به نه سپايي وه دووي که وتن، ئه وانه که بالايان ده گه يي له په نجه ره که وه روانيانه نيو ژووره که وه، له وي له ده ور مي زيکي دريژدا شه ش جووتيار و شه ش به رازي پايه به رز دانيشتبوون.

ناپلئون له ژوور هه موويانه وه دانيشتبوو، واديوار بوو که به رازه کان زور به ئاساني دانيشتبوون. ديار بوو که خه ريکي کايه ي وه ره ق بوون و جاريک را وه ستاون هه تا پيکي بخونه وه.

گوژه يه کي گه وره له ده وره وه گيژدرا و پيکه کان ديسان له ئاوچو پر کران. که س به روخساري واق و پرماوي ئاژه له کاني پشت په نجه ره ي نه زاني.

ئاغاي پيل کينگتن خاوه ني فاکس وود پيال له به ده ست هه ستايه سه ري پي و وتي بهر له وه که پيکه کانتان بخونه وه به نه رکي سه رشاني خو ي ده زاني که چه ند قسه يه ک بکات. وتي بو ئه و، بي گومان بو هه موو ئه و که سانه که لي ره شانازي به شداريان هه يه جي ي ئه و په ري خوشحالييه که ده بينن ده وراني بي باوه ري و به دگوماني به سه ر چووه. رۆژگار يک نه ک هه ر ئه و يان

ئەوانە لیڤرە بەشدارن، بەلکۆکەسانی دیکە، ئەگەر نەلێین بەچاوی دۆژمنی، دەبێ بلیین گومان خراپییەووە ئەیانرۆانییە خواوەن مەلکە بەرپێزەکانی مەزرای ئازەلەن. زۆر کارەساتی ناخۆش ڕووی دا، زۆر بیروبۆچوونی هەلە هاتە ئاراوە، بەخەیاڵی وان بوونی مەزرایەک کە بەرازەکان خواوەنی بن و بۆ خۆیان بەرپێوەی بەرن شتیکی نائاسایییە و دەبیته هۆی ئازاوە و پشیوی لە مەزراکانی دراوسیدا.

گەلیک لە جووتیاران بێ سەرنجدان و لێکۆلینەووە پێیان وابوو کە لە ئاوەها مەزرایەکدا ئازاوە و پشیوی زāl دەبیته و لە کاریگەریتی ئەو ڕووداوانە کە ڕەنگ بوو لەسەر ئازەلەکان و تەنانەت پیاوەکانیان هەبێ نیگەرەن و نارەحەت بوون، بەلام ئیستا هەمووی ئەو گومان خراپییانە لە ناو چوو. ئەورۆ خۆی و هەموو دۆستان چاویان بەستەبەستی مەزرای ئازەلەن کەوتوو و لیڤرە بەچاوی خۆیان چییان دیو؟ نە تەنیا گشت ئەو ئامراز و کەرەسانە تازە و هی ڕۆژگاری ئەورۆن، بەلکۆ دەبێ ئەو ڕێکۆپێکییە بیته سەرمەشق هەتا گشت جووتیارانی دنیا چاوی لی بېرن. ئەو بەدلنیاایییەووە دەتوانی بلی کە ئازەلەکانی چینی خوارووی مەزرا زیاتر لە ئازەلەکانی شوێنەکانی دیکە کار دەکەن و کەمتری ش دەخۆن. لە راستیدا ئەو و هەمووی ئەو دۆستانە کە ئەورۆ چاویان بەمەزرای ئازەلەن کەوتوو لیڤراون کە لە مەزرای خۆیاندا لە زۆر بواردا شیوەکاری ئەوان بەکار بەرن.

وتی بەجەختکردن لەسەر هەستی دۆستایەتییهک کە لە نیتوان مەزرای ئازەلەن و دراوسێیهکاندا هەیه و دەبی درێژەیی هەبێ، کۆتایی بەقسەکان دینی. بەراز و ئادەمیزاد هەرگیز بەرژەوهندییەکانیان دژ بەیهک نەبوو و نابێ لەمەو بەدواش دژایەتییان هەبیته. کێشه و گیروگرفتهکانیان هاوبەشه. مەگەر کێشەیی کرێکار لە هەموو جێگایەک وەکو یەک نییه؟

وا دیار بوو ئاگای پیل کینگتن دەیهوی شتیکی بۆ شوخی بلیته کە

پیشتر ئامادهی کردبوو. لهو کاته دا بو خوی هیښده لهو قسه خوښه که
گهړه کی بوو بیللی که یفی ساز بوو که نه ی توانی بیللی. دواي چهند جار
هه ناسه برکي و سوور و ږهش هه لگه پرانی غه وغه وه کانی وتی: (نه گهړ ئیوه
له گهړ کیشی نازده له کانی چینی خواروودا به ره وړوون، ئیمهش دهر دیسه ری
خه لکانی چینی خواروومان هه یه.)

نهم قسه خوښه هه موویانی وه پیکه نین خست. ئاغای پیل کینگتن
جاریکی تر سه بارهت به کهم خوراکي و زور بوونی سه عاتی کار و ته مه ل
په روه رده نه کردنی نازده له کان له مه زرای نازده لاند پیروزبایی له به رازه کان
کرد. له کوتاییدا وتی: (ئیس تا داوا له به شداران ده کهم، ههستن و
پیکه کانتان پر کهن. هه موومان به بونه ی پیشکه وتن و پیشوه چوونی
مه زرای نازده لان بخوبنه وه!)

هه موو کردیانه هه راوبه زم و سمه کوتی. ناپلئون هیښده خوشحال بوو که
ههستا و بهر له خواردنه وه، پیکه که ی دایه قهه پیکه که ی پیل کینگتن وه.
کاتی به زم و هه را نیشته وه، ناپلئون که هیشتا راوه ستابوو، وتی:
نه ویش چهند قسه یه کی بو وتن هه یه.

وهک هه موو جارئ ته مجارهش کورت و به که لک قسه ی کرد. وتی
نه ویش بهش به حالی خوی له تیپه ربوونی ده ورانی به دگومانی شادمانه.
ماوه یه کی دوو رودر ژده بیسرا که گوايه نه و و هاوکاره کانی بیري
نازاوه گیري و ته نانهت شوړ شیکیان له سه ر دایه. شکی تیدا نییه نهم
قسه یه له لایه ن هندی له دوژمنه پیسه کانه وه که هه لگیرسانی شوړش له
نیو نازده لی مه زراکانی دیکه یان به شانازی بو خو ده زانی بلاو بوته وه. نهم
قسه یه به ته وای درویه. ته نیا ئاواتی نه و چ ئیستا و چ له رابردوودا ته مه
بووه که له گهړ دراوسی کاند له ئاشتی و خوشیدا به سه ر به ری و له گه لیاندا
پیوه ندی ئاسایی و بازرگانی هه بیئت.

ئەم مەزرایەش کە ئەو شانازی بە پێوەبردنی ھەبە مەزرایەکی ھاوبەشە و بە پێی بەلگەی خاوەنداریەتی کە لەبەر دەستیدایە ھی ھەموو بەرازەکانە. دیسان وتی: ھەر چەند کە ناشی لە بێ باوەری و شک و گومانی رابردوو شتێک مابیتەو، بەلام بۆ نیشانەدانی دۆستایەتی زیاتر، لەم دواییانەدا چەند ئالوگۆرێک لە شێوی بە پێوەبردنی مەزرادا کراوە:

ھەتا ئەو پۆ، ئازەلەکانی مەزرا بە شێوەیەکی گەوجانە خوویان گرتبوو کە یەکتریان بە (ھاوپی) بانگ دەکرد، ئەم کارە پێشی پێگیراوە. خوویەکی لەو سەیرتر کە سەرچاوەکەی نادیارە، ھەموو یەکشەمەیک سەر لە بەیانی، ئازەلەکان بۆ پێزگرتن لە بەرانبەر کەللەسەری بەرازێکی نێر کە بەدارتیلێکەو ھەلواسرابوو مەشقی سەربازیان دەکرد، ئەم کارەش وەلا دەنری و ئیستاکەش کەللەسەری ئەو بەرازە کراوەتە ژێر خاکەو.

میوانەکانی ئەو ڕەنگە ئەو ئالا سەوزەیان دیبێ کە لەسەر دارتیلە کە دەشەکیتەو، لەوانە یە سەرنجیان دابی کە سم و شاخێکی سپی کە جارێ لەسەری کێشرابوو ئیستا ئیدی نەماوە و ئالا لە ئەو پۆوە تەواو دەکریتە سەوز.

وتی: لە وتە بەنرخ و دۆستانەکە ئاغا ئایل کینگتن تەنیا یەک ڕەخنە ھەبە و ئەویش ئەو یە کە مەزرای بە مەزرای ئازەلەن ناو برد. ھەلبەت ئەوان نەیان دەزانی، چونکە بۆ خۆی ئەو یە کەم جارە ڕادەگەیی نێ کە ناوی مەزرای ئازەلەن وەلانرا و لە پێکەوتی ئەو پۆوە مەزرا بە ناوی مەزرای مانیر کە دیارە نیوی دروست و ڕەسەنی ئەو شوێنە یە، ناودێر دەکری.

ناپلۆن لە کووتاییدا وتی: پێکە کانتان لیوانلیو پڕ کەن بە پێزان! منیش وەک ئاغا ئایل کینگتن داوا لە بەشداران دەکەم کە بۆ پێشکەوتن و پێشوەچوونی مەزرا بنۆشن، بەم جیاوازییە کە من دەلێم بە پێزان بۆ پێشکەوتن و پێشوەچوونی مەزرای مانیر بنۆشن.

دیسان وەک ئەوجار کردیانە هەرا و بەزم و پێکەکانیان خالی کردەو،
بەلام لە چاوی ئەو ئازەلانی کە لە دەرەو دەیانپوانی وایار بوو کە
پووداویکی تازه پرووی داو.

لە پوولەتی بەرازەکاندا چ شتیک گۆرابوو؟

چاوە کەمشەوقەکانی کلاقرمات لەم پوخسارەو بو ئەو پوخساری
ئەپوانی. هەندیکیان پەنج غەوغەو دیان هەبوو و هەندیکیان چوار و
بریکیان سی، بەلام ئەو شتە کە خەریکی توانەو و گۆران بوو چ بوو؟
پاشان چەپلەلێدان کۆتایی هات و وەرەقەکانیان هەلگرتەو و درێژەیان
بەیارییەکیان دا و ئازەلەکانیش بێدەنگ لەوێ دوور کەوتنەو.

چەند هەنگاوێ نەپۆشستبوون کە پراوەستان قەرم و قال لە ساختمانەو
هەستا. بەپەلە گەرانەو و دیسان لە پەنجەرەکەو پوانیان.

شەپکی قورس هەلگیرسا بوو، دەیانقیراند، بەمشت وەسەر مێزەکیان
دەدا. مۆریان لە یەکتەر دەبردەو و یەکتریان وەدرۆ دەخستەو. وایار بوو
کە سەرچاوەی ئەو ناکۆکی و توورەییە ئەمە بوو کە ناپلئون و پیل
کینگتن هەردووکیان بەجاری تەک خالە پیکە پەشەکیان خستبوو پروو.
دوازدە دەنگی توورە بەرز ببوو، ئەدی چ شتیک لە پوولەتی بەرازەکاندا
گۆرابوو گرینگ نەبوو.

ئازەلەکان لە بەرازەو بو مەرۆق و لە مەرۆقەو بو بەراز و دیسان لە
بەرازەو بو مەرۆقیان دەپوانی، بەلام ئێتر نەیان دەتوانی لە یەکتریان جودا
کەنەو.

پیرست

7	به‌شی یه‌که‌م
17	به‌شی دوو‌دم
27	به‌شی سی‌یه‌م
35	به‌شی چوار‌دم
41	به‌شی پین‌جه‌م
53	به‌شی شه‌شه‌م
63	به‌شی حه‌وته‌م
77	به‌شی هه‌شته‌م
93	به‌شی نو‌هه‌م
107	به‌شی ده‌هه‌م

